

TÜRKİYE MUSİKİ ESERİ SAHİPLERİ MESLEK BİRLİĞİ DERGİSİ

vizyon

mayıs - haziran 2008
sayı: 9

vizyon

• TÜRKİYE MUSİKİ ESERİ SAHİPLERİ MESLEK BİRLİĞİ DERGİSİ • SAYI: 9

çeyrek yüzyıla doğru:

bulutsuzluk özlemi

Türkiye Âşıklar Kurultayı • Akçay Şairler ve Bestekârlar Şöleni • MESAM 10. Olağan Genel Kurul Toplantısı • Tanju Okan • Erol Sayan • Aşkın Nur Yengi • Naim Dilmener'den Pop Tarihi • Gaydaİstanbul • Badem • Kanat Atkaya • Yusuf Bütünley • Mark Knopfler • MESAM Haberleri •

KORSAN MÜZİK

ALMAK SATMAK İNDİRMEK

HİRSİZ- LİKTİR!

MESAM • MSG • MÜYAP • MÜYORBİR
KORSANLA MÜCADELE PLATFORMU

Merhabalar;

Sıcak bir yaz mevsimine girerken tüm üyelerimize iyi tatiller ve sağlıklı günler diliyoruz. Yaz mevsimiyle birlikte tatil yöreleri hareketlenecek ve her türlü müziğin bolca tüketildiği yerlere dönüşecek. Bu yörelerdeki mekanlarda yayınlanan müzik eserlerinin telif haklarının ödenmesi konusunda geçen yıl başlatmış olduğumuz ısrarlı çalışmalar, bu yıl meyvesini verdi. Geçtiğimiz günlerde Kültür Bakanı Sayın Ertuğrul Günay ve bakanlık yetkililerinin de katılımıyla TÜROFED (Türkiye Otelciler Federasyon) ile MESAM'ın da aralarında bulunduğu meslek birlikleri bir protokol imzaladı. MESAM, MÜ-YAP, MÜ-YORBİR ve MSG'nin TÜROFED'le imzaladıkları sözleşme sonucunda telif hakları konusunda dev bir adım atıldı. Telif hayatımızın miladı olan bu anlaşma, Türkiye'nin "korsan ülke" olarak değil, "yasal ülke" olarak anılması yolunda atılmış dev bir adımdır. Hepimize kutlu olsun.

Geride bıraktığımız dönemde gerçekleştirdiğimiz bir diğer önemli etkinlik ise MESAM'ın 10. Olağan Genel Kurul Toplantısı'ydı. Büyük bir coşkuyla geçen Genel Kurulumuza üyelerimizin katılımı, oldukça yüksek bir noktadaydı. Genel Kurulumuz sonucunda birlik ve beraberliğimizi daha da pekiştirdik. Yüksek bir moral ve çalışma azmiyle yeni döneme giriyoruz. Genel Kurulumuza ilişkin ayrıntılı bilgileri dergimizin sayfalarında bulabilirsiniz.

Bu sayımızda değerli bestekarımız Erol Sayan'la gerçekleştirelen röportajı keyifle okuyacağınızı umuyoruz. Değerli sanatçımız Aşkın Nur Yengi'yle yeni yayınlanan "Aşkın Şarkıları" adlı albümü ve müzik yaşamına ilişkin bir söyleşi gerçekleştirdik. Bu sayımızın bir diğer konusu ise Türkçe rock'ın öncü gruplarından biri olan Bulutsuzluk Özlemi. Grup üyeleriyle yaptığımız röportajın ilginizi çekeceğini umuyoruz. Türk pop müziğinin efsanevi ismi Tanju Okan'ı, Murat Meriç'in kaleme aldığı bir yazıyla anıyoruz.

Bu sayımızda "S'onsuz" albümüyle dikkat çeken Badem grubunu sayfalarımızda konuk ettik. Balkan ve Çingene müziklerine ilgi duyan okuyucularımıza BGST'den Fehmiye Çelik ve Ayhan Akkaya'yla yaptığımız söyleşiyi hararetle tavsiye ediyoruz. Usta eleştirmen Naim Dilmener, bu sayımızda pop müziğimizin Avrupa macerasını anlatıyor. Hürriyet Gazetesi'nde kaleme aldığı müzik eleştirileriyle beğeni toplayan Kanat Atkaya'yla popüler kültür ve müzik üzerine konuştuk. Gerçekleştirdiği stüdyo çalışmalarıyla sektörümüze büyük katkı sunmuş olan Yusuf Bütünley'le müzik tarihinde bir yolculuk gerçekleştirdik. Dergimizi keyifle okuyacağınızı umuyoruz. Hepinize bol müzikli günler diliyoruz.

Sevgi ve saygılarımızla...

künye

Yayınlayan Türkiye Musiki Eseri Sahipleri Meslek Birliği MESAM

Sahibi MESAM adına Yönetim Kurulu Başkanı Ali Rıza Binboğa

Danışma Kurulu Ali Rıza Binboğa, Suavi, Turhan Taşan, Ahmet Selçuk İlkan, Ali Tekintüre, Attila Özdemiroğlu, Cahit Berkay, Halil Karaduman, İhsan Öztürk, Mustafa Özkent, Orhan Gencebay

Yayın Kurulu Necmettin Ovacık, O. Suat Özçelebi, Bülent Eröz, Önder Kızılkaya, Esra Okutan, Aslı Karataş Kalkan

Yayın Yönetmeni Önder Kızılkaya

Yayın Koordinatörü O. Suat Özçelebi

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Aslı Karataş Kalkan

Katkıda bulunanlar Naim Dilmener, Vecdi Erbay, Murat Meriç, Filiz Öğretmen, Teoman Gürzihin, Çağlan Tekil, Türkşan Karatekin, Aylin Çalap

Fotoğraf Editörü Sinan Kesgin

Grafik Didem İnceşayır

Baskı Portakal Basım Matbaacılık Seyrantepe Mah. G/47 Sok. No:5 Kat:1 4. Levent-İstanbul T: +90212 332 28 01

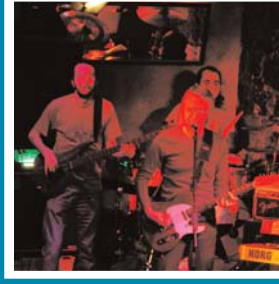
Yayın Yönetim ve Yazışma Adresi MESAM Sıracevizler cad. Esen sok. Saruhan Plaza No:6 Kat:6 34381 Bomonti / Şişli / İstanbul T: +90 212 296 99 10 (pbx) F: +90 212 296 99 24-26 www.mesam.org.tr

Yapım / Tasarım TETRA İletişim Hizmetleri Ltd. Şti. Halaskargazi cad. Sait Kuran İş Merkezi No:301-5 Şişli-İstanbul T: +90212 219 96 76 F: +90212 23133 37 www.tetrailetisim.cm

Reklam MESAM Sıracevizler cad. Esen sok. Saruhan Plaza No:6 Kat:6 34381 Bomonti / Şişli / İstanbul T: +90 212 296 99 10 (pbx) F: +90 212 296 99 24-26 www.mesam.org.tr

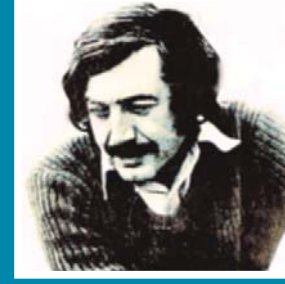
Yayın Türü: Yaygın Süreli Yayın. 2 ayda bir çıkar Vizyon dergisi MESAM üyelerine ücretsiz olarak gönderilir. Yazılarda ileri sürülen görüşlerin sorumluluğu dile getirenlere aittir. Dergiden kaynak gösterilmek koşuluyla alıntı yapılabilir.

20

20 yılı deviren **BULUTSUZLUK ÖZLEMİ** ile yeni çıkaracakları albüm öncesi uzun uzun sohbet ettik.

26

12 yıl önce bir Mayıs akşamında aramızdan ayrılan **TANJU OKAN**'ı seslendiği şarkılarıyla anıyoruz.

30

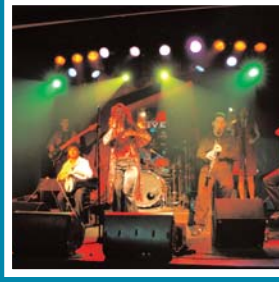
Dillerden düşmeyen şarkıların bestecisi **EROL SAYAN** ile Türk Müziği konusunda konuştuk.

34

En sevilen parçalarının akustik yorumlarının yer aldığı albümüyle karşımıza çıkan **AŞKIN NUR YENGI** piyasayı eleştirdi.

44

Balkan ve Çingene müzikleri eksenli yeni bir konser projesi: **GAYDA İSTANBUL** karşınızda...

52

Hürriyet Gazetesi'nde yazdığı "Kabakulak" adlı köşeyle müzik yazınında çığır açan **KANAT ATKAYA** ile sohbet ettik.

56

Sahnelerden işin mutfağına geçen **YUSUF BÜTÜNLEY** stüdyosunda genç sanatçılara ışık tutuyor .

60

Dağılan Dire Straits sonrası yoluna tek başına devam eden **MARK KNOPFLER** hakkında merak ettiğiniz her şey...

Avni Anıl aramızdan ayrıldı

■■■■■ Türk Sanat Müziği'nin ünlü bestekarı Avni Anıl 14.06.2008'de, İzmir'de yaşamını yitirdi. 80 yaşında vefat eden bestekar, bir süredir nefes darlığı rahatsızlığı nedeniyle tedavi görmekteydi. 'Biraz kül biraz duman, o benim işte', 'Kader kime şikayet edeyim seni bilemem', 'Mihrabım diyerek sana yüz vurdum', gibi birçok sanat müziği eserinin bestesine imza atan Avni Anıl, 1998 yılında Kültür Bakanlığı tarafından Devlet Sanatçısı unvanını almıştı.

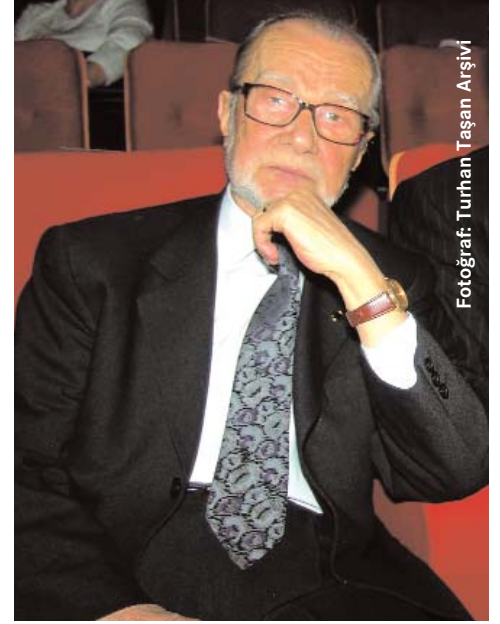
AVNİ ANIL HAKKINDA

Avni Anıl, 23 Nisan 1928 tarihinde İstanbul'da doğdu. Selimiye'deki Ondokuzuncu İlkokulu bitirdikten sonra Paşakapısı Ortaokulu ve Haydarpaşa Lisesi'nde okudu. Askerlik sonrası Polis Enstitüsü'ne girdi. 1955'te polislikten ayrıldı ve gazeteciliğe başladı. Üç yıl Akşam gazetesinin sanat

sayfasını yönetti. 1955-1967 yılları arasında İstanbul Radyosu'nun haber servisinde çalıştı. 1967 yılında "Anıl Yayın Ajansı"ni kurdu, Dünya gazetesinin sanat sayfasını yönetti. "Musikî ve Nota" dergisini çıkardı. "Musikî Sözlüğü" adı altında dört ciltlik eserinde musikî tarihi için önemli hatıralar yayımladı.

Bestelerinden bazıları:

"Bu akşam bütün meyhanelerini dolaştım İstanbul'un", "Biraz kül biraz duman, o benim işte", "Kader kime şikayet edeyim seni bilemem", "Mihrabım diyerek sana yüz vurdum", "Unutulmuş ne varsa sevgiden geri kalan", "Rüya gibi uçan yıllar, biraz durun durun biraz", "Dilşâd olacak diye kaç yıl avuttu felek", "Sevmiyorum seni artık gözlerimi geri ver", "Unutamıyorum, unutamıyorum gecem yok artık gündüzüm yok", "Gözlerin bir aşk bilmececi sorar gibi", "Öyle dudak büküp hor gözle bakma", "Akşamın olduğu yerde bekle diyorsun gelmiyorsun", "Gelin alay", "Aşk bu değil

Fotoğraf: Turhan Taşan Arşivi

yapma güzel", "Ne yeşili ne siyahı gözümde hep gözleri var", "İçimde nice uzun yılların özlemi var", "Kaderimde hep güzeli aradım", "Bir peri masalı kulaklarına", "Bir göz aşinâlığı var aramızda", "Gün be gün yaşanan o hatırayı unutup bir yana atmamak olmaz ki"...

120'yi aşkın eseri bulunan Avni Anıl evli, 3 çocuk babasıydı. ↵

Mor ve Ötesi Eurovision'da 7. oldu

■■■■■ 53. Eurovision Şarkı Yarışması Sırbistan'ın başkenti Belgrad'da yapıldı. 24 Mayıs 2008'de gerçekleştirilen yarışmada Türkiye'yi "Deli" adlı şarkıyla temsil eden Mor ve Ötesi, 7. oldu.

Birinciliği ise Dima Bilan'ın seslendirdiği "Believe" adlı şarkıyla Rusya kazandı. 272 puanla ilk sırada yer alan Rusya'yı, 230 puanla Ukrayna, onu da 218 puanla Yunanistan izledi.

Mor ve Ötesi grubunun bateristi Kerem Özgeçen, "Yarışmada komşu ülkelerin birbirini kollaması eminim ki etkili oldu, ama yine de biz birçok insana ulaştık ve kendi dilimizde iyi müzik yapmaya çalışan bir grubun bu renkli cümbüş içinde başarılı olduğunu gösterdik" diye konuştu.

Azerbaycan İlk Kez Eurovision'daydı

Bu yıl yarışmaya ilk kez katılan Azerbaycan da Türkiye'nin ardından 8. oldu. Elnur Hüseynov ve Samir Cevadzade'nin seslendirdiği "Day After Day" adlı şarkının bestesi MESAM Üyesi Gövher Hasanzade'ye, sözleri Zahra Badalbeyli'ye, düzenlemesi de Yaşar Bakış'a ait. Eserleri Türkiye'de Meyra, Zerrin Özer, Bengü, Mişa ve Kaan Yalçın gibi birçok sanatçı tarafından yorumlanan Gövher Hasanzade'nin Türkiye'deki temsilcisi MESAM Üyesi Ayşe Birgül Yılmaz'dır. 1969 yılında Azerbaycan Bakü doğumlu Gövher Hasanzade, Azerbaycan Devlet Konservatuarı Bestecilik Okulu mezunu. Azerbaycan'da popüler sanatçıların albümlerinde pek çok eseri kullanılıyor. ↵

ARAMIZDAN AYRILANLAR

AŞIK GARİP BEKTAŞ (BEKTAŞ EYİ)

SALİH KORKMAZ

ADNAN VARVEREN

DİLAVER CEBECİ

Doğum Tarihi: 01.01.1938 Ölüm Tarihi: 26.05.2008

Doğum Tarihi: 01.01.1941 Ölüm Tarihi: 04.05.2008

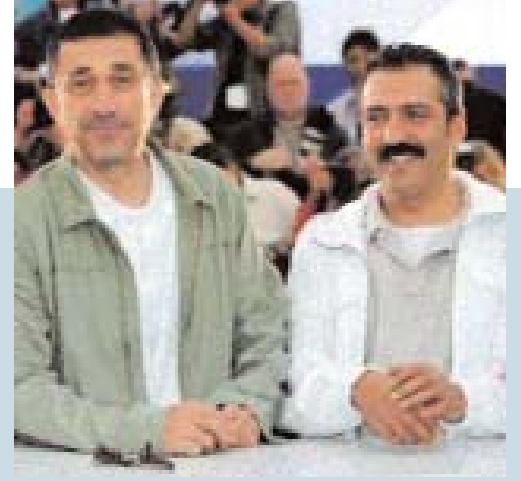
Doğum Tarihi: 03.01.1942 Ölüm Tarihi: 14.06.2008

Doğum Tarihi: 15.07.1943 Ölüm Tarihi: 28.05.2008

Yavuz Bingöl Cannes'da göz doldurdu

■ ■ ■ ■ ■ 61. Cannes Film Festivali'nde, Nuri Bilge Ceylan'ın en iyi yönetmen ödülü kazandığı "Üç Maymun" filminde başrolü oynayan

Yavuz Bingöl performansı ile dünya sinema camiasının dikkatini çekti. Ünlü Mısırlı oyuncu Ömer Şerif'in gençliğine benzetilen Yavuz Bingöl "dünyanın en iyi yönetmeniyle çalışmaktan büyük mutluluk duyduğunu" söyledi. Bingöl, A.A'ya yaptığı açıklamada, "Ben Ceylan'a en iyi yönetmen ödülünü kazanacağını söylemiştim. Ceylan ile bu konuda iddiaya girdik. Bu sonuçla ben de iddiamı kazandım" dedi. Filmin Cannes'da ödül almasının gurur verici olduğunu belirten Bingöl, bu filmin diğer festivallerde de ödül alacağına inandığını sözlerine ekledi. ↵

Başrollerinde Yavuz Bingöl, Hatice Aslan, Ahmet Rifat Sungar ve Ercan Kesal'ın yer aldığı film, Türkiye-Fransa-İtalya ortak yapımı olarak gerçekleşti.

Leyla Gencer'e veda

■ ■ ■ ■ ■ 20. yüzyılın en büyük divalarından Leyla Gencer'i kaybettik. Sanatçının külleri, Dolmabahçe'de düzenlenen bir törenle Boğaz sularına döküldü. Tüm dünyanın "La Diva Turca" olarak alkışladığı Leyla Gencer için düzenlenen veda töreni, yakın dostlarıyla beraber sanatçının cenazesini taşıyan Süreyya teknesinin Kuruçeşme'den kalkarak Dolmabahçe açıklarına ulaşmasıyla başladı. Dolmabahçe meydanındaki halka açık törende Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürü Rengim Gökmen kısa bir konuşma yaptı. Konuşmanın ardından Rengim Gökmen yönetimindeki İstanbul Devlet Opera ve Balesi Orkestra ve Korosu, Mozart'ın Requiem'inden Lacrimosa ile Ahmed Adnan Saygun'un Yunus Emre Oratoriyosu'nun 5, 12 ve 13. bölümlerini seslendirdi. Leyla Gencer'e Süreyya teknesindeki son yolculuğunda, aralarında dostları ve yeğeninin ailesiyle birlikte; Zeynep Oral, İstanbul Devlet Opera ve Balesi Müdürü Suat Arıkan, Büyükelçi Şule Soysal ve İstanbul Kültür Sanat Vakfı yetkililerinin bulunduğu sanatçının yakın çevresinden 25 kişi eşlik etti. Leyla Gencer'in külleri Bo-

ğaz sularına dökme görevini sanatçıyı yakından tanıyan ve hayatını "Tutkunun Romanı" adındaki kitabına aktaran gazeteci - yazar Zeynep Oral ile yakın dostu Melahat Behlil üstlendi. Büyükelçi Şule Soysal da daha sonra denize beyaz güllerden yapılmış bir çelenk bıraktı. Opera tarihinin gelmiş geçmiş en büyük divalarından olan Leyla Gencer hayatının son yıllarını Milano'da La Scala Operası'nda opera sanatçıları için kurulan akademinin sanat yönetmeni olarak, genç şancıları yetiştirmeye adanmıştı. İstanbul Kültür Sanat Vakfı'nın Mütevelliiler Kurulu Başkanı olan Leyla Gencer 1995 yılından beri düzenlenen "Leyla Gencer Uluslararası Şan Yarışması"yla opera dünyasına yeni yetenekler kazandırmaya devam ediyordu. İstanbul Kültür Sanat Vakfı'nın yeni yapılmakta olan merkezinde sanatçının vasiyeti üzerine bir "Leyla Gencer Müzesi" oluşturulacak.

GENCER KİMDİR?

Uluslararası ün yapmış bir sanatçı olan Leyla Gencer, 20'nci yüzyılın en büyük divalarından biri olarak değerlendiriliyor.

1928'de İstanbul'da doğan Leyla Gencer, şan eğitimine İstanbul Belediye Konservatuvarı'nda başladı. Gencer, sahneye 22 yaşında Ankara Devlet Operası'nda adım attı, 1957'de - 29 yaşındayken - Milano'da dünyanın en ünlü operası La Scala'da sahne aldı. 1980 yılında sahneyi bırakan Gencer'in repertuarında 34 besteciden 70 opera eseri bulunuyordu. Gencer'e, sanat yaşamı boyunca çok sayıda ödül ve 1988'de "devlet sanatçısı" unvanı verilmişti. 20'inci yüzyılın en büyük divalarından Leyla Gencer, 10 Mayıs'ta Milano'daki evinde solunum ve kalp yetmezliğinden vefat etmişti. ↵

Aysel Gürel şarkıları "Çınar" albümünde

■ ■ ■ ■ Aysel Gürel'in son dönemde yazdığı ama henüz şarkıya dönüşmemiş 700 şarkı sözü arasından seçilen eserler, 'Aysel Gürel Çınar/Volum 1' adlı bir albümde toplandı. Vefatından kısa bir süre önce başlanan, Çınar serisinin ilk albümünde bir şiir ve 16 şarkı yer alıyor. Aysel Gürel'in daha önce yayınlanmamış şarkılarından oluşan bu projede Aysel Gürel'in sanatçı arkadaşları ile öğrencileri, yorum ve beste-

leri ile yer alıyor. Albümde yer alan şarkıları Müjdat Gezen, Sezen Aksu, Şehrazat, İlhan Şeşen, Zerrin Özer, İlker Özdemir, Yavuz Bingöl, Yonca Lodi, Nukhet Duru, Timur Selçuk, Suavi, Kubat, Nilüfer, Harun Kolçak, Murat Güneş, Attila Atasoy, Reyhan Karaca yorumladı. Albümde yer alan eserlerin bestelerine; Sezen Aksu, Şehrazat, İlhan Şeşen, İlker Özdemir, Yavuz Bingöl, Serkan Özdoğan,

Ayla Çelik, Timur Selçuk, Suavi Andaç, Adnan Ergil, Harun Kolçak, Murat Güneş, Attila Atasoy, Feyyaz Kuruş imza attı. Düzenlemeler ise Eser Taşkıran, İskender Paydaş, Murat Engin, Ömer Erd, Mertol Şalt, Erkan Bediroğlu, Aytağ Yargıç, Buğra Uğur, Mete Artun, Ahmet Özden, Selim Çaldıran, Candar Köker, Erhan Doğan, Volkan Tamöz, Cihat Akyıldız, Febyo Taşel, Feyyaz Kuruş, İsmail Derker ve Göksun Çavdar'a ait. ↵

Perihan Altındağ Sözeri'yi kaybettik

■ ■ ■ ■ Türk Sanat Müziği'nin büyük yorumcusu Perihan Altındağ Sözeri, 7 Nisan 2008'de hayata gözlerini yumdu. Türkiye Sözeri'yi "Yalnız Bırakıp Gitme Bu Akşam Yine Erken", "Benzemez Kimse Sana", "Bir Nigah Et", "Leyla Bir Özge Candır", "Kırmızı Gü-lün Alı Var", "Sazlar Çalınır Çamlıca'nın Bahçelerinde", "Aman Avcı", "Yolculuk Var Yarına", "Estergon Kalesi" gibi şarkılara getirdiği unutulmaz

yorumlarla tanınıyordu. Türk Sanat Müziği'nin en önemli kadın yorumcularından biri olan Altındağ 5 Mayıs 1925'de Amasya'da dünyaya geldi. İlk plağını "Şu Dağlar Ulu Dağ-

lar"ı ilkokul öğrencisiyken doldurdu. Sanatçı, müzik eğitimini ilk plağını çıkaran Sahibinin Sesi firmasının yapımcısı Kanuni Artaki Candan'dan aldı. 1938 yılında, Ankara Radyosu'nun Türkiye çapında açtığı sınava katılan Sözeri, birinci seçildi. Henüz orta ikinci sınıfta okuduğu için kendisine çıkartılan özel bir izinle radyoda stajyer sanatçı oldu. TRT'de Mesut Cemil, Nuri Hayri Poyraz, Cevdet Kuzunoğlu ve Re-

fik Fersan gibi büyük hocalardan yoğun bir eğitim aldı. İsmi, ülke çapında ilk kez 1939'da çıktığı bir radyo programında duyuldu. 1945'te Emin Sözeri ile evlendi. 1949 yılından itibaren 29 yıl boyunca Türkiye'nin en gözde gazinolarında şarkı söyleyen sanatçı 1978'de sahnelere veda etti. Sözeri, 50. Sanat Yılı'nı kutladıktan sonra sayısız ödül aldı ve serbest çalışma hayatını noktaladı. ↵

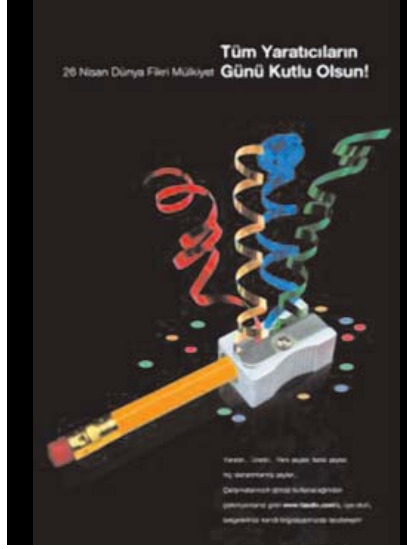
Sümer Ezgü Atatürk'ü canlandırdı

■ ■ ■ ■ Mustafa Kemal Atatürk'ün 1938 yılında Bursa'da onuruna verilen son baloda vals yarıda kestirerek yaptığı zeybek oyununu konu alan "SON BALO VALS & ZEYBEK" belgeseli tamamlandı. Sümer Ezgü kendi projesinde hem müzik yönetmenliğini üstlendi hem de Atatürk'ü canlandırdı. Sümer Ezgü, film için 5 saat süren bir makyaj ile Atatürk'e benzetildi. 8 dakikalık belgesel filmin tanıtım galaları 17 Mayıs'ta Bursa'da, 18 Mayıs'ta İstanbul'da, ilk gösterimi de 19 Mayıs 2008'de yapıldı. Film milli günlerde te-

levizyonlarda ve kısa versiyonuyla sinemalarda yayınlanacak. Daha uzun şekliyle de öğrencilere VCD olarak dağıtılacak. Ana sponsorluğunu Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin üstlendiği filmin yönetmenliğini Biray Dalkıran yaptı. Özgün senaryosu Ömer Lütfü Mete tarafından yazılan filmin kostümleri, Faruk Saraç ve Bursa Osman Gazi Olgunlaştırma Kız Enstitüsü tarafından hazırlandı. Proje, 4 ay süren hazırlık aşamasından sonra çekildi. Atatürk'ün manevi kızı Ülkü Adatepe ve araştırmacı Ercan Çitlioğlu filmde konuk oyuncu olarak yer aldı. ↵

18 Sanatçıya Kültür Sanat Hizmet Ödülü

■■■■■ Kültür ve Turizm Bakanlığı "Dünya Fikri Mülkiyet Günü" nedeniyle mesleklerinde 50 yılı dolduran 18 sanatçıya "Kültür Sanat Hizmeti Ödülü" verdi. TC. Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay, kültüre yaptıkları hizmetten dolayı sanatçılara ödülleri ni takdim etti.

Ödül alan sanatçılar arasında üyemiz Selmi Andak, ressam Adnan Turani, fotoğraf sanatçısı Ara Güler, heykeltıraş Burhan Altar, hattat Hasan Çelebi, şair Gülten Akin, sinemacı Sami Şekeroğlu, oyuncu Çolpan İlhan, yönetmen Halit Refiğ, senarist Safa Önal, yapımcı Türker İnanoğlu, Türk Sanat Müziği sanatçısı Mustafa Sağyaşar, söz yazarı Sevgi Sanlı, tiyatro sanatçısı Gazanfer Özcan, yazar Adalet Ağaoglu ile gazeteci Çetin Altan yer aldı.

Ertuğrul Günay, törene gelemeyen Semahat Özdenes ve Fazıl Hüsnü Dağlarca'yı ziyaret ederek ödülleri sundu.

26 Nisan Dünya Fikri Mülkiyet Günü

Birleşmiş Milletler'e bağlı Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü'nün 2000 yılından bu yana kutladığı 26 Nisan Dünya Fikri Mülkiyet Günü, telif ve patent gibi başlıkları kapsayan "fikri mülkiyet" kavramını, bu konuda işleyen bir hukukun olmasını; yaratıcı kişi ile kurumları da daha yeni ve iyiyi üreterek hem kendi ülkelerinin hem dünyanın kalkınmasına katkıda bulunmaları için teşvik ediyor. WIPO'nun bu yılki Dünya Fikri Mülkiyet Günü teması "İnovasyon" olarak belirlenmişti. ↗

2008 MÜYAP Ödülleri sahiplerini buldu

Gökhan Özen ödülünü alırken

■■■■■ 2008 MÜYAP Müzik Endüstrisi Ödülleri Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay'ın katılımıyla gerçekleşen törenle sahiplerine verildi. Ödül alan sanatçılarımızı tebrik ediyoruz... Ödül alan sanatçılar ve kategorileri şöyle:

TÜRKÇE REPERTUAR

Ferhat Göçer: Yolun Açık Olsun / Doğan Müzik / Diamond

Yurtseven Kardeşler: Ölmek Var Dönmek / Avrupa Müzik / Platin

Tarkan: Metamorfoz / Hitt Müzik / Platin

Sibel Can: Akşam Sefası / Emre Grafson / Platin

Özgün: Nöbetçi Aşık / Seyhan Müzik / Altın

Gökhan Özen: Resimler ve Hayaller / Doğan Müzik / Altın

Yalın: Her Şey Sensin / Avrupa Müzik / Altın

Mustafa Sandal: Devamı Var / Seyhan Müzik / Altın

YABANCI REPERTUAR

Dany Brilliant: Histoires D'un Amour / Sony Bmg / Altın

Pink Martini: Hey Eugene / Sony Bmg / Platin

Shantel: Disco Partizani / Pozitif / Platin

Norah Jones: Not Too Late / EMI-Kent / Platin

Dijital Alan Ödülleri

Rober Hatemo: Senden Çok Var / Avrupa Müzik / Digital

Rober Hatemo: Beyaz Ve Sen / Avrupa Müzik / Digital

Yurtseven Kardeşler: Kanka / Avrupa Müzik / Digital

İsmail YK: Git Hadi Git / Avrupa Müzik / Digital

Nazan Öncel: Aşkım Baksana Bana / Avrupa Müzik / Digital

İntizar: Sensiz Olamam / Boğaziçi / Digital

Koridor: Senin O Gözlerin Var ya / Boğaziçi / Digital

Ferhat Göçer: Cennet / Doğan Müzik / Digital

Burak Kut: Komple / Doğan Müzik / Digital

Kenan Doğulu: Çakkıdı / Doğan Müzik / Digital

Sibel Can-Tarkan: Çakmak Çakmak / Emre Grafson / Digital

Kıraç: Binbir Gece / TMC Müzik / Digital

Bengü: Korkma Kalbim / Üçüncü Göz / Digital

Mehmet Erbulan'ı saygıyla anıyoruz

Foto: Turhan Taşan Arşivi

■■■■■ 12 Mayıs 2006'da kaybettiğimiz değerli şair ve güfte yazarı Mehmet Erbulan'ı saygıyla anıyoruz. Mehmet Erbulan "Aşkın Kanunu", "Bak Yeşil Yeşil", "Arım, Balım, Peteğim", "Adını Anmayacağım", "Her Halinle Her Şeyinle Güzelsin", "Al Aşkını Çal Başına", "Ma-vi Dünyam Benim", "Benim de Canım Var", "Ömrümce Hep Adım Adım" gibi sevilen pek çok eserin güftesine imza atmıştır.

1.1.1934 doğumlu sanatçı, ses kayıt ve montaj teknisyeni olarak 1959'da göreve başladığı TRT'den 1999 yılında emekli olmuştur. 300'e yakın eseri TRT repertuarında yer almaktadır.

Milliyet Gazetesinin düzenlediği "Yılın En Çok Sevilen 10 Şarkısı" Yarışmalarında güfteci olarak birçok kez ödül alan Erbulan'ın, "Bak Yeşil Yeşil" adlı bir de şiir kitabı bulunmaktadır. ↗

36. Uluslararası İstanbul Müzik Festivali başladı

İstanbul Kültür Sanat Vakfı tarafından Borusan Holding sponsorluğunda düzenlenen Uluslararası İstanbul Müzik Festivali, bu yıl 6 - 30 Haziran tarihleri arasında gerçekleşiyor.

■ ■ ■ ■ ■ 36. Uluslararası İstanbul Müzik Festivali, 6 Haziran Cuma akşamı Aya İrini Müzesi'ndeki Wiener Kammerphilharmonie konseriyle açıldı. Konserin solisti, son yıllarda kazandığı uluslararası başarılarla adından sıkça söz ettiren genç çellist Benyamın Sönmez. 14 yaşında çello eğitimine başlayan ve ilk ödülünü 17 yaşında kazanan Sönmez için büyük usta Rostropovich, "yeni viyolonsel kuşağının başarılı temsilcilerinden" diye bahsediyor.

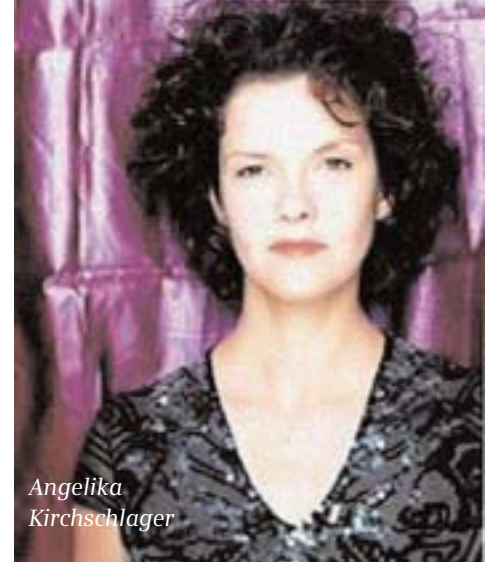
FESTİVAL'DEN SEÇMELER

36. Uluslararası İstanbul Müzik Festivali'nde usta yorumculardan ödüllü genç solistlere, heyecan verici müzik buluşmalarından seçkin topluluklara müzikseverleri yine çok yoğun bir konser maratonu bekliyor: Bu yılın programında usta kemancı Gidon Kremer ve Baltık ülkelerinin genç yeteneklerini bir araya getiren Grammy ödüllü topluluk Kremerata Baltica'nın konseri ilgi çekiyor.

Sanatseverlerin heyecanla bekleyecekleri bir başka konser de dünyaca tanınmış flütist Emmanuel Pahud ve dönem müziğinin yetkin ismi klavsenist Trevor Pinnock'un sunacağı Bach şöleni olacak.

Ünlü piyanist Grimaud ise, genç kuşağın yıldız kemancılarından Renaud Capuçon ve Hagen Dörtlüsü'nün çellisti Clemens Hagen'le birlikte Festival

Buluşmaları II başlıklı konserde İstanbul Müzik Festivali'nde ilk kez sahne alacak. Festival'in ilginç etkinliklerinden biri de soprano ve müzikolog Çimen Seymen'in 17. yüzyıl Avrupa ve Osmanlı saray müzik ve danslarını buluşturan yeni projesi "Müsennâ" olacak. Müsennâ projesinde yer alan Fransız barok müzik topluluğu La Turchesca, Hakan Cevher yönetimindeki Cevher-i Musiki ve Ege Üniversitesi Türk Halk Dansları topluluğunun gösterileri iz-

Angelika Kirchschrager

leyicileri Topkapı Sarayı'nın bahçesinde 350 yıl öncesine götürecek. Koreografisini Christine Grimaldi'nin üstlendiği proje,

Fransız Kültür Merkezi işbirliğiyle gerçekleşiyor.

İstanbul Müzik Festivali programında bu yıl yine dünya opera sahnelerinin yıldızlarının vereceği unutulmayacak şan konserleri de yer alıyor: Avusturyalı mezzosoprano Angelika Kirchschrager, Camerata Bern eşliğinde Schubert liedleri seslendirirken, kontralto Sara Mingardo, şef Rinaldo Alessandrini yönetiminde Concerto Italiano ile birlikte müzikseverlere Vivaldi ziyafeti sunacak. Eserlerinden oluşan "Il Duello Amorososo" projesiyle festivale katılacak olan ünlü kontrtenor Andreas Scholl, sahneyi soprano Helene Guilmette ile paylaşıyor. İki ünlü şancıya Ottavio Dantone yönetimindeki Accademia Bizantina eşlik edecek.

Mark Chichon yönetimindeki Borusan İstanbul Filarmoni Orkestrası eşlik ediyor. ▶

Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay
TÜROFED Başkanı Ahmet Barut ve meslek
birliklerinin başkanları bir araya geldi.

Konaklama sektörü sanatçının yanında

Meslek birliklerinin, ortak lisanslama çalışmaları çerçevesinde Otelciler Federasyonu TÜROFED (Türkiye Otelciler Federasyonu) ile sürdürdükleri görüşmeler anlaşmayla sonuçlandı.

■ ■ ■ ■ ■ TÜROFED üyesi otellerde ve turistik tesislerdeki müzik yayınına kapsayan telif haklarıyla ilgili "İşbirliği ve İyi Niyet Protokolü", Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay ve bakanlık üst düzey yetkilileri ile MESAM adına Başkan Ali Rıza Binboğa, MSG adına Başkan Garo Mafyan, MÜ-YAP adına Bülent Forta, MÜYORBİR adına Başkan Ali Kocatepe ve TÜROFED adına Başkan Ahmet Barut'un katıldığı imza töreninde imzalandı.

PROTOKOL NEYİ İÇERİYOR?

"TÜROFED / Meslek Birlikleri 2008 Döne-

mi Lisans Sözleşmesi Esaslarına İlişkin Taahhütname" adını taşıyan sözleşme; '5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Yasası kapsamında Meslek Birliklerinin yetki belgesi ile haklarının idaresini sağladığı repertuarlarının, TÜROFED üyeleri tarafından kullanılarak umuma açık mahallerde müzik yayını yapabilmeleri amacıyla imzalanacak olan 2008 dönemi lisans sözleşmesinin esaslarına ilişkin karşılıklı taahhütlerin belirlenmesini içeriyor.

TÜROFED, bu anlaşmayla, 26 Haziran 2008 tarihine kadar en az 150.000 oda

sayısına karşılık gelecek olan turizm işletmesinin müzik meslek birlikleri ile lisans sözleşmesi imzalamak üzere başvuru yapacaklarını ve bu başvuru neticesinde lisans sözleşmesi imzalayacaklarını taahhüt ve garanti etti.

İmza töreninde konuşan Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay, telif hakları konusunda AB standartlarına uygun yasal düzenlemelerin yapıldığına işaret ederek, "Sıra uygulamaya gelmişti. Bu protokol, AB standartlarına uygun bir uygulama örneğidir" dedi.

Müzik meslek birlikleri adına konuşan

Yapılan protokole göre lisans sözleşmesini imzalamış olan TÜROFED üyesi konaklama tesisleri yıldız sayılarına göre 2008'de odabaşına şu lisans bedellerini ödeyecekler:

Konaklama Tesisi	Lisans Bedeli
5 Yıldız	45,00 YTL+KDV
4 Yıldız	31,50 YTL+KDV
3 Yıldız	22,05 YTL+KDV
2 Yıldız	15,44 YTL+KDV
1 Yıldız	10,80 YTL+KDV

MESAM Başkanı Ali Rıza Binboğa, telif hakları konusunda 2000 yılından bu yana süren gelişmeleri özetleyerek, "Bu anlaşma Türkiye'nin en büyük telif anlaşmasıdır. Telif yaşamının miladıdır" dedi. Turizmcilerin, bu anlaşmayla sanatın ve sanatçının yanında olduklarını ortaya koyduğunu belirten Binboğa, "Korsan ülke değil, yasal ülke olacaksak bunu birlikte yapacağız. Bu protokol, işte böyle bir adımdır" dedi.

TÜROFED Başkanı Ahmet Barut da, "Bugün bu sorunu kökten çözmüş olmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Bu anlaşma ve fikri mülkiyet haklarına gösterilen saygı, her konuda olduğu gibi sektörümüzün gelişmişlik düzeyinin göstergesidir. Biz, sanata ve sanatçı emeğine, fikri mülkiyete, konaklama sektörü olarak sonuna kadar saygılıyız" diye konuştu.

Akçay Şairler ve Bestekârlar Şöleni sonuçlandı

■ ■ ■ ■ ■ Fahri başkanlığını Cemâl Safi'nin üstlendiği Akçay Şairler ve Bestekarlar Şöleni 17-18-19 Mayıs 2008 tarihleri arasında Nesimi Keçelioğlu yönetiminde gerçekleştirildi. Türk Sanat Müziği dalında Beste Yarışması, Şiir Yarışması ve Ankara'da başlatılan Ses Yarışmasının finali Akçay'da yapıldı. Yarışma dalında birinci, ikinci, üçüncü olan eserler MESAM plaketleriyle ödüllendirildi.

Beste Yarışması'nda dereceye giren Eserler:

- 1. Rumuz Azade** Eser Adı: Hasretime Ayrılığın İzi Düşüyor / Güfte - Beste: Şehriban Kasapoğlu
- 2. Rumuz Yazar** Eser Adı: Duydum ki Vefasız Güfte: Cemâl Safi (MESAM Üyesi) - Beste: Ali Atilla Sütşurup (MESAM Üyesi)

3. Rumuz Burçe Eser Adı: Senden Çok Uzaktayım Ben / Güfte - Beste: Engin Çır (MESAM Üyesi)

1. Mansiyon: Rumuz Cilve Eser Adı: Mor Dağların Maralı / Güfte: Özgen Bilgisel (MESAM Üyesi) - Beste: Gülnihal Kalkan (MESAM Üyesi)

2. Mansiyon: Rumuz Tuşba / Eser Adı: Bırakma Hiç Ellerimi / Güfte - Beste: Şehriban Kasapoğlu

3. Mansiyon: Rumuz Hüzün Eser Adı: Bir Başka Hüzün Taşır / Güfte Ahmet Selçuk İlkan (MESAM Üyesi) - Beste: Babür Kalkan

7. Rumuz Kadeh Eser Adı: Belli Yine Meyhaneye / Güfte: Ahmet Selçuk İlkan (MESAM Üyesi) - Beste: Gülnihal Kalkan (MESAM Üyesi)

8. Rumuz Kardelen Eser Adı: Aşkını Bırakma Güfte: Orhan Altınbaşak (MESAM Üyesi) - Bes-

te: Sinem Hondoroğlu

9. Rumuz İdlin Eser Adı: Bilmem Niye Gittin Güfte: Hasan Erdinç Gencer - Beste: Nazım Aliyev

10. Rumuz Kader Eser Adı: Leylim Leylim Güfte: Nesimi Keçelioğlu - Beste: Bayram Şenpınar (MESAM Üyesi) (Jüri: Bilge Özgen (MESAM Üyesi), Edvan Kengil, Orhan Doğanay, Özgen Gürbüz (MESAM Üyesi) ve Turhan Taşan (MESAM Üyesi))

Şiir Yarışması'nda dereceye giren eserler:

1. Rumuz Yunus Yarışma Şartnamesi'ne uymadığı için diskalifiye edilmiştir.

2. Rumuz Bey-Han

Şiir: Deli - Bayram Mecit (MESAM Üyesi)

3. Rumuz Dertli

Şiir: Bizimdir - Hakkı Şener

1. Mansiyon: Rumuz Ece

Şiir: Gönüm Yaralı Benim - Serkan Uçar

2. Mansiyon: Rumuz Zeytin

Şiir: Ömrünce - Adnan Eraslan

3. Mansiyon: Rumuz Sitemkar

Şiir: Olmasın - Nuriz Gökmenoğlu

Jüri Özel Ödülü: Rumuz Elvan 2

Şiir: Giderken - Bayram Mecit (MESAM Üyesi) (Jüri: Cemâl Safi (MESAM Üyesi), İlter Yeşilay (MESAM Üyesi), Nadide Gülpınar (MESAM Üyesi), Sevinç Atan (MESAM Üyesi), Yahya Akençin, Yalçın Benlican (MESAM Üyesi))

İlter Yeşilçay,
Cemal Safi

Foto: Turhan Taşan Arşivi

Foto: Turhan Taşan Arşivi

Üst sıra: İlter Yeşilçay, Nesrin Ersayın,
Alt sıra: Turhan Taşan, Özgen Gürbüz, Bilge Özgen

İstanbul Caz Festivali bu yıl 15. yaşını kutluyor

2 - 16 Temmuz tarihleri arasında gerçekleşecek "15. Uluslararası İstanbul Caz Festivali", 40'a yakın konserle İstanbul'u bir caz kentine dönüştürmeye hazırlanıyor. Uluslararası İstanbul Caz Festivali'nin konukları arasında ünlü cazcı Al Jarreau da bulunuyor.

■ ■ ■ ■ ■ 15. Uluslararası İstanbul Caz Festivali 1 Temmuz'da Esmâ Sultanı Yalısı'nda gerçekleşecek Açılış Töreni ile başlayacak. İstanbul Caz Festivali'ne daha önceki yıllarda da konuk olan dünyaca ünlü bas virtüözü Marcus Miller, 3 Temmuz'da Açık Hava Sahnesi'nde, bir kez daha caz severlerle buluşacak.

Pop, caz ve R&B türlerinin yaşayan önemli isimlerinden, 7 Grammy Ödülü sahibi Al Jarreau, 16 Temmuz'da Açık Hava Sahnesi'nde sahne alacak. Caz severler aynı sahnede Al Jarreau'dan önce etkili kadın caz vokallerinden Dianne Reeves'i izleyecekler. Buena Vista Social Club'ın hayatta kalan tek üyesi Omara Portuondo yepyeni projesi "Gracias" ile festivalin konukları arasında yer alıyor. Sanat hayatında 60. yılını kutlayan müzisyen, 9 Temmuz'da Sepetçiler Kasrı'nda vereceği konserde kendisini en çok etkileyen Küba ve Brezilya şarkılarına yer verecek ve izleyiciye Latin müzik retrospektifi sunacak. Judeo-Espanyol (Ladino) şarkılarının önde gelen temsilcilerinden Yasmin Levy, 14 Temmuz'da Esmâ Sultan Yalısı'nda sahne alacak. Levy konserde dinleyenleri Sefarad müziğinden Ortadoğu müzik geleneğiyle harmanlanmış Endülüs Flamenkosu'na uzanan bir yolculuğa çıkaracak. Festivalin "Yeni Ozan-

lar" serisinin bu seneki konuğu, neo-folk akımının temsilcilerinden şarkı yazarı-şarkıcı Rufus Wainwright. Son dönemin alternatif yıldızı Wainwright, 8 Temmuz'da Aya İri Müzesi'nde piyanosu ve beğenilen sesi ile ilk defa İstanbullu hayranlarıyla buluşacak.

AVRUPALI SOLİSTLER TÜRK CAZCILARLA YANYANA

Türkiye caz sahnesinin önemli isimleri her yıl olduğu gibi bu yıl da Festivalde olacak. Festivalde Avrupalı solistlere Türkiye'den virtüözleri, özel projelerde buluşturan European Jazz Club kapsamında, Türkiye'nin caz ustaları Avrupalı meslektaşları ile yana yana gelecek. Bu kapsamda saksafonda Ulf Andersson, piyanoda Carl Fredrik Orrje, kontrabasta Kağan Yıldız ve davulda Ferit Odman eşliğindeki "Maffi Falay Quintet - Türkiye-İskandinavya Buluşması" adlı proje 2 Temmuz'da gerçekleştirilecek.

Geniş bir müzikal evrene sahip yetenekli trompetçi Wolfgang Puschnig ve caz formundaki Mozart yorumlarıyla öne çıkan caz piyanisti Sabri Tuluğ Tırpan, 3 Temmuz'da bir araya gelecek. Quartet Muartet ve Wax Poetic gibi gruplardan tanınan Alp Ersönmez'in üçlüsüne trompetiyle Alexander Tassel 6 Temmuz'da eşlik edecek.

Al Jarreau

Türkiye caz sahnesinin en önemli vokallerinden Sibel Köse ve trompetçi Jean-Loup Longnon 8 Temmuz'da buluşacak. Burak Bedikyan ve Litvanyalı saksofoncu Kestutis Vaiginis, 9 Temmuz'da; Sarp Maden ve Fransız trompetçi Stephane Belmondo 14 Temmuz'da; Hollanda'da yaşayan gitarist besteci Onur Ataman ise klasik müzik çalışmalarıyla da tanınan Hollandalı trompetçi Eric Vloeimans 15 Temmuz'da bir araya gelecek.

FESTİVALİN YAŞAMBOYU BAŞARI ÖDÜLÜ TUNA ÖTENEL'E

Uluslararası İstanbul Caz Festivali'nin Yaşamboyu Başarı Ödülü bu yıl Tuna Ötenel'e takdim edilecek. Piyano, bas, davul ve saksofon gibi birçok müzik aletini ustaca çalan Tuna Ötenel, "60'lı yıllardan bu yana Türkiye'de caz müziğinin tanınması ve benimsenmesinde büyük katkılarda bulundu. Herbie Hancock, Benny Carter, Harry 'Sweets' Edison, Karyn Korg, Hilton Ruiz, Buster Williams gibi dünyaca ünlü caz müzisyenleriyle de çalışan Ötenel, İstanbul Bilgi Üniversitesi'nde ders veriyor ve Türkiye caz sahnesine parlak isimler kazandırmaya devam ediyor. Tuna Ötenel'e ödülü, Festivalin 1 Temmuz Salı akşamı Esmâ Sultan Yalısı'nda gerçekleşecek Açılış Töreni'nde takdim edilecek. ↗

“Kapanan müzik şirketleri eser sahiplerini mağdur ediyor”

■ ■ ■ ■ ■ Yapım şirketlerinin çeşitli sebeplerle faaliyetlerini sona erdirmesi sebebiyle mağdur olan müzik eseri sahipleri sorunlarına çözüm arıyor.

Universal ve Prestij Müzik gibi bazı yapım şirketleri iflas vb. sebepler ile kapanmış ve bu yapım şirketlerinde bulunan eser işletme belgeleri atıl duruma düşmüştür. Dolayısıyla kapanan ve ticaret sicilinden faaliyetleri silinen yapım şirketlerinin eser işletme belgeleri ile sahibi olduğu fonogramlara yeniden çoğaltım yapılamadığından eser sahipleri adına MESAM tarafından çoğaltım bedeli de tahsil edilememektedir.

Eser sahipleri, çoğaltım hakkının kaybının da ötesinde eserleri ticari dolaşıma giremediği için yayma hakkı ve diğer kullanım alanlarından doğan haklarından da faydalanamamaktadır.

Konuyla ilgili görüşünü aldığımız Suavi şunları aktardı: “Bugüne kadar çıkardığım bütün albümler, yıllardır müzik piyasasında kabul ve talep görmesine karşın uzunca bir zamandır çoğaltılmamaktadır. Ve doğal olarak müzik vitrinlerinde Suavi dinleyicilerine sunulamamaktadır.

Nedeni ise düşündürücüdür ve ibret vericidir.

Çünkü tüm çabalarım, özel ilişkilerime, yazışmalarım karşın Suavi bantlarını elinde bulunduran yapımcılar neredeyse yer yarıldı ve yerin altına girdiler. Beşiktaş Vergi Dairesi’nde icra ile satılmış veya satılacaklar listesinde de bantlarım yok, ilgili Bakanlığımızda da yok, hiçbir şahıs – firma – kurum vs... gibi muhataplarda Suavi

albümlerinin Master bantlarına ulaşılamamaktadır. Hal böyle olunca; müzik marketlerde, dijital ortamda, eser bankalarında yoksunuz vs... Yani Suavi şarkıları dinlemek – almak isteyenlerin bugüne kadar gidebildiği adres yıllardır korsan oldu. KORSAN’a karşı emekten

yana, adaletten, haktan yana bir insan olarak en sonunda yasal haklarımı kullanarak. Hukuk’tan yürüdüm ve CAYMA hakkımı kullanarak eserlerimle ilgili tüm haklarımı geri aldım. Bundan böyle benim iznim ve iradem dışında Suavi Şarkıları hiçbir ortamda ve şekilde ticaret alanına çıkarılmayacak, bende şarkılarımı yasal platformlarda sevenleriyle buluşturabileceğim.”

Universal Taxim MESAM’a katıldı

■ ■ ■ ■ ■ Yerli repertuarının yanında yabancı repertuarın ülkemizdeki ve dünyadaki en büyük temsilcilerinden olan, bünyesinde Sony/ATV Music Publishing ve BMG Music Publishing repertuarlarının da yayım haklarına bulunduran, Türkiye’nin ilk müzik yayım şirketlerinden Universal Taxim, MESAM’a katıldı. Universal Taxim’in MESAM’a katılımı ile Türkiye’de uzun zamandır gerçekleştirilmeye çalışılan eser sahibi haklarının tek örgüt altında birleştirilmesi yolunda çok önemli bir adım atılmış oldu. 2002 yılında Taxim Edisyon olarak kuru-

TAXIM EDITION

lan Universal Taxim’in hizmet verdiği yerli sanatçılar arasında, Ozan Çolakoğlu, Tamer Çıray, İskender Paydaş, Aykut Gürel, Fahir Atakoğlu, Özcan Deniz, Mete Özgencil gibi 140’a yakın

isim bulunuyor.

Universal Taxim dünyada 41 ülkede 47 ofisi bulunan UMPG (Universal Music Publishing Group) Türkiye ve Ortadoğu bölgesini yönetmektedir. UMPG prodüksiyon şirketlerinin, televizyonların, reklam ajanslarının, plak şirketlerinin çalışmalarında kullanabilmeleri için tüm müzik türlerinde, milyonlarca eseri kataloğunda

bulundurmakta, U2, Elton John, Bernie Taupin, 50 Cent, Mariah Carey, R. Kelly, Coldplay, Nelly, Ciara, Dave Grohl, Prince, Diana Krall, Justin Timberlake, Maroon 5, Britney Spears, Godsmack, Mary J. Blige, Jill Scott, No Doubt, 3 Doors Down, Beastie Boys, Anastacia, Robbie Williams, Gloria Estefan, Paul Simon, Henry Mancini, Christina Aguilera and Linkin Park gibi eser sahiplerine hizmet vermektedir.

UNIVERSAL MUSIC
PUBLISHING GROUP

Türkiye Âşıklar Kurultayı'nın ardından

“Türkiye Âşıklar Kurultayı” 21-22 Mart 2008 tarihlerinde İstanbul'da CRR Konser Salonu ve Tarık Zafer Tunaya Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi. Kurultaya katılım Âşık Sanatının bitmediğini, aksine her geçen gün yeni filizlerin açtığını ispatladı.

■■■■■ İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültürel ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı Kültür Müdürlüğü adına, İTÜ Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı Sanatçı Öğretim Görevlisi Dr. Süleyman Şenel'in genel koordinatörlük ve proje sorumluluğunu üstlendiği ve Âşık Şeref Taşlıova, Sabri Koz ve Dr. Erol Parlak'ın düzenleme kurulu üyesi olarak katkıda buldukları Türkiye Âşıklar Kurultayı, ülkemizde, âşıklık sanatının örgütlenmesine dönük ilk ciddi ve büyük bir organizasyon... Bu organizasyona, Türkiye'nin dört köşesinden 4'ü kadın âşık olmak üzere toplam 33 davetli âşık katıldı. Kurultaya katılan âşıklar ve temsil ettikleri yöreler şöyle:

Ahmet POYRAZOĞLU [Van], Ali KIZILTUĞ [Sivas], Ali Rıza EZGİ [Kars], Arif DELEN [Aksaray], Ayten GÜLÇİNAR [Sivas], Bekir Sami ÖZSOY [Kars]. Erol ERGANİ [Erzurum], Erol ŞAHİNER [Erzurum], Erzade KAPAN [Kars], Ezgili KEVSER [Çorum], Fırat ÇERKEZOĞLU [Erzurum], Günay YILDIZ [Kars], Haşimi ASLİHAK [Çorum], İlkin MANYA (Sarıcakız) [Eskişehir], İmami [Adana], İsmail ALADAĞLI [Kars], İsmail CENGİZ (Azeri) [Kars], İsmail İPEK [Kahra-

man Maraş], Korkmaz İKAN [Kars], Kul NURİ [Gümüşhane], Maksut KOCA (Feryadi) [Kars], Mehmet KÖŞE (Kaptani) [Sivas], Mehmet ŞAHAN (Esrari) [Tarsus], Muhsin YARALI [Ağrı], Mustafa AYDIN [Kars], Nuri ÇIRAĞI [Erzurum], Osman TAŞKAYA [Osmaniye], Pakize ALTAN [Yozgat], Sebahattin DÜLGER [Samsun], Selahattin KAZANOĞLU [Erzurum], Şeref TAŞLİOVA [Kars], Temel TURABİ [Erzurum], Yener YILMAZOĞLU [Ardahan].

Dr. Süleyman Şenel, Türkiye Âşıklar Kurultayı'nın gerçekleştirilmesindeki amacı ve kurultayın genel hedefini şöyle açıkladı: “Her geçen gün son temsilcilerini toprağa verdiğimiz Âşık Sanatı, yakın bir gelecekte yok olma ve/veya temsilcilerinin temsil gücünü yitirme tehlikesiyle karşıya karşıyadır.”

Bu bağlamda kurultayın düzenlenmesinde şu temel düşüncelerden hareket edildi:

a) Âşık sanatının yarınlara örgütlü bir sanat olarak ulaşmasının ve âşık sanatının temsilcilerinin günden güne çoğalıp güvenir içerisinde varlıklarını sürdürebilmesinin önündeki engelleri, ülkenin dört yanından gelen âşıklarla, demokratik bir sa-

nat ortamında tartışarak ortadan kaldırmak ve / veya bu yöndeki imkânları araştırmak;

b) Geçmişte olduğu gibi, gelecekte de merkezietçi âşık sanatının güçlü varoluş zeminini ve sanat kaynaklarını İstanbul'da tartışarak belirlemek, tespit etmek;

c) İstanbul'un kültürel yaşam alanları içerisinde, Âşık Sanatı temsilcilerinin de nefes alacakları sanat ortamlarını araştırmak;

d) Âşıkların sürekli üretim yapabilecekleri, ürünlerini satabilecekleri ya da pazarlayabilecekleri fiziki şartları ortaya çıkarmak; bu bağlamda da, kendilerini güvende hissedebilecekleri fiziki ve sosyal ortamları ve şartları araştırmak;

e) Âşık sanatında okullaşma yoluyla; geleneksel eğitim-öğretim imkânlarının geliştirilmesine dönük araştırmalar yapmak;

f) Toplumsal eğitim ve kentsel uyum çalışmalarına katkıda bulunacak şartları araştırmak;

g) Ülkenin dört yanında varlığı tespit edilen âşıkların anayasal zeminde sağlıklı ve örgütlü sosyal güç kazanımlarını; teşkilatlanmalarını, kendilerini yönetecek, yönlendirecek ve gerektiğinde denetleyebilecek mekanizmalara sahip olmanın alt yapısını hazırlamak;

h) Bu yolla, TÜRKİYE ÂŞIKLAR BİRLİĞİ'nin kurulması yollarını araştırmak...

Kurultaya Türkiye genelinden katılan âşıklar, demokratik bir sanat platformunda,

kendi sorunlarını kendi aralarında konuşma ve sorunlarının çözümüne dönük önerileri de birbirleri ile paylaşma imkanı buldular. Bu çerçevede de mikrofona gelen âşıklar, şu dört soruya cevap aradılar:

- Bir sanat ve zenaât kolu olarak, âşıklık geleneğinin geleceğe taşınmasının önündeki engeller nelerdir?
- Âşıklar örgütlenebilirler mi? Nasıl?
- Âşık sanatının geleceğe taşınmasında eğitimin önemi var mıdır ve bu çerçevede eğitim-öğretim ile ilgili temel sorunlar nelerdir?
- İstanbul yaşamının 21. yy. kültür-sanat dokusuna âşık sanatının katkısı olabilir mi? Nasıl?

Takdim konuşmalarını Dr. Süleyman Şenel ve Âşık Şeref Taşlıova'nın yaptığı; açış konuşmasının ise "Onur Konuğu" olarak Emekli HAGEM Genel Müdürü Nail Tan tarafından yapılan 1. Türkiye Âşıklar Kurultayı, çağlar boyunca kültür-sanat hayatımızda derin izler bırakmış "Dedem Korkud", "Koroğlu", "Karacaoğlan", "Pir Sultan Abdal", "Âşık Ömer", "Âşık Seyrani" ve "Dadaloğlu" adına düzenlenen 7 ayrı oturumda gerçekleştirildi.

Kamuoyu ve sanat kurumları tarafından büyük bir ilgi ile takip edilen ve oldukça gecikmiş bir faaliyet olarak nitelenen bu kurultaya, oturum başkanlıkları ile MESAM Başkanı Ali Rıza Binboğa ile birlikte, alfabetik sırayla: Arif Sağ, Belkıs Akkale, Doç. Dr. Erol Parlak, Esat Kabaklı, Hayrettin İvgin, Nail Tan, Sabri Koz, Doç. Dr. Songül Karahasanoğlu, Dr. Süleyman Şenel, Prof. Dr. Şeyma Güngör ve Yücel Paşmakçı gibi önemli isimler destek verdiler. Konuşmaların tamamlanmasının ardından ise, Nail Tan, Hayrettin İvgin, Şeref Taşlıova, Sabri Koz, Ali Rıza Binboğa ve Dr. Süleyman Şenel'den meydana gelen "Değerlendirme Kurulu" üyeleri, Âşıklar Kurultayı'nı çeşitli yönleri ile değerlendirdiler.

ÂŞIKLAR NEVRUZDA ÇİÇEK AÇTI...

Âşıklar Kurultayı için İstanbul'a gelen âşıklar, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin Nevruz Kutlamaları kapsamında 21 Mart

2008 akşamı Cemal Reşit Rey Konser Salonu'nda "Âşıkların Dilinden Nevruz ve Nevruz Çiçeği Âşık Veysel" konulu muhteşem bir konser verdiler. Protokol konuşması İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültürel ve Sosyal İşler Daire Başkanı Hüseyin Öztürk tarafından yapılan bu konserin Genel Sanat Yönetmenliğini Dr. Süleyman Şenel üstlendi, sunuculuğunu ise Ataman Erkul yaptı. Konserde, ayrıca Âşık Veysel'in torunu Çiğdem Özer, "Dedem Âşık Veysel" ve İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Şeyma Güngör, "Nevruz, Âşıklık Geleneği ve Âşık Veysel" konulu konuşmalar yaptılar. Âşık takdimleri Yard. Doç. Dr. Bekir Sami Özsoy tarafından yapılan konserin sahne ayağını ise üstad Âşık Şeref Taşlıova başarıyla yönetti. Âşıklar, konserde dinleyicilere, "Nevruz", "Âşık Veysel" ve "İstanbul"

konulu deyişlerle, çeşitli ayaklarda atışmalar sundular.

Kurultayın hemen arkasından, 4 yıl önce kaybettiğimiz Âşık Murat Çobanoğlu anısına Kars Belediye Başkanı Naif Alibeyoğlu'nun büyük özveriyle düzenlenmesine önyak olduğu "Murat Çobanoğlu 4. Uluslararası Âşıklar Bayramı"na katılmak için, tam 319 âşık ve/veya âşık sanatına sevdalı genç, Türkiye'nin her köşesinden Kars'a geldiler.

Sonuç olarak bu etkinlikler, bizlere; Âşık Sanatının bitmediğini, aksine her geçen gün yeni filizlerin açtığını ispatlıyor. Kültür birliğimizin bu en canlı dinamiğini korumak, yaşatmak ve ayakta tutabilmek uğruna büyük mücadeleler veren Âşıklarımıza destek vermek ve Âşık Sanatını geleceğe aktarmak adına da sanat çevrelerine büyük sorumluluklar yüklüyor. ↗

Soldan sağa: Süleyman Şenel, Âşık Şeref Taşlıova, Ali Rıza Binboğa, Hayrettin İvgin, Nail Tan, Sabri Koz

MESAM sağlık sigortası için Ak Sigorta ile anlaşta

MESAM'ın üyelerine 2001 yılından beri sunduğu özel toplu sağlık sigortası hizmeti 2008 – 2009 döneminde Ak Sigorta ile yenilenerek devam ediyor.

■ ■ ■ ■ ■ MESAM'ın üyelerinin yararlanması amacıyla 2001 yılında başlattığı toplu sağlık sigortası hizmetinden yararlanan üyelerin sayısı her geçen gün artıyor. Bu hizmetin daha yetkin bir şekilde sürdürülebilmesi için bu yıl MESAM Yönetim Kurulu Toplu Sağlık Sigortası Hizmeti veren tüm özel sigorta şirketlerinden kapalı zarf usulü teklifler aldı. Bu tekliflerin Yönetim Kurulu tarafından değerlendirilmesinin ardından en kapsamlı ve en uygun hizmeti en düşük fiyata vermesinden dolayı Aksigorta A.Ş.'nin teklifi kabul edildi.

Bu yıl yapılan değerlendirme sonucunda tek poliçede karar kılınmıştır.

Kabul edilen poliçenin kapsamı; yatarak tedavi teminatı limitsiz % 100 sigortadan, ayakta tedavi teminatı limitsiz % 80 sigortadan karşılanmaktadır. Bu poliçe tüm hastanelerde geçerlidir. Poliçe kapsamında yılda bir kez olmak üzere, 40 yaş üstü bayan MESAM üyeleri için kontrol amaçlı Mamografi Testi ve yine 40 yaş üstü erkek üyelerimiz için kontrol amaçlı PSA testi kapsam dahilindedir.

Poliçe kapsamında ödenecek prim bedeli; üyelerin kendisi ve eşleri için 922 YTL, çocukları için ise 644 YTL olarak belirlenmiştir.

Bu yılki sağlık sigortasına hak kazanmak için, Mayıs 2007 – Mayıs 2008 tarihleri arasında brüt telif gelirinin kabul edilen poliçe bedeli kadar olması gerekmektedir. Sigortalanma kriterine haiz olan üyeler MESAM sosyal ve kültürel fonun ge-

lirleri tarafından sigortalanmaktadır. Bu fon dan yararlanamayan üyeler ise yıllık sigorta prim tutarını, kendileri ödeyerek özel sağlık sigortası hizmetinden yararlanmak için MESAM'a başvurabilirler. Grup Sağlık Sigortası prim ödemeleri %25 peşin, geri kalanı takip eden aylarda 5 eşit taksit şeklindedir. Üyeler, primlerini ödemek kaydıyla eş ve çocuklarını MESAM' a tanınan şartlar çerçevesinde sigortalatma hakkına sahiptirler.

İlk defa sigortalı olacaklar 9. aydan itibaren yatarak tedaviyi içeren hastalıkların kapsamına gireceklerdir. Daha önce sigortalı olanlar ise Demir Hayat'taki haklarını kaybetmeden geçiş yapabileceklerdir.

HER TÜRLÜ BİLGİ VE SORULARINIZ İÇİN

MESAM' ın üyelerine sunmuş olduğu Ak Sigorta programı hakkında her türlü bilgi ve sorularınız, ilk defa sigortalı olmak veya yenilemenizi yaptırmak için aşağıdaki iletişim bilgileri yer alan temsilcilerden destek alabilirsiniz. ↗

Telefon : 0212 243 80 53 /

0212 244 31 23 /

0212 251 81 94

Fax: 0212 243 02 69

Sevim Erdinç: 0533 627 18 84

(ilk iletişim kişisi olacaktır)

Nafiz Sargın : 0532 314 80 27

Mail Adresi: sigortahizmet@aksigorta.net

MESAM Üyeleri, primlerini ödemek kaydıyla eş ve çocuklarını da sigortalatma hakkına sahipler.

TEMİNATLAR	TEMİNAT KAPSAMI		TEMİNAT YÜZDESİ	YILLIK LİMİT
YATARAK TEDAVİ				
ACİL DURUMLAR	Y.İÇİ	ANLAŞMALI	100	LİMİTSİZ
	YURTIÇI	ANLAŞMASIZ	100	LİMİTSİZ
ACİL OLMAYAN DURUMLAR	Y.İÇİ	ANLAŞMALI	100	LİMİTSİZ
	YURTIÇI	ANLAŞMASIZ	80	LİMİTSİZ
KÜÇÜK MÜDAHALE	Y.İÇİ	ANLAŞMALI/SIZ	100	LİMİTSİZ
SUNİ UZUV	Y.İÇİ	ANLAŞMALI/SIZ	100	LİMİTSİZ
EVDE BAKIM(MAX 8 HAFTA)	Y.İÇİ	ANLAŞMALI/SIZ	100	LİMİTSİZ
REHABİLİTASYON	Y.İÇİ	ANLAŞMALI/SIZ	100	LİMİTSİZ
DOĞUM	Y.İÇİ	ANLAŞMALI/SIZ	100	5,000 YTL
AMELİYAT ÖNCESİ YAPILACAK TETKİKLER	Y.İÇİ	ANLAŞMALI/SIZ	100	LİMİTSİZ
KONTROL PSA	Y.İÇİ	ANLAŞMALI	100	1 KEZ
KONTROL MAMOGRAFİ	Y.İÇİ	ANLAŞMALI	100	1 KEZ
YURTDIŞI YATARAK TEDAVİ				
ACİL OLAN DURUMLAR	Y.DIŞI	ANLAŞMALI/SIZ	100	45.000 USD
ACİL OLMAYAN DURUMLAR İÇİN	Y.DIŞI	ANLAŞMALI/SIZ	80	45.000 USD
YARDIMCI TIBBİ MALZEME	Y.İÇİ	ANLAŞMALI/SIZ	100	500 YTL
ACİL TIBBİ YARDIM	YURTIÇI	ANLAŞMALI	100	LİMİTSİZ
AYAKTA TEDAVİ	TEMİNAT LİMİTLERİ		TEMİNAT YÜZDESİ	TEMİNAT ŞEKLİ
Ayakta Tedavi	LİMİTSİZ	80%	YILLIK	
Yurtdışı Ayakta Tedavi	5000 USD	100%	YILLIK	
Diş	500 YTL		80%	YILLIK
Gözlük & Lens & Çerçeve	300 YTL		80%	YILLIK

ÖNEMLİ NOT:

*Demirhayat Sigorta'dan Ak Sigorta'ya geçiş yapacak üyelerimizin sigortalarının devamı için acilen Ak Sigorta'dan yukarıda isimleri yazılı yetkilileri aramaları gerekmektedir.

*Demirhayat Sigorta ile yapılan sözleşme 27 Mayıs 2008 tarihi itibarıyla bitmiş bulunmaktadır. Bu nedenle sigorta bedellerini kendileri ödeyen üyelerimizin, kazanılmış tüm haklarıyla Ak Sigorta'ya geçişlerinin sağlanabilmesi için yukarıdaki yetkilileri acilen aramaları gerekmektedir.

MESAM BASIN TOPLANTISINDA GÜNDEMİ DEĞERLENDİRDİ:

Telif sektörüne zarar verecek girişimlerin karşısındayız

MESAM, fikri haklar alanındaki güncel durumu değerlendirmek, lisanslama ve dağıtım çalışmaları ile son günlerde basında yer alan konularla ilgili bilgi vermek amacıyla 20 Mayıs'ta bir basın toplantısı düzenledi.

■ ■ ■ ■ ■ Toplantıya, MESAM adına Yönetim Kurulu Başkanı Ali Rıza Binboğa, Attila Özdemiroğlu, Cahit Berkay, Turhan Taşan, Ahmet Selçuk İlkan, Ali Tekintüre, Halil Karaduman ve İhsan Öztürk ile üyelerimizden Hasan Saltık (Kalan Edisyon), Nur Turan (Pelikan Müzik) ve Ahmet Selim Kaynak (Pelikan Müzik) katıldı. MESAM'da düzenlenen toplantı, çeşitli TV, gazete, ajans ve dergi mensubu gazetecilerin katılımıyla başarılı bir şekilde gerçekleştirildi. MESAM Yönetim Kurulu Üyeleri ve diğer üyeler gündemle ilgili açıklamalar yaptıktan sonra basın sorularını cevaplandırdı. Toplantıda yapılan önemli açıklamalar şöyle:

MESAM'IN GÖREVİ VE DENETİMİ

MESAM'ın asli görevi, üyeleri adına yasadan doğan telif haklarını takip ve tahsil etmek ve tahsil edilen telif bedellerini üyelerine dağıtmaktır. Bu nedenle de MESAM, telif sektörüne zarar verebilecek her türlü girişim ve eylemin karşısındadır. MESAM, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından en son Ekim 2007 tarihinde yaklaşık üç aylık bir denetime tabi olmuş ve 12.02.2008 tarihinde Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın denetim raporu MESAM'a iletilmiştir. MESAM aynı zamanda Bağımsız Yeminli Mali Müşavirlik şirketlerince de denetlenmekte, denetim raporları CISAC ve Bakanlığa iletilmektedir.

MESAM ÜYELERİ

MESAM'ın yaklaşık 5200 üyesi bulunmakta olup tüm üyeleri eseri yaratan veya mali hak sahibi olan gerçek veya tüzel kişi eser sahiplerinden yani besteciler, söz yazarları, aranjör ve editörlerden oluşmaktadır. MESAM'da Kanun gereği asıl ve yararlanan olarak tanımlanan iki üyelik statüsü bulunmaktadır. Eser sahiplerinin mali haklarını devralan gerçek ve tüzel kişiler yararlanan üyelik statüsüne dahil edilmektedir. MESAM'ın 5200 üyesinin en az 3.250'si, yapılan dağıtımlardan faydalanmaktadır. Dağıtımdan faydalanmayan eser sahiplerinin ise MESAM'da eserlerinin kayıtları mevcut olup, eserleri dağıtımını yapılan kullanım alanında o dönem kullanılmamış olmasından kaynaklanmaktadır. Yerli üyelerimizin yanı sıra uluslararası alanda tüm dünya ülkelerini kapsayan yaklaşık 90 telif birliği

ile imzalanmış olan karşılıklı temsilcilik sözleşmeleri yoluyla tüm yabancı eser sahiplerinin hakları Türkiye'de MESAM tarafından temsil edilmektedir. MESAM tarafından gerçekleştirilen her dağıtımda ortalama 85 yabancı telif kuruluşuna tahakkuk yapılmaktadır.

YÖNETİM KURULU

MESAM Yönetim Kurulu, MESAM Tüzüğü gereği haftada bir kez olağan toplantılarını gerçekleştirmektedir. Bakanlık Tüzüğü uyarınca; Yönetim Kurulu'nda görevlendirilen üyelere, katıldıkları her toplantı başına huzur hakkı, ayrıca şehir dışından katılım olması halinde ayrıca yolluk ve harcırah ödenmesi gerekmektedir. Tüzük'ün ilgili maddesi kapsamında MESAM Genel Kurulu'nca ödenecek huzur hakkı, yolluk ve harcırah miktarları belirlenmektedir. Bu husus, MESAM Yönetimine seçilen bir

üyenin insiyatifinde olmayıp, Genel Kurul'un insiyatifindedir.

ÜYELİK KRİTERLERİ

5200 üyemizin eser sahibi olup olmadığına sorgulanmaya çalışıyor olması başka bir deyişle bir sanatçının meslektaşları olarak diğer sanatçıların sanatını sorgulaması, bizler için büyük bir utanç kaynağı olmuştur. MESAM Genel Kuruluna; Tüzük gereği asıl üyeler davet edilmektedir. MESAM, Bakanlık Tüzüğü'ne uygun olarak asıl üyelik kriterlerini belirlemektedir. MESAM asıl üyesi olunabilmesi için aşağıdaki kriterler Genel Kurulumuzca öngörülmüştür. Genel Kurul toplantısına katılan 400 asıl üyemizden; toplam 249 kişi gelir kriterinden, 120 kişi eserlerinin fonogram, radyo-TV vb. alanlarda kullanımından ve 31 kişi en az 10 eserinin TRT repertuarında kullanımından dolayı asıl üye sıfatı ile Genel Kurul'a katılmıştır.

MESAM PERSONELİ

MESAM'ın Yönetim Kurulu'na bağlı Genel Sekreter'in yönetiminde bulunan profesyonel kadrosu bulunmaktadır. Profesyonel kadroda merkez ve şubeler toplam 50 kişi çalışmaktadır. MESAM, çağdaş bir seviyede emeğe saygının duyulduğu en önemli kurumlardan biri olarak personeline gerektiği ölçüde sosyal olanaklar sağlamaktadır.

BİRLİK PAYI VE DAĞITIM TUTARLARI

MESAM mevzuat gereği elde ettiği gelirleri üzerinden Genel Kurulca kabul edilen oranlarda Birlik payı kesmektedir. Birlik payı, Birliğin faaliyetlerini yürütmesi amacıyla kullanılmakta olup üyelere dağıtılacak olan telif bedellerinden tamamen ayrıdır. MESAM'ın temsili alan Birlik payı oranı %23, mekanik alan Birlik payı oranı ise %8'dir. MESAM, tahsil ettiği telif bedellerinin ancak ve sadece bu oranları üzerinden faaliyetleri için harcama yapabilmektedir. MESAM'ın üyelerine dağıtılması gereken telif bedellerini dağıtmayarak bu bedellerden harcama yapması ken-

di iç Tüzüğüne de aykırıdır. MESAM, 2004 yılından bu yana üyeleri adına 46.000.000 YTL'yi aşan telif bedeli tahsil etmiş ve 36.300.000 YTL'nin üzerinde telif bedelini üyelerine dağıtmıştır. Yönerge gereğince dağıtılması gerekip dağıtımını gerçekleştirilmemiş tahsilatı yoktur.

MESAM, dağıtımlarını CISAC standartlarına uygun olan ve başka birliklerce de kullanılan Cosis programında gerçekleştirmektedir. Bu programa hiçbir şekilde manuel bir müdahale mümkün değildir.

KUR FARKI GİDERLERİ

MESAM'ın 2004 yılı ve öncesinde resmi tarifelerinin USD bazında olması nedeni ile geçmiş yılları içeren lisans sözleşmeleri imzalanırken ilgili yılın USD tarifesi kullanıldığından ve MESAM, dağıtımlarını tahakkuk sırasındaki USD kurunu baz alarak gerçekleştirdiğinden tahsilat sırasındaki USD kuru ile dağıtımların üyelere tahakkuk sırasındaki USD kuru arasındaki farklılıklardan dolayı MESAM'ın gider fazlalığı oluşmuştur. MESAM, Genel Kurulda oybirliği ile alınan karar doğrultusunda bu farklılıkları gidermek için kaynak temin etmiştir.

Kur farklarından oluşan gider fazlalıkları dışında MESAM'ın toplam gider fazlası son 10 yıllık süreçte toplam 1.946.000 YTL'dir. Bu bedelin 1.350.000 YTL'lik bölümü hukuk takip ve dava masraflarına harcanmıştır. Bu masraflar, faaliyet giderleri içerisinde olmayıp ayrıca tahsil gideri olarak Genel Kurul kararı ile kabul görmüştür. Bugüne kadar gerçekleştirilen tüm Genel Kurullarda, Yönetim Kurullarının yaptığı faaliyet ve hukuk masrafları onaylanmış ve Yönetim Kurulu ibra edilmiştir.

İddia edilen zararın aksine MESAM'a; TMSF tarafından el konulan ve satılan yayın kuruluşlarının 4.300.000 YTL, diğer kuruluşların 11.000.000 YTL telif borcu bulunmakta olup, 2009 yılından itibaren tahsilatına başlanacak olan Özel Kopyalama İstisnası kaynaklarından MESAM'ın tahmini 5.000.000 YTL telif alacağı bulunmaktadır.

DAĞITIM SİSTEMİ

MESAM'ın Genel Kurul'da oybirliği ile kabul edilen Dağıtım ve Dokümantasyon Yönergesi bulunmaktadır. Söz konusu Yönerge'de; dağıtımların zamanı, şekli vb. tüm hususlar detaylı olarak belirlenmiştir. MESAM, Dağıtımlarını CISAC standartlarına uygun olan ve başka birliklerce de kullanılan Cosis programında gerçekleştirmektedir. Bu programa hiçbir şekilde manuel bir müdahale mümkün olmayıp; dağıtım kriterlerimiz üzerinden otomatik olarak üyelere dağıtımlar aktarılmaktadır. Söz konusu program; MSG tarafından kendi yatırımları olan ve yüz binlerce dolar ödenen programın başarısız olması üzerine MSG tarafından kullanılmak istenmiş, MESAM telif haklarının etkin gelişimi için programın MSG tarafından kullanılmasına yazılı olarak izin vermiştir.

ULUSLARARASI FAALİYETLER

MESAM, faaliyeti gereği uluslararası alanda gerçekleştirilen birçok toplantıda ülkemizi temsil etmektedir. Bu toplantılar sonucunda birçok uluslararası telif birliği ile temsilcilik sözleşmeleri imzalayan MESAM, yerli üyelerinin haklarının sadece Türkiye sınırlarında korunması ile yetinmeyip tüm dünyada üyelerimizin eserlerinin korunmasını sağlamaktadır. Bunun sonucunda yurtdışı telif birliklerinden üyemiz eser sahiplerine dağıtılmak üzere telif bedelleri gönderilmektedir. MESAM'a 2004 yılından bugüne kadar toplam 3.500.000 USD telif tutarı gönderilmiştir. Ayrıca MESAM, Türkiye sınırlarında tüm dünya repertuarının eser sahipleri alanındaki temsilcisidir.

MESAM 10. Olağan Genel Kurul Toplantısı

MESAM 10. Olağan Genel Kurul Toplantısı, 28 Mart'ta İstanbul merkez binasında, 29 Mart 2008'de ise Lütfi Kırdar Kongre Merkezi'nde yapıldı. Toplantıya 32 kişi vekaleten olmak üzere 400 üye katıldı.

Fotoğraflar: Sinan Kesgin

■ ■ ■ ■ Saygı duruşu ve İstiklal Marşı'nın okunması ile başlayan toplantı Yönetim Kurulu Başkanı Ali Rıza Binboğa'nın açılış konuşması ile devam etti. Binboğa konuşmasında 2 yıllık çalışmalarını anlatarak geleceğe dönük bilgiler verdi. Ardından toplantıyı yönetmek üzere Başkan ve

Başkanlık Divanı seçimi gerçekleştirildi. Yapılan oylama sonucunda Arif Sağ (Başkan), Fatih Erkoç, İlhan Şeşen ve Mahmut Oğul Başkanlık Divanı'nı oluşturdu. Daha sonra İlhan Şeşen'in istifası nedeniyle Emin Bitmez Divan'da yerini aldı. Böylece önceden belirlenen Genel Kurul

Gündemi'nin sırasıyla görüşülmesine başlandı. Gündem okunduktan sonra önergeler okunarak oylandı.

Kabul Edilen Önergeler:

MESAM Yönetim Kurulu tarafından sunulan aşağıdaki Önergeler kabul edildi:

1- Kabul Edilecek Yönerge ve Önergelerin Yürürlük Tarihleri

2- MESAM Bütçesi ile ilgili Yönetim Kurulu'na Yetki Verilmesi

3- MESAM Üyelik Ödentileri

4- MESAM Yönetim Kurulu'nun Önergelerde ve Yönerge Değişiklik Yapma Yetkisi

5- MESAM Üyelik Kriterleri

6- İstanbul Dışından Genel Kurula Katılacak Üyelerin Katılım Masrafları

7- MESAM'ın Hukuk-Ceza Davaları ve İcra Takipleri

8- Kur Farkı Gider Fazlalıkları

9- Borçlanma Yetkisi

10- MESAM Dağıtım ve Dokümantasyon Yönergesi Değişiklikleri

11- MESAM Sağlık ve Sosyal Yardım Yönergesi Değişiklikleri

Gündem sırasına göre toplantıya katılan üyelere dağıtılmış olan MESAM Faaliyet Raporu'ndan sonra Bilanço, Gelir ve Gider Tabloları okundu. Denetleme Kurulu Raporu'nun okunması sonrasında Yönetim Kurulu ve Denetleme Kurulu ibra edildi.

Gelecek Dönem Tahmini Bütçe'si okunup oylandıktan sonra Yönetim Kurulu, Haysiyet Kurulu, Denetleme Kurulu ve Teknik Bilim Kurullarının Asıl ve Yedek Üyelerinin seçimine geçildi.

MESAM'IN YENİ ÜST KURULLARI

Yönetim Kurulu:

Ahmet Selçuk İlkan, Ali Rıza Binboğa, Ali Tekintüre, Attila Özdemiroğlu, Cahit Berkay, Fatih Erkoç, İhsan Öztürk, Kalan Edisyon (Hasan Saltık), Orhan Gencebay, Suavi ve Turhan Taşan'dan oluştu. Yönetim Kurulu Üyeleri kendi aralarında yaptıkları seçimle, Ali Rıza Binboğa'yı Başkan, Suavi'yi Başkan Yardımcısı, Turhan Taşan'ı Sayman Üye olarak belirledi.

Fatih Erkoç'un istifasıyla boşalan Yönetim Kurulu Üyeliği görevine 1. Yedek Üye Halil Karaduman geldi. Ardından Kalan Edisyon'un yararlanan üyeliğe düşmesi nedeniyle Mustafa Özkent göreve geldi.

Haysiyet Kurulu:

Nejat Yavaşoğulları (Başkan), Cansın Erol, Necla Peker'den oluştu.

Denetleme Kurulu:

Mustafa Budan (Başkan), Hülya Şenkul ve Osman Nuri Özpekel'den oluştu.

Teknik Bilim Kurulu:

Şeref Taşlıova (Başkan), Ali İhsan Kısaç, Erol Parlak, Kadir Şeker, Zafer Gündoğdu'dan oluştu. 🌐

MESAM Başkanı Ali Rıza Binboğa

Bulutsuzluk Özlemi
Berke Özgümüş: Davul
Deniz Demiröz: Elektro gitar
Sunay Özgür: Bas gitar
Sina Koloğlu: Klavye, piyano
Nejat Yavaşoğulları: Vokal, elektro gitar

BULUTSUZLUK ÖZLEMİ:

Çeyrek yüzyıla yaklaşırken

Geçtiğimiz sene 20. yılını kutlayan Bulutsuzluk Özlemi, yıllardır isyan ederken de, Güney'e giderken de, Taksim'de beklerken de bize eşlik eden şarkılar yaptı ve yapmaya devam ediyor. Yaz sonu çıkacak albümlerinden önce Bulutsuzluk Özlemi'nden Nejat Yavaşoğulları, Sina Koloğlu ve Sunay Özgür ile sohbet ettik.

■ ■ ■ ■ ■ Yeni bir konser DVD'niz çıkmak üzere, isterseniz sondan başlayalım...

Nejat Yavaşoğulları: Evet, senfoni orkestrası ile yaptığımız konserin DVD albümü çıkıyor. Daha önce aynı konserin müzik CD'sini çıkartmıştık. Elimizde görüntüler vardı. Biz de elimizdeki malzemeyi ya tarihin akışına bırakıp yok olmasına göz yumacaktık ya yapılan bir çalışmanın belgesi olarak saklayacaktık. İkincisini seçtik. Kıyıda köşede kalmış kliplerimizi de bu DVD'de bir araya getirdik. Diğer yandan yeni albüm çalışmamız da büyük ölçüde tamam. Ama içimize sinmeyen bazı noktalar var. Bu yaz onları halledip yaz sonunda o albümü de çıkarmayı planlıyoruz.

Geçen sene 20. yılınızı kutladınız. 20 yıldan sonra yeni çıkacak albüm nasıl bir albüm oldu?

Sina Koloğlu: Daha bireysel bir albüm oldu. Biz şimdiye kadar daha toplumsal konulara yönelik albümler çıkardık. Yeni albüm ise daha çok bireyin gündelik hayatına odaklı. Ama bu

dünyaya bakış açımızın değiştiği anlamına gelmiyor.

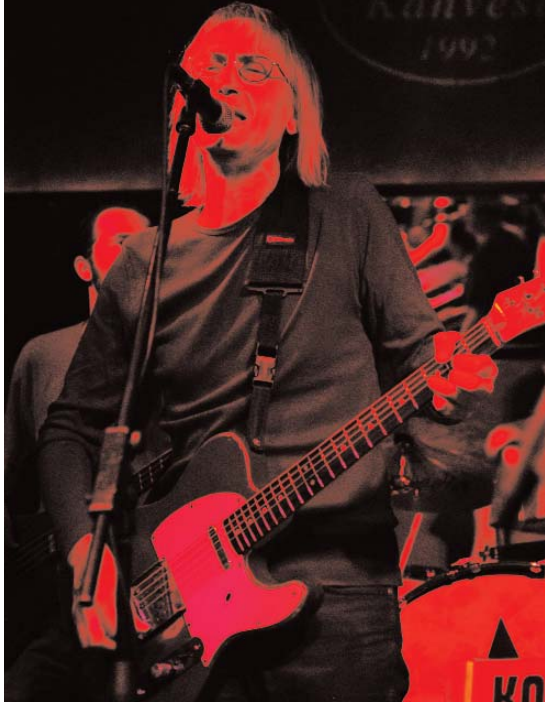
Bireysel olan da bir yandan politiktir.

NY: Gerçekten kalbe, ruha, beyne hitap eden işler yapılmışsa onlar kalıcı olacaktır zaten. Geri kalanları ise tarih eleyecektir. O yüzden de bu konuda içinden ne geliyorsa onu yapmalı insan diye düşünüyorum. Gruptaki arkadaşlar da böyle düşünüyor.

Böyle bir ruh haline mi girildi?

NY: Esasında ne yapmalı, nasıl yapmalı sorusu her zaman önümüzde duruyor. İşe başlarken, sıfır kilometrede bir müzisyen, daha önce yapmış olduğu şarkıları çıkartacaktır. Bu bir risktir. Ya tutar, ya tutmaz. Belli bir noktaya gelip kendini kabul ettirdikten sonra ise durum bazı açılardan karışık hale geliyor. Seni artık takip eden bir kitle oluyor. O kitlenin beklentisini anlamaya çalışıp ona göre bir şey yapmaya meyledebilir insan. Bu bazen bir tuzaktır. Bu sefer diyebilirler ki 'Yeni bir şey yapmadı bunlar'. Gü-

Röportaj: Esra Okutan
Fotoğraflar: Teoman Gürzihin

“Dünya konjonktüründen baktığımızda bence doğru bir çizgi izledik”

nümüzde yeni müzik akımları çıkıyor. Mesela gitar soloları eskiden uzun uzun atılırdı. Şimdi rock gruplarında bile gitar solosu atmadan şarkı başlıyor ve bitiyor. E biz de mi öyle yapalım? Bunlar hep “nasıl yapmalı, ne yapmalı?” soruları ve bunlara cevap aradık...

SK: Ve neysek onu yaptık. Diğer türlü yapmacık olacaktı. Rolling Stones da kaç senedir aynı şeyi yapıyor. Marka olan grupların tarzı belli. Tabii ki daha iyi teknoloji kullanılıyor. Ama Metallica da gidip bambaşka enstrümanlar kullanmıyor.

NY: Ama ne yapıyor; farklı tarzlar deniyorlar. Örneğin unplugged yapıyorlar, senfoni orkestralarıyla çalışıyorlar. Böyle arayışlar oluyor.

Sizin dinleyicilerinizin böyle bir tutuculuğu var mı? İkinci albümde (Uçtu Uçtu 1990) akustikten elektro gitara

geçtiğinizde böyle eleştiriler almıştınız.

NY: Tabii. Mesela ikinci albüm çıktığında “Hey” dergisinde yayımlanan bir okur mektubunda şöyle deniyordu: “Bir Bulutsuzluk Özlemi”miz vardı, ruhuna el Fatıha. Onlar da Mazhar Fuat Özkan gibi olmuşlar’. Akın’ın (Eldes) gruba katılmasıyla elektronik çalmanın avantajlarını anlamıştık. Zaten ilk albüm (Bulutsuzluk Özlemi, 1986) aslında çok amatördü.

Bu ilk albümün hikayesine dönersek...

NY: Sina piyano, ben akustik gitar çalıyordum. Bazen bir perküsyon katılıyordu. Bu şekilde Taksim Sanat Evi’nde çalarken herkes bizden albüm beklemeye başladı. Özelliğimiz kendi şarkılarımızı yapmamızdı. Biz de alelacele bir albüm yaptık. Sonra ikinci albüm ‘Uçtu Uçtu’ çıktı. Ben “akustik gitarla bu iş olmayacak, bu dertle uğraşılmaz” diyerek elektro gitara geçmiştim, Sina kendine bir BX7 klavye almıştı, amfiler almıştık, daha sertleşerek yolumuza devam ettik. Yaptığın her sound’un bir seveni oluyor ve bir sonra gelen sounda karşı çıkıyor. Ama sonradan önemli olarak addedilen albümlerden biri oldu “Uçtu Uçtu”.

Şimdi de çözümünü “kendi içimizde bulduk” diyorsunuz.

NY: Bizim albümlerimizin hiçbiri, bir öncekinin benzeri veya onun devamı olmadı. Hatta bana çok kişi ‘Uçtu Uçtu gibi bir şarkı yapsana’ demiştir ama ona benzesin diye yapmacık bir şarkı yazma düşüncesinde olmadım hiçbir zaman. İlk albüm çıktı, akustik bir sound vardı. Sonra “Uçtu Uçtu” ardından “Güneşimden Kaç” çıktı, sonra bize dediler ki ‘Siz konserlerde daha iyisiniz, bu albümlerde öyle gözüküyor. Konser kaydınız yok mu?’ Öyle bir baskı oluşmaya başladı. Biz de madem konser albümü çıkacak, bir de değişiklik yapalım bunu unplugged yapalım dedik. Sonra Anadolu turnesinde siyah tişörtlü gençler gelip ‘abi, daha sert çalışsanıza’ dedi. Bu sefer “Yol” (1998) albü-

mü çıktı. Albümlerimiz hep politik mesajlar da içerdi. Biz hiç farkında olmadan müziğimizi yapıyoruz ama sonuçta Bulutsuzluk Özlemi dünya konjonktüründen baktığımızda bence doğru bir çizgi izledi. Hiçbir şeyi mantıksız bir noktaya getirmeden o muhalefet çizgisini sürdürdü. Bireyin bu hayatta kendine çıkış noktaları aramasına eşlik etti.

Muhalif çizginiz devam ederken müzikal arayışınız devam etti...

NY: Arayış muhakkak oluyor. “Numara” (2001) albümünde tambur kullanmayı düşündük. Vurmalı çalgılarımızla böyle karanlık bir sound, mistik bir sound oluşturulabilir mi diye düşünüyorduk. “Numara” albümü Universal şirketinden çıktı. Bir ay sonra biz hangi şarkıya klip çekeceğiz diye planlar yaparken, meğer şirketin içi gitmiş! Tabii bizi sekteye uğrattı bu durum ama konserler devam etti.

SK: Bir de 2000, 2001 yılları enteresan bir dönemdi. Tam geçiş dönemiymi...

NY: Tam o sırada bizden sonraki, bizden esinlenen jenerasyon kıpırdanmaya başlamıştı. Çünkü artık “rock müzik Türkçe olur mu?” sorusunu bırakmışlardı.

SK: Biz hatta aramızda konuştuk, ben ‘Bittik artık, herhalde bizim zamanımız geçti’ diyordum ama bu da moda gibi. Aradan zaman geçiyor eskiler geri dönüyor. Moda da her zaman kendini tekrar eden bir şeydir. 2004-2005’ten sonra yine her şey değişti. İnternet nedeniyle artık CD yapmak, bundan para kazanmak, bunu satmak zor. Artık sahnede performansı iyi olan öne çıkıyor. Sahne de bizim güçlü yanımız.

NY: 2000 yılında biz grup içinde de bir sarsıntı geçirdik. Çünkü Akın ayrıldı. Grubu takip edenler onu da seviyordu. Böyle bir değişiklik gerçekleşti. Ne kadar etkisi oldu bilmiyorum. Sonra gruba yine çok iyi bir gitarist geldi. İşte tam da o zaman, 90’ların ortalarından beri bizi izleyen bir sonraki jenerasyon, “Duman”, “Mor ve Ötesi” öne çıkmaya başladı. Artık Türkçe

rock olur mu olmaz mı tartışması bitmişti. Ortaokulda bir çocuk eline gitar aldığı zaman 'ben de yapacağım' diyor, çünkü önünde örnek var. Genç kızlar için Aylin Aslım, Şebnem Ferah var. Mesela 90'lı yıllarda Şebnem (Ferah) ve Özlem'in (Tekin) Volvox diye grupları vardı. Biz onları çok beğeniyorduk. Kemancı'da cover söylerlerdi. 'Şebnem siz niye beste yapıp söylemiyorsunuz' diye sorardım.

Siz Türkçe rock yapmaktan nasıl hiç çekinmediniz?

NY: Türkiye her zaman bütün müzik akımlarını takip etti. Annem "Lüküs Hayat Opereti"nden şarkı söylerdi. Bir balıkçının kızıydı üstelik... Ama Türkiye'de operet dönemi yaşandı, Türkçe tangolar dönemi yaşandı, 50'lerde Elvis Presley zamanında Erol Büyükburç'lar, Gökçen Kaynatan'lar çıkmış. Sonra Erkin Korumay'lar, Cem Karaca'lar, Anadolu rock yapmışlar. Yani doluydu arkamız. Herhalde yeni jenerasyon bizleri onlar kadar bilmiyordu ama gazeteciler de soruyordu 'Türkçe rock olur mu?' diye... Arada şu fark vardı, bizden öncekiler yalnız kırsal temalar işliyorlardı; Kuyu Başı, Dağlar Dağlar, Namus Belası, şarkılarında olduğu gibi.

Evet, Sol daha çok halk müziğinden besleniyordu.

NY: Evet, onların da değeri muhakkak ki çok yüksek. Cem Karaca'nın şöyle bir sohbetinde bir lafını biliyorum "Mahzuni'yi, ben tüm Türkiye'ye mal etmedim mi?". Bunlar güzel şeyler. Fikret Kızılok, Aşık Veysel'in çadırına gidiyordu. 68 ruhu hakedti. İşte bizim onlardan haberimiz olduğu için belki daha cesaretle 'PTT'nin Önünde Taksim'de', 'Kütürdet Beni Rutubet' gibi şarkılar yaptık. ,

SK: Mesela şimdi Eurovision'da Mor ve Ötesi'nin ısrarla Türkçe şarkı söylemesi ve beğeniliyor olması çok büyük bir başarıdır. 'Biz Türk rock grubuyuz' dediler ve Türkçe söylediler.

NY: Mor ve Ötesi'ni eleştirenler oldu 'Eu-

"90'ların ortalarından beri bizi izleyen bir sonraki jenerasyon, "Duman", "Mor ve Ötesi", 2000'li yıllarda öne çıkmaya başladı. Artık Türkçe rock olur mu olmaz mı tartışması bitmişti."

rovision'a gidilir mi?' diye. Ama onlar 'Biz çizgimizi bozmadık' düşüncesindedir. 'Kendi müziğimizi yaptık, yedinci olduk' deyip indiler aşağıya.

Sizin de bir Eurovision deneyiminiz var, değil mi? Bulutsuzluk Özlem'i'nden daha önce...

NY: Tabii. Nino Varon benim şarkılarımı bir arkadaşım vasıtasıyla duymuştu prodüktördü o zaman Unkapanı'nda. Çağırıldı beni. "Sözlerimi Geri Alamam", "Güney'e Giderken"leri falan söyledim. 'Bu şarkılar olmaz' dedi. Sonra bir gün bana telefon etti, 'Bak bir yarışma var, girin buna' dedi. Böyle başladı o iş. Ben belki o yüzden eleştirmedim "Mor ve Ötesi"ni, niye Eurovision'a giriyorlar diye. 'Bırakın, çocukların yaşayacakları şeyler var, yaşasınlar' dedim. Yurtdışında bir hafta kalıyor, jüriler, o salonlar, o atmosfer, o heyecan... Yani bir müzisyenin hayatında kaç defa geçer ki eline? Tabii bunların iki ucu sivri değnek. Bir yandan böyle düşünürken, bir yandan da belki bazı kayıplar

oluyordur. Çünkü Eurovision yarışması da bundan 20-25 sene önceki gibi bir yarışma değil artık.

Peki, rock'ın hâlâ muhalif bir müzik olduğunu düşünüyor musunuz? Mesela hip-hop rock'ın yerini almış olabilir mi?

NY: Olabilir bence. Rock'un ilk çıktığı günlerdeki o muhalif enerji, bir gelenek olarak devam ediyor. Bunun bittiğini söyleyemeyiz ama tabii sonradan eklenen yeni müzik türleri, daha aşağıdan gelen, varoşlardan gelen müzik türleri bence en azından rock müzikle muhalefet işini paylaşıyor. Bunu kabul etmek lazım. Rock çok evrenselleşti. O zaman her çeşit insan bu müziği form olarak kullanıp yapıyor.

Türkiye'deki rock'a geri dönersek, mesela Pinhani gibi gruplar, daha melankolik, daha yumuşak bir sound ile yine de kendi içlerinde muhalif bir duruş sergiliyorlar. Siz ne düşünüyorsunuz,

Ağlayanla ağlayan sen, gülenle gülen sen: Tanju Okan

Yazı: Murat Meriç

Tanju Okan bir şarkı yazarı değildi. Hiç olmadı. Ancak bütün şarkıları hisle okuyan, hepsine kendinden bir şeyler katan nadir yorumculardandı. Bunun için her dönemde herkes tarafından çok sevildi. On iki yıl önce bir mayıs akşamında aramızdan ayrılan Tanju Okan'ı seslendirdiği şarkılarla anıyoruz.

■■■■■ Memleketin gelmiş geçmiş en büyük sesi kim, diye soracak olursanız, bu satırların yazarının (hem de düşünmeden) vereceği cevap tektir: Tanju Okan. Türkiye'de 'pop' müziğe daha ilk yıllarında gönül veren, ölene dek söylediği şarkılarla hepimizin kalplerini fetheden Tanju Okan on iki yıl önce bir mayıs akşamında aramızdan ayrıldı ve ölümüyle bizi derinden sarstı. Eşi, benzeri olmayan bir yorumcuydu. Bunca özlememiz, şarkılarını dinlerken hala ağlıyor olmamız belki de ondan.

Tanju Okan, İzmir doğumlu. Liseyi Balıkesir'de bitirdikten sonra şan eğitimi almak üzere İtalya'ya gidiyor. Profesyonel şarkıcılığı, 1961'de Ankara'da başlıyor. Bir yıl sonra, Müfit Kiper Orkestrası solisti olarak İstanbul'a yerleşiyor. 1964, onun için bir dönüm noktası, çünkü Balkan Melodileri Festivali'ne, Milli Orkestra'nın üç solistinden biri olarak gönderiliyor. Dönemin en büyük yıldızları Tülay German ve Erol Büyükburç'un yanında bu festivale katılması, üstelik canlı performans esnasında en büyük alkışlardan birini alması ile dikkat çekiyor. Tülay German, anılarında Tanju Okan'ın sahneye rakı kadehi ile çıktığından, etkileyici bir performans sergilediğinden söz ediyor ve alkışların dakikalarca sürdüğünü anlatıyor. İlk Tanju Okan plaklarından birinde bu festivalde söylediği türkü var: "Kundurama Kum Doldu". Bildiğimiz Tanju Okan'ın oldukça dışında, çekingen ama gelecek vaat eden bir

yorum bu. Bu plakla eşzamanlı olarak yayınlanan "Maça Dolmuş" ise memleketin ilk futbol plaklarından biri! Bu iki plaktan önce bir İtalyanca taş plak yaptığına dair rivayetler var ancak bu plağı henüz gören yok.

AJDA İLE PİŞTİ

1967, Tanju Okan açısından önemli bir tarih. İlk iddialı denemesini yapıyor ve Frank Sinatra'nın meşhur "Strangers in the Night"ına Fikret Şenes'in yazdığı Türkçe sözleri yorumluyor: "İki Yabancı". Ancak talihsizlik mi desek, aynı dönemde bir başka genç şarkıcı, Ajda Pekkan, hem de aynı şarkıya ve aynı adla Fecri Ebcioğlu'nun yazdığı Türkçe sözlerle büyük çıkışı yapıyor! Tanju Okan, başarısızlıkla sonuçlanan bu girişimin ardından Rüçhan Çamay'la stüdyoya giriyor ve dönemin meşhur iki düet şarkısını ("Yaşanmaz Aynı Evde"/"Somethin' Stupid" ve "Babam Gibi"/"Summer Wine") onunla birlikte yorumluyor. Memleket popunun enteresan plaklarından biri oluyor bu, ancak bu da ticari anlamda bir başarı getirmiyor. Sonrasında bir kısım aranjmanlar ve "Haydar Haydar" gibi türkü yorumları var.

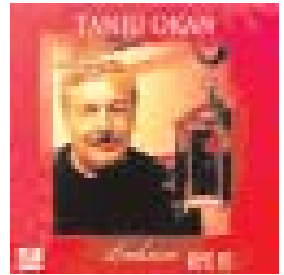
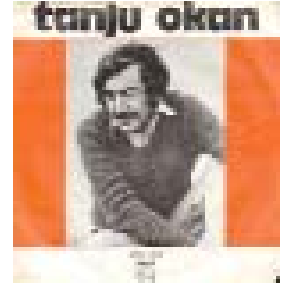
MUAZZAM YÜKSELİŞ BAŞLIYOR

Derken, Nino Varon'un sihirli eli Tanju Okan'a değişiyor: Georges Moustaki'nin "Le Meteque" şarkısı Nino'nun sözleriyle "Hasret" oluyor ve Tanju Okan, onun önerisiyle şarkıyı ağlayarak seslendiriyor. Bunda, stüdyoya girmeden içtiği bir duble rakının da etkisi var elbet. 1970'te onunla tanışan Nino Varon, Tanju Okan'ın bundan sonraki hayatında bir yol gösterici oluyor ve sanatçının muazzam yükselişi başlıyor. Kendisiyle yaptığımız bir söyleşide, "En çok özlediğim şarkıcı Tanju Okan. Çok özel bir adamdı, çok iyi bir dosttu..." deyişi o yılların birikimi. Ardından Çiğdem (Talu) ve Mehmet Teoman yılları başlıyor. Sözlerini onların yazdığı şarkıları seslendiriyor, Tanju Okan. Antuan Şöriz'in himayesinde, Nino Varon'un desteğiyle Diskotür adı-

na plak yaptığı 1974 – 75 yılları. Ancak onun öncesinde, "Hasret"ini izini süren "Öyle Sarhoş Olsam ki" ve "Koy Koy Koy" var. Bir de Nilüfer ve Modern Folk Üçlüsü'yle bir plak macerası: "Arka- daş Dur Bekle / Kim Ayırdı Sevenleri"... Tam o yıllarda elden kaçmış bir fırsattan söz etmenin tam zamanı: Meşhur "Samanyolu", Türkiye'ye gelip giden Patricia Carli tarafından beğeniliyor ve Carli, şarkıya Fransızca sözler yazıyor. Ortaya çıkan "Oh Lady Mary"yi Tanju Okan'a söyletmek istiyor. Hikayenin gerisini Nino Varon özetlesin: "Tanju Okan onu Avrupa'da söyleyecekti ama parayı denkleştirip gidemediği için David-Alexander Winter'a kaldı...".

'KADINIM'

Diskotür yılları, görece neşeli şarkılarla dolu. "Darla Dirlada", "Güzel Yok mu İnsafın", "Yolla Yolla", "Seni Sevdim Ben", bu dönemden... "En Güzel Aşkı Bulacaksınız" o arada başka bir şirkete

Tanju Okan'ın "Kundurama Kum Doldu" ve bu plakla eşzamanlı olarak yayınlanan "Maça Dolmuş"tan önce bir İtalyanca taş plak yaptığına dair rivayetler var ancak bu plağı henüz gören yok.

yapılmış ancak Tanju Okan'ın en popüler şarkılarından biri olmuş. Plağın arka yüzünde ise "El Bimbo"nun Türkçesi "Şeref" var.

1975, bir başka önemli tarih. Tanju Okan, bu yıl, Mehmet Teoman'ın yazdığı sözlerle "Kadınım"ı seslendiriyor ve memleket popunun en acıklı plaklarından birisi böylelikle ortaya çıkıyor. "Kadınım", Tanju Okan'ın alâmetifarikası oluyor. Bu satırların yazarı, onun sadece "Kadınım"la anılmasını esefle karşılıyor ama azımsanamayacak bir insan topluluğu bunu maalesef böyle yapıyor.

Bu, Tanju Okan'ın muazam yorumculuğuna hâle getirmiyor elbette. Yine de şu ana kadar saydıklarımız ve bundan sonra sayacaklarımızla birlikte "uzun bir hikaye"nin küçük bir durak noktasının bu kadar abartılmasını içimize sindiremiyoruz galiba...

"Ölsem de dik durmaz / sarhoş-tur mezar taşım", "dünyanın merkezi bu meyhanedir" ya da "benim en iyi dostum içkim, sigaram"... Bunlar da Tanju Okan'ın "içkili" şarkılarından pasajlar. Onun halk nezdinde kabul görmesinin başlıca etkenleri. Bunca sevilmesinde insanların kendini bulmasının payı var elbet: Naif ama bir o kadar da etkileyici bir yo-

rumcu. Onun içindir ki ağzına içki koymamış insanı bile ağlatıyor!

SOSYAL TEMALİ ŞARKILAR

Tanju Okan diskografisinde bildik şarkılar da var: "Deli Gibi Sevdim", "Gülünce Gözlerinin İçi Gülyor", "Kemancı" gibi şarkıların, onun içten yorumuyla bambaşka bir hal aldığını söylemek hiç de yanlış olmaz. "Parkta Yatıyorum", "Benim Halkım" ve "Biz Doğuştan Sanatçıyız" ise sosyal temalı şarkıları. Erken döneminde "Başlık Parası"na dikkat çeken Okan, '70'lerin ikinci yarısında pahalılık, ev sahibi, kuyruklar gibi meselelere de değiniyor. Bu plaklar, onun için, Tanju Okan diskografisinde hep ayrıksı bir yerdeler.

1980'de yaptığı "Yorgunum", ise, bu satırların yazarınca memlekette yapılmış en iyi albümlerden biri kabul edilir. Çiğdem Talu'dan Melih Kibar'a, Bora Ayanoğlu'na uzanan bir devler ordusunun imzası

vardır bu albümde ve ilk şarkısıyla sizi sizden alır, bambaşka bir yere götürür, bırakır.

Tanju Okan, pek çok firmayla çalışan sanatçılardan... Sahibinin Sesi ile başlayan maraton, son albümünü yaptığı Marş Müzik'te noktalanıyor. Son albümlerinin (hastalık dönemini yansıtan) birer belge olmaktan öte pop müziğe

bir katkısı yok. Belki, Enrico Macias'ın

"Zingarella"sına getirdiği "Çal Çingene" yorumuyla yeniden popülerliği yakaladığı söylenebilir ancak bu da görelî bir popülerlik. Belki de pop müziğin "patladığı" yıllarda yapılmış naif bir çıkış.

'BİR KÖŞESİNDE YÜREĞİMİN GİDER URLA'NN DENİZLERİ'

Bir şarkı yazarı değildi. Hiç olmadı. Ancak bütün şarkıları "hisle" okuyan, hepsine kendinden bir şeyler katan nadir "yorumcu"lardandı. Bunun için her dönemde herkes tarafından çok sevildi. O kadar büyüktü ki, bir dönem onlarca şarkıcının sahne aldığı şenliklerden birinde, izleyicilerin sabaha kadar onu bekledikleri rivayet edilir:

1970'te onunla tanışan Nino Varon, Tanju Okan'ın bundan sonraki hayatında bir yol gösterici oluyor ve sanatçının muazzam yükselişi başlıyor. Kendisiyle yaptığımız bir söyleşide, "En çok özlediğim şarkıcı Tanju Okan. Çok özel bir adamdı, çok iyi bir dosttu..." deyişi o yılların birikimi.

Sanatçılar sahneye alfabetik sırayla çıkıyordu ve T harfine sıra anca gelmişti! Hastanede yattığı günlerdi; yakınlarda çok sevdiğim dayımı kaybetmişim, yorucu ve yıpratıcı günler geçiriyordum. Bir akşam evin telefonu sahiden acı acı çaldı ve kadim dostum İbrahim Eke, boğazında düğümlenen hıçkırıklar arasında sadece "televizyonu aç" diyebilirdi. Televizyonu açmadan anlamıştım: Beklenen olmuştu. Bizim için çok önemliydi Tanju Okan, hâlâ öyle. Birlikte vakit geçirdiğimizde onu anarız, dinleriz ve rakı kadehlerinden biri illa ki "Tanju Baba" şerefine kalkar. Tanju Okan, hayatının son demlerini Sefelis'in de memleketi olan Urla'da, limanın karşısındaki sevimli Rum evinde ve teknesi "Hasret"te geçirdi. Yalnızdı, uzaktı ama mutluydu. Bu arada siroz teşhisiyle sürekli hastaneye gitti geldi. Bu gidiş gelişler onu yormuş olmalı ki, 23 Mayıs 1996'da bizi bu dünyada bırakarak, bir daha gelmemek üzere aramızdan ayrıldı. Şimdi, kendisi değil ama belediye başkanı tarafından yaptırılan heykeli Urla'ya gelenleri karşılıyor. Hemşehrisi Necati Cumal'nın dizeleri, onun son dönemini simgeliyor sanki: "Bir köşesinde yüreğimin / Gider gelir Urla'nın denizleri"

Daha anlatacak çok şey var: İstanbul Müzik Festivali'ndeki etkileyici performansı, şahane konserleri, acıları ve sevinçleri ve yakın zamanda keşfedilen "Hancı" şarkısı ve yayınlanan toplama albümleri... Ancak bir yerde nokta koymak gerek, çünkü Tanju Okan, anlatıldıkça anlatılan şarkıcılarından. Bütün zamanların (bizce) en iyisi. Ama bu noktada sözü Çiğdem Talu'ya bırakalım ve onu en iyi anlatan şarkılarından birisini analım. Az önce sitayişle söz ettiğimiz "Yorgunum" albümünü kılıfından çıkartıp pikaba yerleştiriyor ve iğneyi üzerine koyarak plağı döndürmeye başlıyoruz. Tanju Okan'ın tok sesi odayı doldururken masadaki rakı kadehine tek başımıza "şerefe" yapıyoruz; bu "şerefe"nin onun tarafından muhakkak duyulduğuna inanarak: "Ağlayanla ağlayan ben / Gülenle gülen ben / Her sevinci,

1975, bir başka önemli tarih. Tanju Okan, bu yıl, Mehmet Teoman'ın yazdığı sözlerle "Kadınım"ı seslendiriyor ve memleket popunun en acıklı plaklarından birisi böylelikle ortaya çıkıyor. "Kadınım", Tanju Okan'ın alâmetifarikası oluyor

*her kederi / Dostlarla paylaşan ben //
Ayrılanla ayrılan ben / Sevenle seven
ben / Her acıyı, her sızıyı / Kalbinde
taşıyan ben // Sanma ki içmişim /
Sanma ki sarhoşum / Günlerdir,
aylardır, yıllardır / Yorgunum..."*

Bazı 45'likler

İbibikler Öter Ötmez Oradayım
Kundurama Kum Doldu (Sahibinin Sesi Plak)
İki Yabancı / Sarhoş
Kadınım (Diskotür Plak)
Kemancı (Gönül Plak)
Hasret / Ah Bir Zengin Olsam (Yonca Plak)
Parkta Yatıyorum / Çocukluğum (Philips)
Şerefe / Aşkı Bulacaksın
Ayyaş / Var Mısın İçelim
Yıldönümü / Deli Gibi Sevdim
Başlık Parası / Gelme Ölüm

Ölümünden sonra da Odeon Plak`tan Bir Zamanlar, Best Of Tanju Okan ismiyle iki albüm çıktı.

Filmleri

Cüppeli Gelin, (1964)
Şekerli Misin Vay Vay, (1965)
Yalancının Mumu, (1965)
Fakir Bir Kız Sevdim, (1966)
Aşkın Kanunu, (1966)
İçimdeki Alev, (1966)
Berduş Kız, (1970)
Ah Bir Zengin Olsam, (1971)
Cımbız Ali, (1971)
Kaynanam Kudurdu, (1973)
Şiribim Şiribom, (1974)
Ne Haber, (1976)
Gazap Rüzgarı, (1982)

30 vizyon

ustaya saygı

EROL SAYAN:

bestecilerin hakkı kutsaldır

Kavalla tanıştığında henüz dokuz yaşında olan Erol Sayan, ileride Türk Müziği'ne yapacağı katkıları bilmiyordu belki. Ama yeteneği ve müzik sevgisi okul niteliği taşıyan Ankara Radyosu'nun kapılarını açacaktı. Zamanla dillerden düşmeyen şarkıların bestecisi olan Sayan, birçok ödülün sahibi oldu. Türk Müziği konusunda teorik çalışmalar da yapan Erol Sayan'la çalışmaları hakkında konuştuk.

■ ■ ■ ■ Müziğe nasıl başladınız?

Aslında müzik hayatım kendiliğinden başladı. Babam memur olduğu için Anadolu'nun birçok yerine gidiyorduk. Çevremizde müzik aleti çalan kimse yoktu o zaman. Sonra anneannem ilkokul sonda bana bir kaval hediye etti. Yarım saat içinde kavalla kulaktan şarkı çalmaya başladım. Ağabeyim de bağlama çalıyordu. Onun sayesinde de bağlamaya heves ettim. Ara sıra bağlama da çalıyordum.

O zamana kadar gittiğimiz yerlerde ne ney, ne de tambur çalan görmemiştim. Fakat öyle hevesliydim ki müziğe, 9 yaşında 1500 tane eserin sözlerini altı ortalı sarı bir deftere yazdım. Bu besteler içinde ağır klasik eserler bile vardı. Ben de kendi çabamla, duyduklarım ve dinlediklerim doğrultusunda o eserleri okumaya çalıştım.

Hazırladığım bu defter sayesinde İtri'nin ya da Dede Efendi'nin usulleri, makamları ve dizeleri nasıl kullandığı hakkında 9 yaşında bilgi sahibi olmaya başladım. Bana göre bestecilik alt ya-

pım o eserlerle başlamıştır. O eserlerin bende uyandırdığı duygusal taraf, melodik ve usul birikimiyle bestecilik alt yapım oluşmuştur. Bunu yaparken de kimse yol göstermedi. Kendi kendime yaptım. O zamanlar hoca, okul falan yoktu zaten.

Daha sonra babam Ankara'ya tayin olunca Musiki Sevenler Cemiyeti'ne gittim ve ustalarım, hocalarımla karşılaşmam bundan sonra oldu.

Ustalarınızdan ve ders aldığınız hocalarınızdan bahsedebilir misiniz?

Benim ilk ustam Kastamonu'da Ahmet Çavuştu. Ben ona, bugünkü birikimimle bağlamanın Tamburi Cemil Bey'i diyorum. Müthiş bağlama çalıyordu. Ters çalardı ve 45 dakika taksim geçirdi. Ahmet Çavuş benim ilk ustamdır. Ben tamburda taksimleri onun gibi yapmaya çalıştım.

Daha sonra Ankara'da, Musiki Sevenler Cemiyeti'nde bestecilikle, notalarla daha çok ilgilenmeye başladım. Orada Sadettin Öktenay'la ve ke-

Röportaj: Aylin Çalap

Fotoğraflar: Teoman Gürzihin

“Benim ilk ustam Kastamonu’da Ahmet Çavuş’tu. Ben ona, bugünkü birikimimle bağlamanın Tamburi Cemil Bey’i diyorum. Müthiş bağlama çalıyordu. Ters çalardı ve 45 dakika taksim geçerdii”

mençevi Vediha Tunççekiç’le çalışmalarımız oldu. Birlikte mükemmel fasıllar geçtik. 1954 senesinde Sadettin Öktenay’ın zoruyla ben bir tambur edindim ve tambur çalmaya başladım. Bağlamadan tambura geçtim. İlk ustam Ahmet Çavuş gibi çalmaya çalışıyordum. Onun bağlamayla yaptığı taksimi ben tamburda yapmaya çalıştım. Onun sayesinde benim tambur çalmam değişiktir.

Ankara’daki bu faaliyetler sırasında Şef Dr. Recai Özdil’den armoni bilgisi almaya başladım. Eskiden Türk Ocağı denirdi, orada daha ileri bir saz teşkilatı vardı. Orada çoksesli konserler verdik. Dr. Recai Özdil’le yaptığımız bu çalışmaların çok önemli bir tarafı da, verdiğimiz bu konserleri açıklamalı yapmamızdı. Seslendirdiğimiz bütün türküler, şarkıları, yani yaptığımız o polifonik çalışmayı dinleyiciye açıklayarak su-

nardık. Çoksesliliği öğrettik bir bakıma. O dönemde yabancı radyolar bizim peşimize düştü, ama maalesef ülkemizde kimse peşimize düşmedi. Bu çalışmalarla birlikte tamburda ilerlemeye başladım.

Ankara Radyosu’na girme süreciniz nasıl oldu?

1955 yılında radyoda sestem sınava girdim. Fakat sesim kısık olduğu için sınavlarda başarılı olamadım. Dolayısıyla daha çok tambura yöneldim. Kendi çabalarımla musiki mecmularındaki nazariyat notlarından nazariyatı öğrenmişim. Radyoda sınava girdiğimde bir konservatuar bitirmiş kadar bilgiliydim. Sıkı bir imtihandan geçtik. Büyük usullerden tutun da en zor geçişlere kadar tamburla bana her şeyi yaptırıldılar. Ve ben 1961 senesinde tamburla sınavı kazandım ve Ankara Radyosu’na girdim. 1977 yılında İstanbul Radyosu’na tayin oldum. 1982 yılında da kendi isteğimle emekli oldum.

Ankara Radyosu’na girdikten sonra idealim olan İsmail Baha Sürelsan hocanın evindeki akademik çalışmalara katıldım. Orada kendisinden çok istifade ettim. İsmail Baha Sürelsan’dan aldığım eğitim lisans üstü bir çalışma gibiydi.

O dönemde Türk Sanat Müziği’nde çokseslilikle ilgili yaptığınız çalışmalarınızdan bahsedebilir misiniz?

Hocam İsmail Baha Sürelsan’ın evinde yaptığımız çalışmalarda müziğimizde çoksesliliğin, müziğimizde var olan “niseb-i şerife”ler yoluyla geliştirilecek teknikle olabileceğini buldum ve geliştirdim. Niseb-i şerife’ye düzgün oran diyorum, aslında. Yani bir gamdaki sekizli, beşli, dördü aralıklara düzgün oranlar deniyor. Ben bunlara bir de üçlüleri kattım. Batı müziğinde major ve minör olmak üzere iki tür üçlü var. Ben, bu çalışmalarımı Türk müziğindeki rast, buselik ya da kürdi makamlarında kullandığımız bazı üçlüleri de katarak bunu çokseslilikte bir eleman olarak kullandım. Ve bunları yaptığımız çoksesli çalışmalarda tatbik ettim.

Şunu tekrar, ısrarla söylüyorum, mecburuz bunu yapmaya. Çünkü bizden daha önceki batıcılar, yani beşliler dediğimiz Adnan Saygun, Necip Kazım Akses, Ulvi Cemal Erkin’ler ağır armo-

ni yaptıkları için bu millet çoksesliyi sevmeydi. Ben, konturpuanla bu işe başlayalım, diyorum. Yani bizim 1955'te Recai Özel'le yaptığımız o çoksesliliği konturpuanla sınırlı tutmak istiyorum. Konturpuan, melodiye karşı melodi yaratmak demek. Tabii bu bestecilerin çok işine gelmiyor. Çünkü daha zor. Üç tane konturpuan çalışması yapacaksa, o zaman üç tane ayrı beste yapmak durumunda, çünkü. Diğer ikinci, üçüncü sesler de birinci ses kadar güzel olmak zorunda.

1967'de Türkiye'nin ikinci üniversite korosunu kurdunuz. Bu nasıl bir deneyimdi?

1964 yılına kadar Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu'nda ve Kız Olgunlaştırma Enstitüleri'nde öğrencilerle teorik derslerin yanı sıra koro çalışmaları da yaptım. Bu korolar 125 kişilik korolardı. O konserlerden birine ODTÜ'den iki arkadaş gelmiş ve beğenmişler. Okulda böyle bir şeye ihtiyaç var, diye düşünmüşler ve bana ulaştılar. Üniversite korosunu düşünür müsünüz, dediler. Tabii koşa koşa gelirim, dedim. Böylece 1967'de Türkiye'nin ikinci üniversite korosunu kurdum. İlk üniversite korusu Nevzat Atlığ tarafından İstanbul'da kurulmuştur. Biz de 1967 senesinde ODTÜ'de Ankara'nın ilk, Türkiye'nin ikinci üniversite korosunu kurmuş olduk. Öyle mükemmel bir grup geldi ki, onlarla hâlâ irtibattayız. 1976 senesine kadar çok güzel konserler verdik. Klasik eserlerin en zor olan parçalarını seslendirdik.

Hâlâ o korodaki arkadaşlar bir araya geliyoruz.. Her sene 30 Ağustos'ta, 1967 senesindeki koroyu bir araya getiriyoruz. Bu sene Bergama'da buluşacağız. Ailelerimizle, çocuklarımız, torunlarımızla her sene bir kere kendi kendimize konserler veriyoruz. Birkaç kuşak bir arada, hep birlikte şarkılar söylüyoruz.

Mesam'ın çalışmaları hakkında ne düşünüyorsunuz?

Önceki yıllarda bestelerin telifiyle ilgili

birçok zorluk yaşadık. Yılmaz Asöcal, Türküola Plak Şirketi olarak, SESAM adı altında benim, Yesari Asım Arsoy'un, Cevdet Çağla'nın, Arif Sami Toker'in ve birçok sanatçının eserlerinin hakkını aldı. Ama o dönemde imzaladığımız kağıtla bütün haklarımızı sonsuza kadar vermişiz, habermiz sonradan oldu. TRT, SESAM'a belli bir miktar para veriyor ve besteleri istediği kadar çalışıyordu. Bize belli aralıklarla para göndermeye başladılar, ama bizim kazandığımızla onların kazandığını kıyaslarsanız, arada dağlar kadar fark var. Meslek birliklerinin daha müdahaleci ve koruyucu olmaları gerekiyor. Bunca zaman doğru dürüst bir meslek birliği kurulamaması biz bestecilere çok şey kaybettirdi. Ama hâlâ haklarımızın yeterince korunmadığını söyleyemem. Hiçbir şey tek başına bir güç kazanamaz. Birlik olmalıyız. Bir meslek birliği varken karşısına ikinci bir taneyi kurmanın ne alemi var. Birlik olsak bu sorunlar kalmayacak. Bestecilerin hakkı kutsaldır.

HAYATI:

Besteci Erol Sayan 1936 yılında Kastamonu'nun Araç ilçesinde doğdu. Endüstri Meslek Lisesi'nin bitirdi. 1961 yılında Ankara Radyosu sanatçı sınavını kazandı ve emisyonlara tamburla katılmaya başladı. O dönemde Dr. Recai Özdi'l'den aldığı armoni bilgisini eserlerine uygulamaya başladı. Hocası İsmail Baha Sürelesan'ın evindeki akademik müzik çalışmalarına katıldı. 1963 yılında Türkiye ve Ortadoğu Amme Hizmetleri İdaresi Yüksek İdarecilik kursunu tamamladı. 1954'te başladığı müzik çalışmalarında edindiği bilgileri, 1964 yılına kadar Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu'ndaki öğrencilere teorik olarak verdi ve koro çalışmaları yaptı. 1967'de Ankara'nın ilk, Türkiye'nin ikinci üniversite korosunu ODTÜ'de kurdu. Konserlerin yanı sıra bilgisayar eşliğinde ulusal müziğimizin perde ve frekans hesaplarıyla ilgili bilimsel çalışmalar yaptı. Ulusal müziğimizin ses sistemi, makamların oluşmasında kullanılan elemanların ve

"Hocam İsmail Baha Sürelesan'ın evinde yaptığımız çalışmalarda müziğimizde çoksesliliğin, müziğimizde var olan 'niseb-i şerife'ler yoluyla geliştirilecek teknikle olabileceğini buldum ve geliştirdim"

makamların anlatımı, usul şifresi, vuruşlarda disiplin ve perde adlarının kolay anlaşılır hale getirilmesi çalışmalarına bu yıllarda başladı. 1983-84 eğitim yılında İTÜ Türk Müziği Devlet Konservatuvarı'nda repertuar dersleri verdi. Bu göreve paralel olarak ODTÜ'de 2002-2003 eğitim yılında Türk Müziği dersleri verdi. ODTÜ, Erol Sayan'a 2003 yılında Üstün Hizmet Ödülü verdi. Değişik formlarda 300'ün üzerinde, TRT repertuarında ise 156 eseri vardır. Çeşitli kurum ve kuruluşların düzenlediği beste yarışmalarında çok sayıda birincilik aldı. 1985 yılında TRT'nin düzenlediği yarışmada "Ömrümüzün Baharı Birlikte Geçsin" adlı eseri ile birincilik kazanarak Asiavision şarkı yarışmasında ülkemizi temsil etti. 2003 yılında nazariyatla, usullerle ve çokseslilikle ilgili bilgi ve birikimlerini "Müziğimize Dair" adlı bir kitapta topladı. ↵

AŞKIN NUR YENĞİ:

şarkılar tekrar hatırlanma hakkına sahipler

Klasikleşmiş şarkılarını yeniden yorumlayan Aşkın Nur Yengi, müzik piyasasına içeriden ve eleştirel yaklaşımıyla dikkat çekiyor.

■■■■■ "Aşkın Şarkıları" adlı geçmiş albümlerinden en sevilen parçalarının akustik yorumlarının yer aldığı albümle karşımıza çıkan Aşkın Nur Yengi, müzik piyasasındaki yozlaşmanın tehlikeli boyutlara ulaştığını, müzik gibi duygu yüklü paylaşımlara mecra olan alanda şimdilerde serbest piyasa ekonomisinin kurallarının geçerli olduğunu söylüyor.

Onu ilk sahnede gördüğümüzde konservatuvar öğrencisiydi ve Sezen Aksu'ya vokal yapıyordu. Sonra 90'lı yıllarda kolaylıkla fark yaratan ses rengiyle birdenbire patladı ve çıkardığı ilk albümle 2 milyon gibi kolay kolay ulaşılamayacak bir satış rakamı yakaladı. Sonra televizyon dizileri, müzikaller, sinema filmleri geldi. Ardından da "sadakati en yüksek" izleyicisi, Nazlı'sıyla tanıştığı annelik heyecanını yaşadı. Artık farklı bir duyuşun ritmi sarmış olmalı ki ruhunu, eski parçalarını yeniden, bu kez akustik versiyonlarla yorumladığı bir "best of" albüm

hazırladı. Şimdilerde TRT'de "Altın Adımlar" adlı yarışma programında jüri üyesi yapan Aşkın Nur Yengi ile müzikle tanışmasından bugünlere bir yolculuğa çıktık.

Konservatuvar geçmişiniz var. Müziğe nasıl yönlendiniz? Banyoda şarkı söyleyerek başladım gibi bir hikayeniz yok herhalde...

Tabii ki öyle değil ama çocukken apartman boşluklarında şarkı söyledim. Küçük ablam, konservatuvardaydı. O enstrüman çalması ve şarkı söylemesiyle bir model olarak hep önümdeydi. Annemin ve babamın da sesi çok güzeldir. Evin içerisinde hep bir müzikal muhabbet vardı. Rahmetli babam benim müzisyen olmamı çok isterdi. Sonra konservatuvar sınavlarına girdim ve hepsini kazandım.

Çok rol model varmış, sizi yönlendirecek.

Bilmiyorum, birazcık şans da işin içerisindeydi.

Röportaj: Türkşan Karatekin
Fotoğraflar: Teoman Gürzihin

“Çelloyu seçtim ama elim küçük olduğu için müzik öğretmenleri bu enstrümanı bana uygun görmediler. Hatta “çalamaz” diye önce rapor ettiler. Bunun üzerine hırs yaptım ve çelloyu öğrendim.”

Yeteneğimin aslında farkında olmadan farkındaydım. Kendime güveniyordum ama bu kadar da yetenekli olduğumu bilmiyordum açıkçası. Çünkü hangi notayı vursalar, aynısını çıkarıyordum. Sonra tercih yapmak söz konusu oldu. Ablam Türk Musikisi Devlet Konservatuarı'ndaydı. Ben Yıldız Üniversitesi Konservatuarı'nı istedim. Çünkü klasik müzik eğitimi almak ve çello çalmak istiyordum.

Neden çello peki?

Kanun ve ud gibi Klasik Türk Müziği enstrümanları çalmak istemiyordum. Çelloyu seçtim ama elim küçük olduğu için müzik öğretmenleri bu enstrümanı bana uygun görmediler. Hatta “çalamaz” diye önce rapor ettiler. Bunun üzerine hırs yaptım ve çelloyu öğrendim. Böylece en azından klasik müzik enstrümanı çalarak başlangıçta belirlediğim bir hedefe ulaşmış oldum.

Çellist olmaktan yorumcu olmaya nasıl geçtiniz?

Küçük ablam Süheyla, Sezen ablanın (Aksu) vokalistliğini yapıyordu. Hamileliği söz konusu olunca belli bir aya kadar çalıştı, ondan sonra vokalist aranmaya başlandı. Benim de konservatuvarda okuduğum biliniyordu. Hadi gel seni bir dinleyelim dediler. Ben o dönemde Şan Tiyatrosu'ndaki bir müzikalde çello çalmak üzereydim. Fakat heyecandan çalamadım. Şarkı söyledim. Böylece beni bugünlere getiren olaylar başlamış oldu. Anlıktır, tesadüftür ya hayat, işte böyle anlık bir olay oldu.

Yorumcu olduğunuza pişmanlık duyduunuz mu?

Tabii ki duymadım. Şarkı söylemeyi sonradan sevdim. Ama bu kadar uzun soluklu olacağını bilmiyordum çünkü baştan böyle bir yol çizmiştim kendime. 12-13 yaşlarındaydım, o zamanlar. Ama altın bilezik takmak için de bütün bu zorluklardan geçmek gerekiyor. Bazı insanlar kendi şansları ve başarılarını kendileri yaratıyorlar.

Yorumcu kimliğiniz geliştikçe Türk Sanat Müziği albümü yapmayı hiç düşündünüz mü?

Hayır, çünkü sahnede gerektiği yerlerde zaten

Türk Sanat Müziği'nden çeşitli eserleri biraz daha modern bir formda icra ediyordum. Neticede benim yaptığım da Batı müziği enstrümanlarıyla pop müzikti. Dolayısıyla klasik bir eser söylemem gerekiyorsa, kendi enstrümanlarımızla pop tarzına yakın söylüyorum. Sahnede Dede Efendi'den bir eser istemiyorlar haliyle.

Müzikal anlamda Onno Tunç ve Uzay Heparı'nın kariyerinizde önemli bir yere sahip olduğunu biliyoruz. Bu konuda ne söylemek istersiniz?

Müzikal anlamda Onno Tunç Türkiye'nin gelmiş geçmiş en iyi ve en önemli deha-larından biridir. Onun yerini dolduramadı hiç kimse. Onun gibiler çok da kolay gelmiyor dünyaya. Uzay Heparı da öyledi. Uzay'ı da kaybettik. Şimdiki müzisyenler de çok akıllılar ve işlerinde başarılılar ama hepsi genelde kendilerini para hükümdarlığına kaptırmışlar. Her şey para onlar için. Benim hayatımda şarkıcı olarak müziğin önüne hiçbir şey geçmedi. Müziğin olmadığı yerde ben de olmak istemedim ve bu yüzden pek çok avantajlı teklifi reddettim. 60 konserlik Avrupa turneleri önerildi. Gitmedim. Çünkü orkestranın canlı çalışmadığı bir yerde ben de kendi hükümümü sürdüremem. Tatminsizlik yaşarım. O yüzden bazı dengeler şu anda çok memnun edici boyutta değil. Müzisyenler artık müzikten çok parayla ilgililer.

Evet son dönemde basına yansıyan böyle bir eleştiriniz de var ...

Kimin kapısını çalsan, paran var mı diye soruyor. Zaten MESAM'a üyeyseniz haklarınız ödeniyor bir şekilde. Elbette, harcanan bir emeğin mutlak bir karşılığı olacaktır ama "İçimden bir rakam tutayım da onu söyleyeyim" diyerek uçmamak lazım. Bu benim değil müzik sektörüyle ilgili bir sorun. Benim de başıma geldi ayrıca.

Üç yıl aradan sonra, eski klasikleşmiş şarkılarınızla albüm yapma fikri de bu

düşünceden mi doğdu?

Hayır, asla değil. Sebep şudur, yeni jenerasyon bu şarkıları bilmiyor. Yeni jenerasyon maalesef sürekli fast food şarkılar dinliyor.

Mesela?

Bir sürü şarkı var... Şu anda aklınızda kaç tane şarkı var yeni çıkan kasetlerden? Et-kili bir şarkı olursa muhakkak hayatınızda kalır. Yaşanan kısır döngü şöyle: Şarkılar yapılıyor, sunuluyor, tüketiliyor, zaten internetten indiriyorlar ve bitiyor. O artık kişisel tercihlerine kaldı. Her şey fabrikasyona döndü. Bırakın Aşkın Nur Yengi'yi bir müzisyen olarak şunu hatırlatmak istedim: "Bakın böyle şarkılar da var ve bunlar çok kolay yapılabilen şarkılar değil." Birazcık taşın altına elimizi sokalım diye düşündüm. Ben bir uyarıcıyım bu konuda. Ama benim gibi düşünen çok arkadaşım var. Bir de bakıyorum herkes benim şarkılarımla kaset yapıyor. Biri klasik bir şarkımı söylüyor albüm yapıyor, birisi rock yorumluyor başka bir albüm yapıyor. Madem öyle ben de "Bu şarkıları 20 yaşımda söyledim. Aradan onca yıl geçti, şimdi o şarkılardaki sözleri daha iyi biliyorum. Ne anlattığını çok daha iyi anlıyorum. Şarkılar tekrar hatırlanma hakkına sahipler" diyerek albümü yaptım.

Sizin döneminizdeki müzik algılarını, müzik beğenilerini bugünle biraz kıyaslamanızı istesem? Müzisyenler cephesinde bir fabrikasyon üretim var peki dinleyici cephesinde ne görüyorsunuz?

Dinleyici bence seçiciliğini kaybetti. Bu söylediğim "Aşkın Nur Yengi kaseti satmadığı için böyle konuşuyor" diye yorumlanmasın. Ben bir müzisyenim, her şeyi konuşma hakkına sahibim çünkü mesleğim bu. Eskiden insanlar için şarkıları kıymetliydi. Şarkılarını iyi bir sanatçıya söyletmenin hayalini kuruyorlardı. Şimdi öyle bir şey yok. Kimin parası varsa o, şarkıyı söylüyor. Bu korkutucu bir

"Sadakat duygusu gelişmiş bir insanın emeğe ya da sanatçıya saygısının olacağını düşünüyorum. Ben 1990 yılında albüm çıkardığımda öğrenciler birbirlerine kasetten kasete çekiyorlardı. Bu da bir nevi korsan tabii ki ama orada bilinen bir şey var ki öğrenci bunlar."

“Ben bir besteci olsam iyi bir yorumcuyla şarkımın arşivlik olabilme şansının çok daha yüksek olacağını düşünürüm. Ama iyi şarkı söyleyemeyen, sadece parası çok daha fazla olanlar bir besteye 40 bin dolar verebiliyor.”

manzara. Ayaklar baş, başlar ayak oldu. Ben bir besteci olsam iyi bir yorumcuyla şarkımın arşivlik olabilme şansının çok daha yüksek olacağını düşünürüm. Ama iyi şarkı söyleyemeyen, sadece parası çok daha fazla olanlar bir besteye 40 bin dolar verebilir. Oysa bu paraya albüm bitiriliyor bazen. Böyle dengeler alt üst olunca bizim de söz söylemeye hakkımız oluyor. İnsanlar tercihlerinde özgürdür tabii. Ama hep mi aynı tarz kasetler satıyor? Hep mi aynı tarz insanlar, aynı şarkıları söyleyerek kendilerine kapı açmaya ve bütün yazı ayakta geçirmeye aday olurlar? Burada bir yerde bir yanlış var. Bu yanlışta da dinleyicinin çok ciddi bir rolü var.

1990’da ilk çıkan “Sevgiliye” albümünüz 2 milyon sattı. Albümün bu kadar satmasını neye bağlıyorsunuz? Piyasada nasıl bir açlık vardı da o kadar ciddi bir satış rakamı sağladınız?

Nilüfer’den 15 sene sonra ilk defa genç bir kız, yeni bir sesle geldi. Şarkılar da etkiliydi. Şarkıları sahne çalışmalarını sırasında zaman zaman okuyor, olumlu geri dönüşler alıyordum. Ufak ufak yarışmalarda birincilikler de almıştım. “Bu kızda bir şeyler var, bir dinleyelim” derken, albüm çıktı. İnsanlar da müziğe aç, o zamanlar korsan diye bir problem olmadığı için de iyi bir satış yakaladı. Şu anda bizim en büyük sıkıntımız korsan zaten...

Yeni albümünüzde korsana karşı nasıl bir önlem aldınız?

Hiçbir şeyin önlemini alamıyorsunuz artık. Sadakat duygusuyla ilgili bir durum bu. Eğer sadakat duygunuz gelişmişse, almazsınız. Sadakat duygusu gelişmiş bir insanın emeğe ya da sanatçıya saygısının olacağını düşünüyorum. Ben 1990 yılında albüm çıkardığımda öğrenciler birbirlerine kasetten kasete çekiyorlardı. Bu da bir nevi korsan tabii ki ama orada bilinen bir şey var ki öğrenci bunlar. Öğrencilerin sevgisi paradan çok daha önemliydi. Ama hepimize ağır şekilde darbe vuran İnternet ve korsan satışlar bunun kadar masum değil. Herkes işin ticaretine, uyanıklığına kaçtı, dengeler değişti. Zaten bir şey bozuldu mu tam bozuluyor.

Annelik sizin müzikal ruhunuzu nasıl besledi?

Repertuvar genişliyor tabii... Çünkü ninni öğreniyorsunuz. Nazlı'ya bana okunan ninnileri okumuyorum ama kelebekler kuşlar varken "Dandini dandini dastana" demek saçma geliyor. Küçük teyzesiyle birlikte kendimize göre besteler uyduruyoruz. Artık istek bile yapıyor bize. "Aydede" diyor, onu okuyoruz. "Mini mini" diyor, "mini mini bir kuş konmuştu"yu söylüyoruz. Sadakat duygusu en gelişmiş dinleyici o.

Tiyatro var, sinema var, diziler var. Sanat yelpazesini epey geliştirdiniz. Sonra ilerletmediniz...

Ziya Öztan'ın "Kurtuluş" adlı belgeselinde "Fikriye" karakteriyle başlangıcı yaptım. Arkasından da hep daha iyi ve farklı projeler bekledim. "Olacak O Kadar" teklifi o dönemde geldi. Farklı bir deneyimdi. Ardından "Kadıncıklar Müzikali" ile tiyatro geldi. Televizyon dizileri de oldu. "Cesur Kuşku"yu TRT için hazırladık. Gani Müjde'nin içinde olduğu "Bayanlar Baylar" dizisi oldu. Sinema filminde de Mehmet Ali Erbil'le "Ömerçip" adlı filmi yaptık. Bunlardan sonra da iyi bir proje gelmedi.

Harun Kolçak'la bir Türkiye Eurovision seçmelerinize katıldınız. Sizin katıldığınız dönemle bugünü değerlendirir misiniz?

Bir Onno Tunç bestesiyle ön elemelere Harun Kolçak'la birlikte katılmıştık. MFÖ ve Seyyal Taner de vardı. Biz sıfır aldık. Oysa ertesi gün bütün gazeteler Türkiye'nin birincisi "Haydi Söyle" diye yazmıştı. Sıfır demek, ortada hiç emek yok demek ve çok aşağılayıcı bir durum. Benim için sahiciliğini yitirmişti o an her şey. Zaten 16 yaşındaydım. O yıl Seyyal Taner bizi temsil etti. Eurovision da ilk zamanki heyecanını yitirdi benim nazarımda. Son zamanlarda politik sistemin bir parçası haline geldi. Birinci olan şarkılara bakıyorum da rock ve hard rock tarzlar ön plana çıkıyor, kostümler değişiyor. Bana sempatik gelmemeye başladı. Hatta ben bunun ürkütücü bir hal aldığını düşünüyorum. Artık yapmış olmak için yapılıyor. Kazanan ülkeye gelir sağlayan turistik bir formata dönüştü adeta. Bir de Eurovizyon amatörlerle başlayan bir oluşumdu. Amatörlerin boy gösterme

arenasıydı. ABBA, Celine Dion Eurovizyon'la şöhrete ulaştı. Bu yüzden profesyonellerin yarışmasına karşıyım ben. Amatörler arasındaki çekişmenin yarattığı ayrı bir sinerji vardı. Şimdi bütün bu çerçevenin kaybolduğunu düşünüyorum.

Mor ve Ötesi'nin parçasını nasıl buluyorsunuz?

Şimdilerde rock melodileri daha gündemde. Hatta rock ve oryantal iç içe.

Popstar Alaturka gibi yarışmalara nasıl yaklaşıyorsunuz? Siz de bir yarışmada jürisiniz artık?

TRT'de yayınlanmaya başlayan "Altın Adımlar"a kadar bu tarz yarışmaların hiçbirinde jüri üyesi olarak yer almadım. "Altın Adımlar" format olarak da içerik olarak da diğerlerinden farklı. Burada amatör halk oyunları ekipleri yarışıyor. Üstelik yarışmanın iskeletini de kendi kültürümüz, geleneksel değerlerimiz oluşturuyor. Buradan birinci çıkacak ekipler "Sultan's of the Dance"da dans edecekler. Yani yarışmanın sonunda ne albüm ne de maddi bir karşılık var. Üstelik biz bireyleri değil, 14 kişiden oluşan ekipleri değerlendiriyoruz. Bizde aslanların önüne atılma gibi bir durum yok. 🌀

"Eurovision da ilk zamanki heyecanını yitirdi benim nazarımda. Son zamanlarda politik sistemin bir parçası haline geldi. Birinci olan şarkılara bakıyorum da rock ve hard rock tarzlar ön plana çıkıyor, kostümler değişiyor."

Pop müziğimizin Avrupa macerası

Müzik piyasamızın Avrupa düşleri görmeye başlaması çok eski bir tarihe dayanıyor. Ama bu düşler, ancak 2000'lere girilmesiyle birlikte gerçek olmaya başladı. 1999 yılındaki Tarkan patlaması, ardından gelen Mustafa Sandal ve Sertab Erener girişimleri derken, ülkemiz müziği, artık dışardaki firma ve dinleyiciler tarafından çok da yabancı sayılmamaya başlandı.

■■■■■ Sınırlar dışına ilk çıkış noktamızı, 1964 yılındaki Balkan Melodileri Festivali olarak tesbit etmek yanlış olmaz. Bundan önce Baki Çallıoğlu'nun Yunanistan'da bazı çabaları var ama, Yunanlılar Çallıoğlu'dan çok şarkıları ile ilgilenmiş ve bu şarkıları ceplerine indirerek kendi şarkılarıymış gibi yan gelip yatmışlardı. Yani bu girişimden bizim hesabımıza yazılan pek bir şey yok.

İbrahim Özgür'ün Amerika; İsmet Sıral, Ayten Alpman ve Hayati Kafe'nin İsveç maceraları da sahne çalışmaları ile sınırlı kalmış. Bu çalışma-

lar son derece başarılı olmuş ama geriye şarkı ya da plak kalmamış. 1964 yılındaki Balkan Melodileri Festivali'ne 'Milli Orkestra' olarak tabir edilen bir grup eşliğinde Erol Büyükburç, Tülay German ve Tanju Okan'ı göndermişiz. Hayatlarının baharında bu üç solistimiz, festi-

Tülay German'ın her iki plağı Fransız radyolar tarafından kapışılmış ve ciddi miktarda da satmıştı. German'ın ardından yürüyeceklerine de yolu açan bu başarı olmuştur zaten. German'dan sonra Timur Selçuk, Hümeysra, Ajda Pekkan, Ayla Algan ve Esin Afşar gelecekti.

valden büyük bir başarı ile dönmüşler. Bu başarının doğru olmadığı ya da abartılı olduğu sonraki yıllarda çok konuşulacak-tartışılacak da olsa; bu festivalde seslendirilen "Burçak Tarlası" (Tülay German), "Karakaş Gözlerin Elmas" (Erol Büyükburç) ve "Kundurama Kum Doldu" (Tanju Okan) adlı şarkılar, emekleme döneminde olan pop piyasamızı ateşlemiş ve bütün piyasanın "böyle bir müzik" peşine düşmesine sebep olmuştur.

KUMBAYA VE SONRASI

Dışarda layıkıyla yayınlanan-pazarlanan ilk plağımız da Tülay German'a aitti. "Burçak Tarlası"nın her zamanki gibi söylenmekte olduğu bir gece, seyircilerden birinin ("Bu deyyusun kaç tarlası var?" dizesini müteakiben) tabancasını çekmesinden, "Bu kadın yüzünden tarlalarımız elden gidecek!" diye ortalığı dağıtmasından hemen sonra, Tülay German Paris'e yerleşmeye karar vermiş ve 30 Mart 1966 Çarşamba sabahı da, yanında Erdem Buri ile birlikte uçağa atlamıştı. Fransa'ya gittikten sonra Philips'in desteğini arkasına alan German, (bir parça da, "deyyusların tarla sayısı" ile ilgili hesap-kitabı başkalarına bırakmış olmanın rahatlığı ile) kendini yapacağı plaklara kaptırmış, "Pardonne Moi" ve "Kumbaya" adlı plakları arka arkaya piyasaya sürmüştü. Aslında, dışarda yayınlanan ilk plağa sahip olma şerefi Barış Manço'ya aitti. Manço, Belçika'da, Kraliyet Akademisi'nde eğitim görmekteyken, başta "Baby Sitter" olmak üzere birkaç plak yayınlamamış değildi. Ancak bu plaklar pek fazla ses getirmemiş, radyolarda çok dönmemiş, kayda değer bir liste başarısı elde etmemişti.

Oysa German'ın her iki plağı Fransız radyolar tarafından kapışılmış ve ciddi miktarda da satılmıştı. German'ın ardından yürüyeceklerine de yolu açan bu başarı olmuştur zaten. German'dan sonra Timur Selçuk, Hümeysra, Ajda Pekkan, Ayla Algan ve Esin Afşar gelecekti. Hiç şüphesiz bu kadronun içinde en başarılı olacak olan Ajda Pekkan'dı. Pekkan'ın bu Fransa macerasından geriye epeyce şey kalacaktır. Çoğu da ("Viens Dans Ma Vie" 45'liği ve "Pour Lui" albümü gibi) başarılı olan plaklardı bunlar. German ve diğerlerinin Paris'i mesken tuttuğu sıralarda, önce Beyaz Kelebekler, ardından da

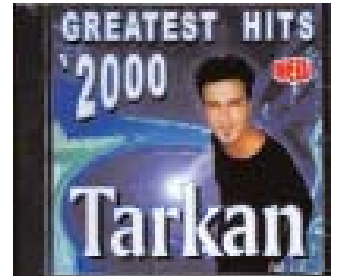
1999 yılında Tarkan önce Avrupa'yı, sonra da dünyanın geri kalanını sallamaya başladığında neye uğradığımızı şaşırдық. İlk defa bizden bir şarkıcı, hem de Türkçe şarkılarla çoğu ülkede (resmi) listelerin en üst sıralarına tırmanmış, bir kısım ülkede ise bütün yolu aşarak en tepeye kurulmuştu.

Nilüfer başka ülkelerde şans aradı. Beyaz Kelebekler ("White Butterflies" olarak) Hollanda, Nilüfer ise ("Miss Nilüfer" olarak) Almanya ve İtalya kapılarını çaldı o sıralarda.

Her iki ekibin bu Avrupa seferi orta halli bir başarıyla sonuçlandı. Yer yerinden oynamadı ama listelere girildi, televizyonlara çıkıldı, Türkiye'de pop müzik de yapılıyor olduğu gerçeği oradakilerin kulağına bir kere daha fısıldandı.

HEPSİ BİZİM Mİ?

Pop defterinin dürüldüğü 80'lerde, bu 'yurt dışı' konusu tamamen gündemimizden çıktı. Malum nedenlerle yurt dışında bulunan Cem Karaca, Melike Demirağ ve Nizamettin Arıç'ın yaptıkları dışında pek fazla bir şey dönmedi bu

aland. Bir de Mazhar Fuat Özkan'ın Eurovision şarkıları vardı elbette. "Diday Diday Day" ve "Sufi", epeydir ara verdiğimiz bu alanda yayınlanan yeni plaklarımız olmuştu 80'lerin ikinci yarısında. Grup Pan, İzel-Reyhan Karaca ve Aylın Vatanokş gibi diğer Eurovision ekiplerinin plakları ile ağır aksak giden bu iş, 1992 yılında Sezen Aksu'nun bizim buralarda satış rekorları kıran "Gülümse" adlı albümünün yayınlan-

masıyla birlikte yeni bir tepe noktası gördü. Hem albüm hem de albüme eşlik eden "Hadi Bakalım" single'ı bayağı büyük bir gürültü kopardı. Eleştirmenler Sezen Aksu'yu bol yıldızlara boğdu, satışlar iyi gitti.

Ama Tarkan sahne alana kadar da bu başarıların hepsinin pek de fazla bir şey demek olmadığını görmedik-anlamadık.

1999 yılında Tarkan önce Avrupa'yı, sonra da dünyanın geri kalanını sallamaya başladığında neye uğradığımızı şaşırдық. İlk defa bizden bir şarkıcı, hem de Türkçe şarkılarla çoğu ülkede (resmi) listelerin en üst sıralarına tırmanmış, bir kısım ülkede ise bütün yolu aşarak en tepeye kurulmuştu. İşin, "Ne olacak canım, oralar da yaşayan Türkler alıyor"dan bambaşka bir şey olduğunu anladığımızda ise şaşkınlığımız daha da arttı. Dışardaki Türkler, ancak bizim buralardan, oradaki her türden şeyin satıldığı marketlere giden ucuz albümleri alıyor, 'full price' ürünler için elini cebine atmıyordu. Ama bütün bunları (artık) görüyor-anlıyor olmamıza rağmen, bu başarı, bizim buralarda tuhaf bir şekilde görmezden gelindi; bunun yapılamadığı zamanlar ise hafifsendi. Sanki her gün Avrupa listelerinin tepesine birilerini şutlamış ve bu işleri kanıksamış gibiydik. Enayiliğimize doymayalım. Türkçe şarkılar ile elde edilen bu başarı öyle büyük bir başarıydı ki, bu başarının açamayacağı kapı yoktu ve biz bu kapıları çalacağımıza, Tarkan'ın ardından başkalarını göndermek için seferber olacağımıza sustuk ve başımızı kuma gömdük.

ONUN ARABASI VAR

Öyle olunca da, Tarkan sonrası birkaç star daha yaratma imkanımızı kaybettik. Ama biz dursak bile dışardakiler durmuyordu. Dışardaki firma ve yapımcılar bize rağmen bizimle ilgilenmeyi sürdürdü. O yıllarda, Tarkan'ın hemen ardından başka bir Avrupa bombası patlatmak için işe koyulan ama (elinde patladığı için) beceremeyen Mustafa Sandal, nihayet birkaç yıl önce (hem güzel hem de başarılı bir DJ olan) Gülcan'ın da katkılarıyla bombayı (gerektiği yerde) patlatabildi. "Aya Benzer" adlı single (en azından) Almanya listelerini alt üst etti ve bu single'ın ardından "Seven" adlı bir albüm geldi. Son bir iki yıldır, yurt dışı defterimizin

Tülay German'dan sonra Timur Selçuk, Hümeysra, Ajda Pekkan, Ayla Algan ve Esin Afşar gelecekti. Hiç şüphesiz bu kadronun içinde en başarılı olacak olan Ajda Pekkan'dı.

sayfaları bir parça daha hızlı çevriliyor. Eurovision kraliçemiz Sertab Erener (oralarda yalnızca "Sertab") ve Mustafa Sandal'ın yaptıkları başta olmak üzere işler bir hayli hareketli. Erener'in "Everyway That I Can" ile görkemli bir biçimde girdiği Avrupa sahnesi, daha sonra, (şarkıcının bugüne kadar yaptığı en olağanüstü şarkı olan) "Here I Am", "I Believe (That I See Love In You)" ve "Leave" single'larıyla sürdü. Bu şarkılar, bütün Avrupa ülkelerinde yayınlanmadı, hatta ("I Believe..." gibi) kimisi çoğunlukla promo aşamasında kaldı ama, bunların yarattığı rüzgar ile hem Sertab Erener hem de "No Boundaries" adlı albüm hep gündemde kaldı. Bu albüm daha sonra Japonya'da da yayınlandı.

Sandal'ın da seferi sürdü. "Aya Benzer" sonrası ikinci single olarak kararlaştırılmış "Gel Aşkım" projesinin iptalinin ardından, "Araba" yeniden trafiğe karıştı. "Gel Aşkım" için hazırlanan kapak tasarımının aynısı (herhalde vakit kaybedilmesin diye, yoksa kafası biraz yana, hafifçe de öne yatmış-düşmüş Mustafa Sandal fotoğrafı çok da vazgeçilmeyecek bir şey değildi) "Araba"ya uyarlandı ve bu şarkı yeni mix'leriyle de listelere girdi. Bu şarkının başarısı "Seven"a da yeni bir tur şansı verdi. Albüm "new version" olarak yeniden pazarlandı.

Albüm yeni turunu tamamen "Araba"nın başarısı üzerine atıyor olduğu için de; ilk versiyonda yer alan eşsiz güzellikteki (gerçekten eşsiz güzellikte; Mustafa Sandal'ın bütün müzik kariyerindeki en parlak nokta hatta) "Araba 2004" mix'i çıkarıldı, yerine şarkının (bu aralar) listelere girmiş hali kondu. 2004 model "Araba", Cher'in "Believe"inin sahasında geziniyor olmasına rağmen olağanüstüydü ve bu versiyona yazık edildi.

Ama mix'in türü ya da biçimi ne olursa olsun, Sandal'ın bu şarkı ile ilgili olarak yaptığı ayıp değişmemişti. Şarkının sözleri, ünlü söz yazarımız Hakkı Yalçın'a ait olmasına rağmen, bütün bu yurt dışı macerasında söz yazarı olarak Mustafa Sandal görünüyordu. Ne olmuştu acaba? Bu yapılanları, şarkı sınırı geçtiği için biz buralarda duymayız-görmeyiz mi sanılmıştı? Yoksa Sandal şarkıyı seslendiriyor olmayı, sözlerinin üzerine oturmak için yeterli mi bulmuştu? Tuhaf konular, hırsın sonu yok işte.

Kardeş Türküler'in müthiş bir kapak tasarımıyla sunulmuş albümleri "Hemavaz", Mercan Dede'nin en müşkülpesent eleştirmenlerden bile aldığı övgüler, aday gösterildiği ödüller ve sesi ile dışarda herkesi mest etmiş bulunan Aynur, bu işin bu kadarla sınırlı kalmayacağını göstermekte.

MACERA DOLU AMERİKA

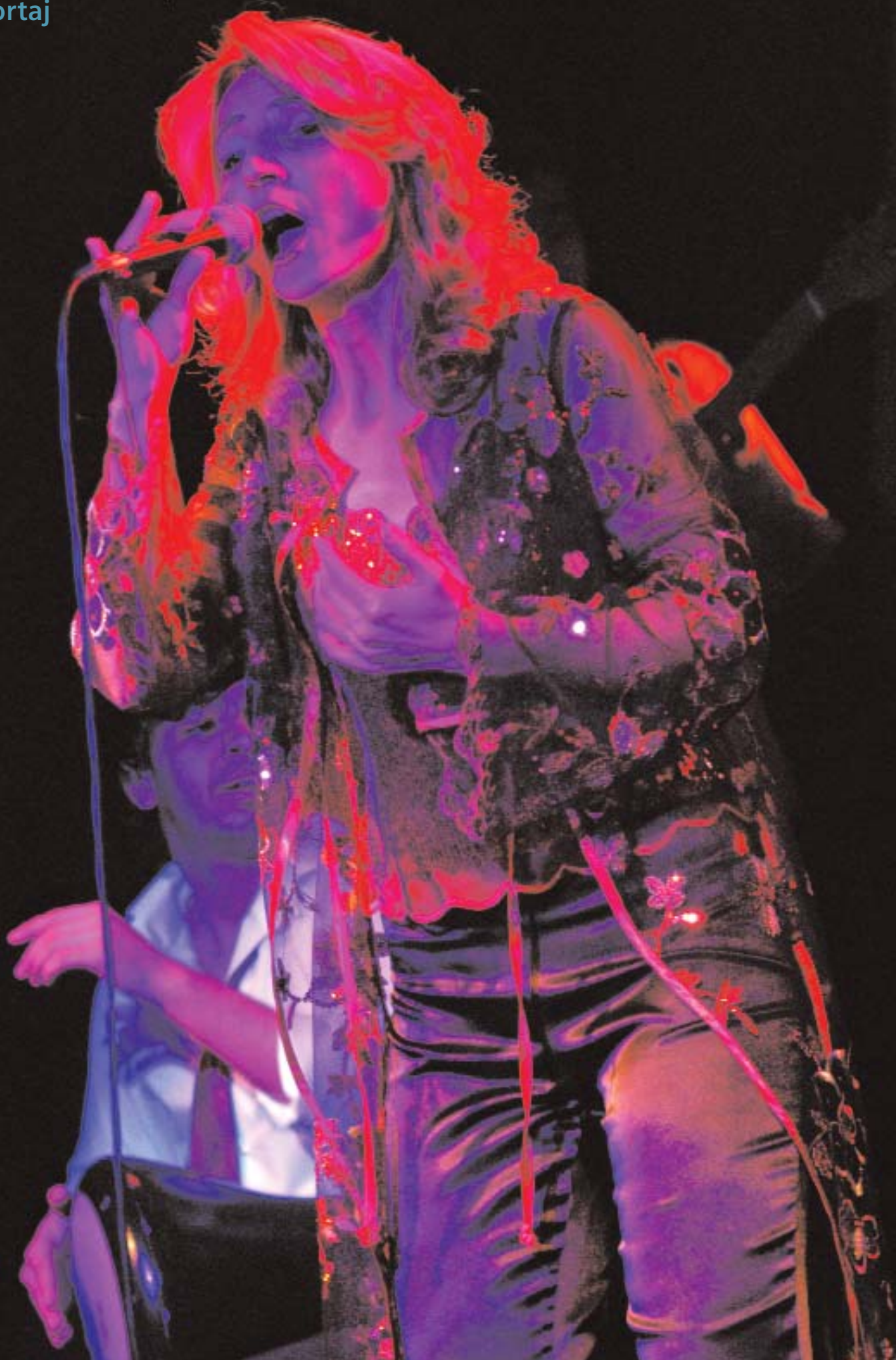
Tarkan öncesi Rafet El Roman'ın ("Amerika", "Bulmaca" v.b.) yaptıkları, daha sonra da Aynur, Kardeş Türküler ve Mercan Dede'nin katkıları da eklendiğinde, popüler müziğimizin yurt dışı macerasının nerelerden nereye ulaştığı net olarak görülmekte.

Kardeş Türküler'in müthiş bir kapak tasarımıyla sunulmuş albümleri "Hemavaz", Mercan Dede'nin en müşkülpesent eleştirmenlerden bile aldığı övgüler, aday gösterildiği ödüller ve sesi ile dışarda herkesi mest etmiş bulunan Aynur, bu işin bu kadarla sınırlı kalmayacağını göstermekte.

Bunların üzerine; oralarda bir başına neredeyse bin kişilik bir ekip kadar iş çıkaran Gülbahar Kültür ve Kalan ile Pozitif'in her geçen gün artan çabaları eklendiğinde, bu maceranın 'pop' olanı aşarak daha kalıcı bir yere doğru evrileceğini söylemek mümkün.

Bu uğurda çaba harcayanların tek beklediği şey kendilerine engel olunmaması. "Oradaki Türkler alıyor" safatasını bir kenara bırakarak yeni bir başlangıç yapabiliriz. En azından bir kısmımız. ↵

GAYDA İSTANBUL:

“Balkanlar’dan İstanbul’a gelen, her zaman ‘soğuk hava dalgası’ olmaz!..”

Çalışmalarını Boğaziçi Gösteri Sanatları Topluluğu (BGST)’nda sürdüren Ayhan Akkaya ve Fehmiye Çelik, şimdilerde Balkan ve Çingene müzikleri eksenli yeni bir konser projesi “Gayda İstanbul” ile seyirci karşısında... Saraybosna’dan İstanbul’a uzanan kültürel iklimin genel havasını, hedeflerini ve Balkan & Çingene müziklerinin neden bu kadar popüler olduğunu konuştuk...

■■■■■ “Gayda İstanbul” projesi nasıl ve ne zaman ortaya çıktı, nasıl şekillendi?

Ayhan Akkaya: 1993’ten beri -15 yıldır- “Kardeş Türküler” olarak, Türkiye’deki kültürel çoğulculuk üzerine çalışmalar yapıyoruz. Çokkültürlü coğrafyamızdaki birlikteliğimize dair, müzik alanından cevaplar oluşturmaya çalışıyoruz. Bu çerçevede çeşitli albümler çıktı, konserler yapıldı. Ancak, hani bilirsiniz bir tabir vardır “72.5 millet vardır.” diye, repertuarımızda tüm bu halkların şarkılarına, müziklerine, danslarına yer veremiyoruz. Çerkezce, Çingenece, Ermenice, Türkçe ya da Kürtçe şarkıları bir konserde buluşturmak, tabii ki çok önemli; ama bir yandan da, bu alanların her birinde daha fazla uzmanlaşmak ve mevcut birikimi geliştirmek gerekiyor. Bu anlamda ilk çalışma, “Kardeş Türküler” projesinin solistlerinden Feryal (Öney)’in, “Bulutlar Geçer” isimli solo albüm ve konser projesi oldu. “Bulutlar Geçer”, Orta Anadolu ve Abdal müzikleri üzerine derinleşmeyi hedefleyen bir çalışmaydı. Sonra yine aynı projeden Vedat’ın (Yıldırım) da solo çalışması başladı. Türkçe ve Kürtçe dillerinde, rock formlarından da

faydalanan, beste ağırlıklı bir çalışma bu. Biz de eğilimlerimiz doğrultusunda Balkan ve Çingene müziklerine yoğunlaşalım dedik.

Fehmiye Çelik: Çalışmamızın adı “Gayda İstanbul” ve müziğimiz, arkasına Trakya, Balkan ve Çingene müziklerinin rüzgârını alarak ilerliyor. Saraybosna’dan İstanbul’a uzanan bir coğrafyadaki ortak tarihin ve kültürün izleri söz konusu. Yüzyıllardan bu yana oluşmuş bir ortak hafıza var. Ve İstanbul, yaşadığımız şehir olarak, müziğimizde çok önemli bir yerde duruyor.

“Gayda” adı nereden geliyor?

AA: Gayda, aslında kamıştan yapılmış, çift düdüğü ve tulumdan oluşan, nefesli bir enstrüman. Trakya, Bulgar ve Makedon halklarının geleneksel bir çalgısı. Bu çalgının icracıları, genelde Balkan coğrafyasının yerli halkları olmuş. Buna karşın, göçebe Çingene müzisyenler tarafından da gaydanın sesi ya da gayda repertuarı taklit edilerek yeni bir form ve üslup yaratılmış ve buna da “Gayda havası” denmiş. Artık yaygın kullanımını yitirmiş du-

Ropörtaj: Burak Korucu

Fotoğraflar: Teoman Gürzihin

Bizim farkımız, bu işi dil çeşitliliğinden ve çokkültürlülükten taviz vermeden yapmaya çalışmamız.

rumda; ama gaydanın bu coğrafyada sembolik bir yeri var. Biz de, çağrışımlarından hareketle, isim olarak kullanalım dedik, tabii yanına İstanbul'u da ekleyerek.

Bu projenin müzik tasarımı nasıl başladı ve ekip nasıl oluşturuldu?

FÇ: Şimdi Balkan ve Çingene müziği denince olmazsa olmaz enstrümanlar vardır: keman, klarinet, darbuka, akerdeon ve hatta son dönemde brasslar (trompet, trombon, tuba)... Öncelikle bu enstrümanları, olanaklar çerçevesinde bir araya getirmek ve en önemlisi, bu kültürün içinden hareket etmek gerekiyordu. Ailem 1957 yılında, Makedonya'dan -Üsküp'e bağlı Usturumca Kasabası'nın Çanaklı Köyü'nden- göç etmiş Türkiye'ye. Dolayısıyla doğup büyüdüğüm çevre, Balkan göçmenlerinden oluşuyor. Boğaziçi Üniversitesi'ndeki öğrencilik yıllarımızda, Folklor Kulübü (BÜFK) ve "Kardeş Türküler" konserlerinde, daha çok Balkan coğrafyasından şarkılar seslendirmem de yönlendirici oldu. Dolayısıyla, icrasına daha yakın olduğum şarkılar hep Anadolu'nun batısından, Balkanlardan ve Ege'den olmuştur. Zaman içinde Balkan ve Çingene müziği yapan müzisyenlerle tanıştık. Çingene müzikleri derken de şunu belirtiyim: "Çingene" kelimesini kültürel bir kimlik olarak kullanıyoruz. Bu kültürel kimliğin altında Romanlar, Poşalar, Domaniler gibi halklardan söz etmek

mümkün. Biz, daha çok "Batı Çingeneleri" diyebileceğimiz "Romanlar" üzerine odaklandık. İstanbul'da yaşayan Roman toplumuyla iletişime geçtik. Sarıköylü Tefrik olarak bilinen Tefrik Çekiç, Roman müziğine katkı sunmuş bir müzisyen ağabeyimizdi. Bizze çok yardımcı oldu ve bizi yeni müzisyenlerle tanıştırdı. "Kardeş Türküler" in konser ya da albüm çalışmaları esnasında tanıştığımız ve Trakya-Balkan müzikleri alanında çalışan birçok müzisyen vardı ki, klarinet sanatçısı Serkan Çağrı bunlardan biridir. Onun da önemli yönlendirmeleri oldu. Böylece "Gaydacılar", yavaş yavaş bir araya geldi. Mesela kemancımız Tefrik, Sarıköylü Tefrik Çekiç'in torunu. Dolapdereli Roman arkadaşımız Şükrü (Tırkiş), klarinet; Kuştepeli Basri (Özkaraağaç) darbuka çalıyor. Bu arkadaşlarımızın dışında, ekibimizde Berkant (Çelen) elektrik gitar, Onur (Başkurt) davul, Ayhan bas gitar çalıyor. Deniz (Demirtaş) de vokal yapıyor.

Çokdilli şarkılar söylüyorsunuz konserlerinizde. Şarkılarınız neleri anlatıyor?

FÇ: Şarkılarımızı seçerken Balkanların o çokdilli, çokkültürlü, çokinançlı yapısını da göz önünde bulundurduk. Makedonca, Arnavutça, Boşnakça, Romanca, Rumca, Türkçe şarkılar söylüyoruz şimdilik. Şarkılardaki temalar arasında da bir akış ve geçişkenlik kurgulamaya çalıştık. Aşk, sevdâ, savaş, gözyaşı, mizah... Hayatın içinde ne varsa, şarkılarımızda da var.

Bugün Çingene kültürünün içinde yetişen epey müzisyen var: Hüsnü Şenlendirici, Kibariye, Dolapdere Big Gang, Laço Tayfa, Ciguli gibi... Sizin onlardan farkınız ne?

FÇ: Çingeneler dediğiniz zaman çok geniş bir coğrafya ve kültür söz konusu. Örneğin Adana'da yaşayanlara "Cano", Erzurum'dakilere "Poşa", Diyarbakır'dakilere "Mitrip" deniyor. Biz Saraybosna'dan İstanbul'a bir hat çizerken daha çok Batı bölgelerinden, Romanlardan bahsediyoruz. Roman müzisyenlerin hepsi, çekirdekten yetişme ve çok yetenekli. Doğuyorlar ve yanı başlarında keman, klarinet, darbuka oluyor. Ancak biz,

Türkiye’de şunu da görüyoruz: Romanlar; Roman müziği özelliklerini temel alan ve Roman dilinde söylenen eserler üreten insanlar olmak yerine, daha çok burada yaşayan insanların beğenilerine hitap eden müzikleri (mesela arabesk ya da “Türk sanat müziği” olarak tabir edilen müzikler gibi) “icra edenler” olmuşlar hep. Stüdyo müzisyenlerine bakıyorsunuz, çoğu Romandır ve her biri virtüöz. Ayrıca, bir “Roman üslubu” var ve hepsi onu taşıyor. Öte yandan, kendi dillerini ve bu dildeki müzikleri çok fazla bilmiyorlar ya da bilseler de müzik piyasasındaki ürünlerine yansıtıyorlar. Bu tür müzikleri kendi sosyal çevrelerinde icra ediyorlar. Bugün Laço Tayfa, Hüsnü Şenlendirici, Selim Sesler, Serkan Çağrı gibi isimlerle birlikte daha özgün ve Roman ya da Trakya-Balkan müziği eksenli işler yapılmaya başlandı. Bizim bu tür çalışmalardan farkımız, bu işi dil çeşitliliğinden ve çokkültürlülüğünden taviz vermeden yapmaya çalışmamızdır, diyebiliriz.

Roman müzisyenler enstrüman icrasında çok başarılı. Fakat iş, kendi dilleri ve kendi kültürleriyle ilgili bir şeyler yapma noktasına gelince çekingen davranıyorlar, değil mi?

AA: Çok önemli Roman müzisyenler var; ama kendilerini kendi dilleri ve kültürlerinden ziyade, dönemin moda müzikleri üzerinden ifade ediyorlar. İstanbul’daki Çingenelelere bakıyoruz, çok zor koşullarda yaşıyorlar. Kimsenin kolay kolay yapmak istemeyeceği işlerde çalışıyorlar; ama hayatlarının zor yönlerini anlatan bir şarkıya çok zor rastlarsın. Var aslında öyle şarkılar; ama seyircilere sunulanların hemen hepsi şen şakrak... Çingenelere, “Gırgıriye” yaklaşımlı, “şenlikli insanlar” bakışı hâkim Türkiye’de. Dizilerde, televizyon programlarında genelde yaşamalarının bu kısmı veriliyor sadece... Şarkıları gerçekçi bir şekilde öykülendirmek istiyoruz. Diğer yandan onlar da kendi dilleri ve yaşayışları üzerinden müzik yapmayı zorlasalar iş değişecek gerçekten. Nasıl ki bir Ermeni, Ermenice rock müzik yapabilmeliyse, Kürt birisi çıkıp Kürtçe rap yapabilmeliyse, Çingeneleler de kendi dillerinde ve istedikleri tarzlarda müzik yapabilmeliler.

“Çokkültürlü coğrafyamızdaki birlikteliğimize dair, müzik alanından cevaplar oluşturmaya çalışıyoruz.”

FÇ: Kendi dilinde şarkılar söylememenin şu sebepleri de var: Konuşma dilinin farklılığı, çok da gurur duyulacak bir öge olarak algılanmıyor. Mesela o kültürden geliyorsan Roman’sın; ama o dili konuşuyorsan “Çingene”sin ve “Çingenelik”, ne yazık ki kolay kabul edilebilecek bir kimlik değil. Türkçe’deki günlük konuşma dilinde küfür olarak kullanılan, anlamca da kirletilmiş bir kelime. Öte yandan Roman erkekler, solistlikten ziyade enstrüman çalmaya yönlendiriliyorlar. Kız çocukları dans etmeye, erkekler enstrüman çalmaya teşvik ediliyor. Solistlik ya da söz söyleme, o kadar da önemsenmiyor.

Bundan sonrası için hedefleriniz neler?

AA: Araştırmacı bir müzisyen kimliği oluşturmaya çalışıyoruz. Bu alanda yaptığımız kültürel çalışmaları kamusal alanda paylaşmak istiyoruz. Bir web sitesi kurduk: www.gaydaistanbul.com ve bu site aracılığıyla, yaptığımız araştırmaların mümkün olduğu kadar çok insana ulaşmasını hedefliyoruz. Bir yandan, müzikal performansını geliştirmek amacıyla, bol bol konser vermek ve hatta olanaklar çerçevesinde hem Türkiye’de hem de Balkanlarda, bu tür müzik yapan müzisyenlerle birlikte çalıp söylemek istiyoruz. 🌐

BADEM:

özlediğimiz müziği yapıyoruz

Bundan üç sene önce kendi adlarını taşıyan ilk albümlerini çıkararak büyük bir hayran kitlesi kazanan Badem grubu, yeni albümü "S'Onsuz" ile yine karşımızda. Özlem Tekin ile yaptıkları 'Kalpsiz' ile listelerin üst sıralarında yer alan Badem ile yeni albümlerini konuştuk..

■■■■■ Temalarını çok sesli melodik vokallerle ve akustik enstrüman ağırlıklı altyapılarıyla sunan Badem'in müziğinde Modern Folk Üçlüsü, MFÖ, Beatles, Eagles ve Beach Boys gibi grupların etkisi kendini hissettiriyor. Coldplay ve Travis gibi yeni dönem grupların atmosferini de grubun şarkılarında bulmak mümkün. Boğaziçi Müzik Kulübü'nde senelerce koristlik, koro şefliği ve kulüp başkanlığı faaliyetlerinde bulunmuş grup elemanları sekiz senedir beraber çalışıyorlar. 2005 yılında çıkardıkları albümde yer alan "Sen Ağlama", "Badem Ağacı", "Ala Gözlerini Sevdğim Dilber" gibi şarkılarıyla sevilen Badem, yeni albümlerinde de başarılarını devam ettirerek müzik piyasasında kalıcı olduklarını kanıtıyorlar. Grup elemanlarından Mustafa Kemal Öztürk ve Barış Bahçeci 2003 yılında Taşoda Ses Tasarım & Müzik Prodüksiyon firmasını kurdular. Badem'in albümleri dışında başka prodüksiyon işleri de gerçekleştiriyorlar. Grup elemanlarının bir kısmıyla stüdyolarının da bulunduğu Arnavutköy'de buluştuk.

İkinci albümünüz "S'Onsuz" birkaç ay evvel çıktı. İlk tepkiler nasıl?

İlk albüme nazaran çok hızlı başladı her şey. Klimimiz hem radyo hem televizyonda çok sık yayımlanıyor. Albümün çıkış parçası olan ve Özlem Tekin ile düet yaptığımız "Kalpsiz" listelerde üst sıralarda. Youtube'da tıklanma oranı 300 bini geçti ki bu bizim için iyi bir veri kaynağı.

Yazı: Esra Okutan
Fotoğraflar: Teoman Gürzihin

GRUP Elemanları:
Mustafa Kemal Öztürk:
Vokal, Piyano, Gitar
Barış Bahçeci: Vokal,
Gitar, Perküsyon
Mert Özdemir: Gitar,
Vokal, Banço, Mandolin
Doğaç Başaran: Bas Gitar,
Vokal
Emre Yıldız: Davul,
Perküsyon

'Kalpsiz'in çıkış parçanız olmasına nasıl karar verdiniz?

Aslında "Kalpsiz" in yanı sıra İlhan Şeşen'in konuk sanatçı olduğu "Geceyedir Küsmelerim" ve ikinci parça "Sensiz Kalacak Bu Şehir" çıkış parçası adaylarıydı. Ama "Kalpsiz" e Özlem Tekin vokali eklendiği andan itibaren çıkış parçamızın o olmasına karar verdik. Çünkü şarkıya çok büyük bir enerji kattı ve vokalde kendine has yorumlar yaptı.

Sizin melodik ve yumuşak bir tarzınız var. Özlem Tekin biraz sertleştirmiş olmadı mı bu tarzı?

Aslında bizim bir önceki albümümüz, o dönemde yaşadığımız bazı olaylardan dolayı daha karamsar ve melankolik. Bu albümde sound biraz daha sertleşti, daha rock oldu. Konuk sanatçılarla da albümü zenginleştirmek istedik. Ve parçalar ne istiyorsa onu yaptık. Ama "Kalpsiz" in bir akustik – folk versiyonu daha var. O parçada Gülçin Santırcıoğlu konuk sanatçı olarak katıldı. Kendisi "Elveda Rumeli" dizisindeki başrol oyuncularından biri. Müzikal yönü pek bilinmez ama bizim yakın arkadaşımız. Rica ettik, Makedonya'daki dizi çekimlerinden kalkıp geldi.

İlhan Şeşen ile nasıl bir tanışıklığınız var?

İki sene evvel Bodrum'da Mavi Bar'da 10 günlük bir program yapmıştık. İlhan Şeşen de oranın müdavimlerindendi. Sahneye davet edip

birlikte şarkı söylemiştik. "Geceyedir Küsmelerim" i albüme almaya karar verdiğimizde bu parçayı onunla söylemek istedik. Özellikle ilk bölümün sözlerini çok beğenmiş. Stüdyoya gelip o bölümü okudu.

İlk albümünüzde daha yoğun ama bu albümde de Karacaoğlan'dan bir şarkıya yer vermişsiniz... Karacaoğlan'a bu bağlılığınız nereden geliyor?

Boğaziçi Üniversitesi Müzik Kulübü'nde amatörce müzik yaparken Karacaoğlan'ın sözlerini çok beğendiğimiz için ondan birçok şarkı bestelemiştik. Üniversite zamanı boyunca bunları çaldık. Bu şekilde tanındık. O yüzden ilk albümde bizim sözlerini yazdığımız parçalar ve Karacaoğlan besteleri yarı yarıya yer aldı. Bu albümde kendi kendimizi ifade etme kaygımız arttığından, daha çok kendi sözlerimize yer verdik. Ama Karacaoğlan'dan da 'Yalan Dünya'yı besteledik.

Boğaziçi yıllarına biraz dönebilir miyiz? Grup nasıl kuruldu?

1995'te BÜMK korosunda ben (Mustafa Kemal Öztürk), Barış (Bahçeci) ve Devrim (Ünay) ile tanıştım. Baş harflerimizden oluşan Badem (BARışDEVrimMUSTAfa) adıyla bir vokal topluluğu kurduk. O zamanlar acapella vokal yapıyorduk. Bu şekilde BÜMK bünyesinde bir çok konser verdik. Özellikle hayata bakışını ve şiirlerini

çok sevdiğimiz Karacaoğlan'ın sözleriyle beste ve düzenlemeler yaptık. 1998'de bas gitarda Mert (Özdemir) ve davulda Emre (Yıldız) katıldı ve grup acapella vokalden şimdiki pop-rock formatına kayd.

Müzik eğitiminiz var mı?

Bizim konservatuvar geçmişimiz yok. Sadece ben (Mustafa Kemal Öztürk) 13 yaşımıdayken Devlet Konservatuvarı Piyano Bölümü'nde bir sene okudum. Üniversitede ise Müzik Kulübü'ne çoksesli rock korosunda solistik yapıyorduk. Rock gruplarında çok sesliliğe pek rastlanmaz. Biraz Beatles, Queen, Eagles, Yes, Crosby-Stills-Nash & Young gibi eski gruplarda vardır. Bu koro bizim çok hoşumuza gitmişti ve burada kendimizi vokal anlamında geliştirdik. Ben şu anda da İTÜ Müzik İleri Araştırmalar (MIAM) Merkezinde Ses Mühendisliği doktora'sı yapıyorum. Burada kayıt teknikleri açısından kendimi geliştirmeye çalışıyorum.

Boğaziçi Müzik Kulübü aslında biraz politik bir kulüptür. Size politik tavır almadığınız için eleştiri geldi mi?

Aslında Boğaziçi'nde müzik kulübü nispeten en apolitik kulüplerden biridir. Fakat bize genel olarak politik görüşümüzü tam anlamıyla ifade etmediğimiz için eleştiri gelebiliyor. Ama biz önce iyi müzik yapmamız gerektiğini düşünüyoruz. Fikirlerimizin değerli olabilmesi için önce değerli müzisyenler olabilmeliyiz. Bizim öncelikli hedefimiz müzik. Politika ikinci planda geliyor.

Ortamin çok sertleştiği bir dönemde yumuşak, insanı hafifleten bir müzik yapmayı nasıl başarıyorsunuz?

Bu albümü niye böyle yaptığımızı insanlara nasıl anlatabiliriz diye düşündük ve şu sloganı bulduk: 'Biz özlediğimiz müziği yapıyoruz'. 2005 yılında alternatif rock akımı Türkiye'de güçlenmeye başlamıştı. Biz de bundan büyük bir mutluluk duyuyoruz. Rock kültürünün gelişmesi ve çeşitlilik gerekli ama biz illa bu trendi takip eden bir grup olmak istemedik. Kendimize ait bir müziğimiz olsun istedik. Yıllardır akustik müzik yapılmıyordu ve çok özlemiştik böyle bir müziği. Sahnede elektro gitarlar kul-

lanıyoruz ama albümü daha akustik yaptık. İçimizden böyle gelmişti. Bizim için tek kötü eleştiri rock kategorisine tam olarak konmamamızdı. Pop rock bize uyuyordu ama çoğu zaman bir kategoriye konamıyorduk. Aslında bir grup kendini kabul ettirdikten sonra tarzı sorgulanmıyor. Biz de öyle olmak istiyoruz.

Müzik piyasasının içinde bulunduğu darboğaz sizin gibi genç bir grubu nasıl etkiliyor?

Müzik gruplarının sayısı artıyor ama kazanç oranı düşüyor. CD satışlarından hemen hemen hiçbir şey kazanılmıyor. Bu da çok normal çünkü mp3 gibi daha kullanışlı bir teknoloji çıktı. Bu arada telifler toplanamadığı için müzik piyasası kaybediyor. Çözülmesi gereken bir sürü sorun var Türkiye'de. Sıra ne zaman müziğe gelir bilmiyoruz ama müzisyenlerin hakları daha iyi verilmeye başlarsa biz de çok sevineceğiz. Şu anda grup müziği dışında stüdyomuzda prodüksiyon işleri ile ekstradan para kazanmaya çalışıyoruz. Albüm satışı için de şöyle bir alternatif ürettik. CD'yi hem işitsel hem görsel öğelerle süslüyoruz. 12 şarkının yanı sıra videoklipler de koyuyoruz.

İnternet'ten ne kadar yararlanıyorsunuz? İnternet üzerinden satış düşünüyor musunuz?

Biz istemesek bile parçalarımız internetten yayımlanıyor. Bunun önüne geçmek imkansız. Bu durumda insanların müziğimizi tanınması daha önemli. Gönül isterdi ki müziğimizi tanıırken bedelini de ödesinler ama şu an bu çok zor. Biz de interneti dinleyicilerle interaktif bir mecaz olarak kullanıyoruz. Yani yaptığımız işin beğenilip beğenilmediğini anlamak için albüm satışına değil de youtube'dan klibin izlenme oranına bakıyoruz. CD'ler son dönemlerini yaşıyor. Belki CD formatında bir albüm daha çıkartırız ama sonra herhalde mp3 formatında veya bir flash disk olarak çıkacak. Veya sadece İnternet'ten indirilir, bilemiyoruz. Bu değişimin en bariz örneğini geçen hafta Viyana konserimizde gördük. Orada albümümüz çıkmadı ama parçalara eşlik eden büyük bir kalabalık vardı. Herkes şarkıları internetten indirip dinlemiş. Bu bizi sevindirdi ama buruk bir sevinç oldu... 🌀

Genel olarak politik görüşümüzü tam anlamıyla ifade etmediğimiz için eleştiri gelebiliyor. Ama biz önce iyi müzik yapmamız gerektiğini düşünüyoruz. Fikirlerimizin değerli olabilmesi için önce değerli müzisyenler olabilmeliyiz. Bizim öncelikli hedefimiz müzik.

KANAT ATKAYA:

yanardöner müzik eleştirmenliği bana göre değil...

Hürriyet Gazetesi'nde yazdığı "Kabakulak" adlı köşeyle müzik yazınında çığır açan Kanat Atkaya ile sohbet ettik.

■■■■■ Kanat Atkaya'yı daha çok Hürriyet Gazetesi'nde yazdığı çeşitli köşelerden, bir dönem NTV'de Can Kozanoğlu ile yaptığı 'Arka Sayfa' programından tanıyoruz. Ama onu ilk kalem oynattığı gençlik dergilerinden, fanzinlerden beri takip edenler de var. Vizyon'da kendisiyle görüşmemizin sebebi Hürriyet'te 'Kabakulak' başlığı altında yazdığı albüm kritikleri. Lakin kendisi 1990'ların ikinci yarısında başladığı bu yazılarla ülkemizdeki müzik yazınına tabiri caizse yeni bir soluk getirdi. Bildiği gibi yazdığı mi-zah katsayısı yüksek 'Kabakulak' kısa zamanda sadık bir okuyucu kitlesi kazandı ve hala gazetenin en çok okunan bölümlerinden biri.

Öncelikle gazetecilik virüsü nasıl bulaştı?

Gazeteciliğe annemin arkadaşı Edibe Doğu'nun cemiyet haberleri yapan "Topaz" dergisinde başladım. O dönemde lise son sınıftaydım. Bu dergide müzik sayfası hazırlıyordum kendimce. Aynı dönemde Nişantaşı'ndaki Cemre Müzi-kevi'nde vakit geçiriyordum. Sabah dükkanı açmak, yerleri süpürmek, kayıta yardım etmek gi-

bi çıraklık işleri karşılığında istediğim kaydı yapma özgürlüğüne sahiptim. Sahibi Hayrullah Yurttaş Almanya'dan plaklar getiriyordu Hey Dergisi'nden de gelip kapakların fotoğraflarını çekerlerdi. Zaman içinde beni sevdiler. Dergi için çeviri yapmak üzere beni Hey Dergisi'ne çağırdılar. Böyle başladı.

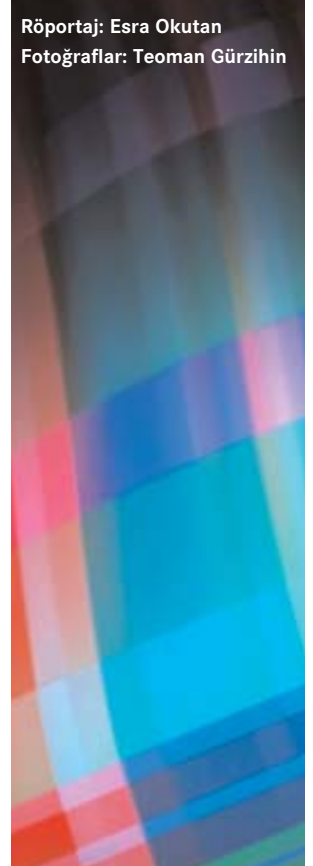
Cemre Müzi-kevi'nde yaptığınız kayıtlar hep yabancı parçalardı değil mi?

Evet. Plaklardan ve master makara bantlardan kasetlere çekerdik. Ondan önce de ortaokul-dayken Haluk diye bir arkadaşımın radyolardan gayet iptidai koşullarla doldurduğumuz karışık kasetleri sınıfta satardık. Böyle işi ticarete de dökmüştük.

Bayağı korsan kaset yapmışsın...

Evet ama şimdi söylemenin bir sakıncası yok o zaman Unkapanı da böyle çalışıyordu. Hayrullah abinin yurtdışından getirdiği plakları Unka-panı'na götürürdüm. Onlardan planlar yapılırdı ve legal olarak satılırdı. Sadece yurt dışına para

Röportaj: Esra Okutan
Fotoğraflar: Teoman Gürzhin

“Belli bir mesafe ile yazıp kendi kimliğinizi oluşturduğunuzda okuyucuyla aranızda uzun vadede bir güven müessesesi kuruluyor. Bu illa benim dediğimi doğru bellemek adına değil. Beni doğru bellemeyen için de bir güven oluşabilir; 'Bu adamın beğendiği hiçbir şey bana yaramaz' gibi...”

ödenmezdi. Ancak Milletlerarası Müzik Yayıncılığı'nın (MMY) kurulmasından sonra 80'lerin ortasında bu işler yasallaşmaya başladı. Ondan önce Kent Plak, Balet Plak gibi şirketler dışında Unkapanı'nda genel bir korsan havası vardı.

Sonra Hey'de çalışmaya başladın...

Evet ama çevirmen olarak. İki üç arkadaş bölüşüp "A'dan Z'ye Rock Ansiklopedisi"ni çevirmiştik. Almanca bilmememe rağmen Bravo Dergisi'nden çeviri yaptığımı hatırlarım. İlk röportajım Fikret Kızılok ve Bülent Ortaçgil ile olmuştu. Hey'den ayrıldıktan sonra Boom Dergisi'nde iki ay çalıştım. Sonra bir ay falan bir boşluk oldu. Gazeteciliğe devam mı etsem başka bir şey mi yapsam diye düşünürken rahmetli Erhan Akyıldız beni Hürriyet'e yönlendirdi. Magazin Servisi'nde çalışmaya başladım. Sonra da gece muhabirliği, redaktörlük falan derken bayağı çalıştım. Müzik haberleri de yapıyordum. Özellikle o zamanki adıyla İstanbul Festivali'ne gelen yabancı sanatçılarla röportaj yapıyordum.

Kimler mesela?

O dönemde röportaj yaptıklarım arasında Ahmed Jamal, Santana'yı sayabilirim. Zamanın meşhur pop caz gruplarından "Yellow Jackets" ile kanka olmuştuk. "Spyro Gyra" ile de öyle... Mesela Santana'yı Boğaziçi Üniversitesi'nin

sosyal tesislerinde menajeri ile tenis oynarken yakalayıp konuşmuştuk. Güzel günlerdi. Sonra Hürriyet'te karışıklıklar oldu. Benim de arayışlarım sürüyordu. Özel radyoların kurulmaya başladığı dönemdi. Genç Radyo da 100 gencin bir araya gelerek kurduğu bir oluşumun radyosu. Orada da Barbo (Barbaros Devocioğlu) Ayça (Ayça Şen) Afşin Akın ile çalıştım. Kendi aramızda çok eğlendiğimiz bir dönemdi ama acayip de parasızdık. Radyoculuk zevkliydi ama orada kendimi pek radyocu olarak adlandırmayacağımı gördüm.

Yazmak daha mı çekici sana göre?

Hem öyle, hem de ben müziği tamamen kendim için çalıp dinlemeye alışmış bir adamım. Radyoda bir playliste sadık kalmak zorunda kalıyorsunuz. Zaman içinde belki özenip bir radyo programı yaparım ama kimlik olarak radyo çalışanı olmak bana göre değil. Genç Radyo'dan sonra İnterpres'te 'Panaroma' dergisinde çalışmaya başladım. Ama Yayın Yönetmeni Avni Özgürel ile yıldızımız pek barışmadı. Beni kovdu. O beni kovduğu sırada bir gençlik dergisi projesi vardı. Senin de ekipte bulunduğun GO (Genç Olmak) Dergisi. GO başarılı bir dergi oldu. Hala referans olarak gösterilir. Sonra askere gittim. Bir süre gazetecilikten uzak kaldım. Döndüğümde ise Hürriyet'te tekrar çalışmaya başladım.

Hürriyet'te de Kabakulak'ı yazmaya başladın... Yani yeni çıkan albümleri eleştirdiğin köşeyi.

Aslında yazı işlerinde editör olarak çalışıyordum. Müzik sayfası için 'Ministry' albümü gelmişti. Sayfanın editörü Sanlı Ergin benim yazmamı istedi. Ben de yıllardır müzik yazılarının subjektif olması gerektiğine inanan bir insan olarak kendi istediğim şekilde yazdım. Belli bir mesafe ile yazıp kendi kimliğinizi oluşturduğunuzda okuyucuyla aranızda uzun vadede bir güven müessesesi kuruluyor. Bu illa benim dediğimi doğru bellemek adına değil. Beni doğru bellemeyen için de bir güven oluşabilir; 'bu adamın beğendiği hiçbir şey bana yaramaz' gibi... Müzik yazılarında subjektif değil de objektif olmaya çalıştığınız da ise yanardöner bir şey ortaya çıkıyor.

Özellikle toplama albümler için yazdıkların çok beğenilmişti. Bayağı dalga geçiyorsun karışık albümlerle...

Toplama albüm; kendim yapmayı çok sevdiğim bir şey olmasına rağmen ticari olanları kendi içinde yalancı bir hadisedir. Plak şirketlerinde bunların nasıl yapıldığını da biliyorum. Bir şarkının iznini alamazsın onun yerine bir başkasını koyarsın. Yapan da zorlanır yani. Ama çok satar. Karışık renkli kazak almak gibi bir şeydir. Ne giysen onunla uyar... Her neyse daha sonra Ertuğrul Özkök'ün de isteğiyle düzenli olarak yazmaya başladım. Köşenin ismini de 'Kabakulak' koydum. Böyle 40 yaşına gelince biraz tuhaf duruyor ama hâlâ en severek yazdığım yazılardır.

Bir zamanların ünlü metal fanzini Laneth'de Maruz Müşkül'ü yazarken müzik de yazıyor muydun?

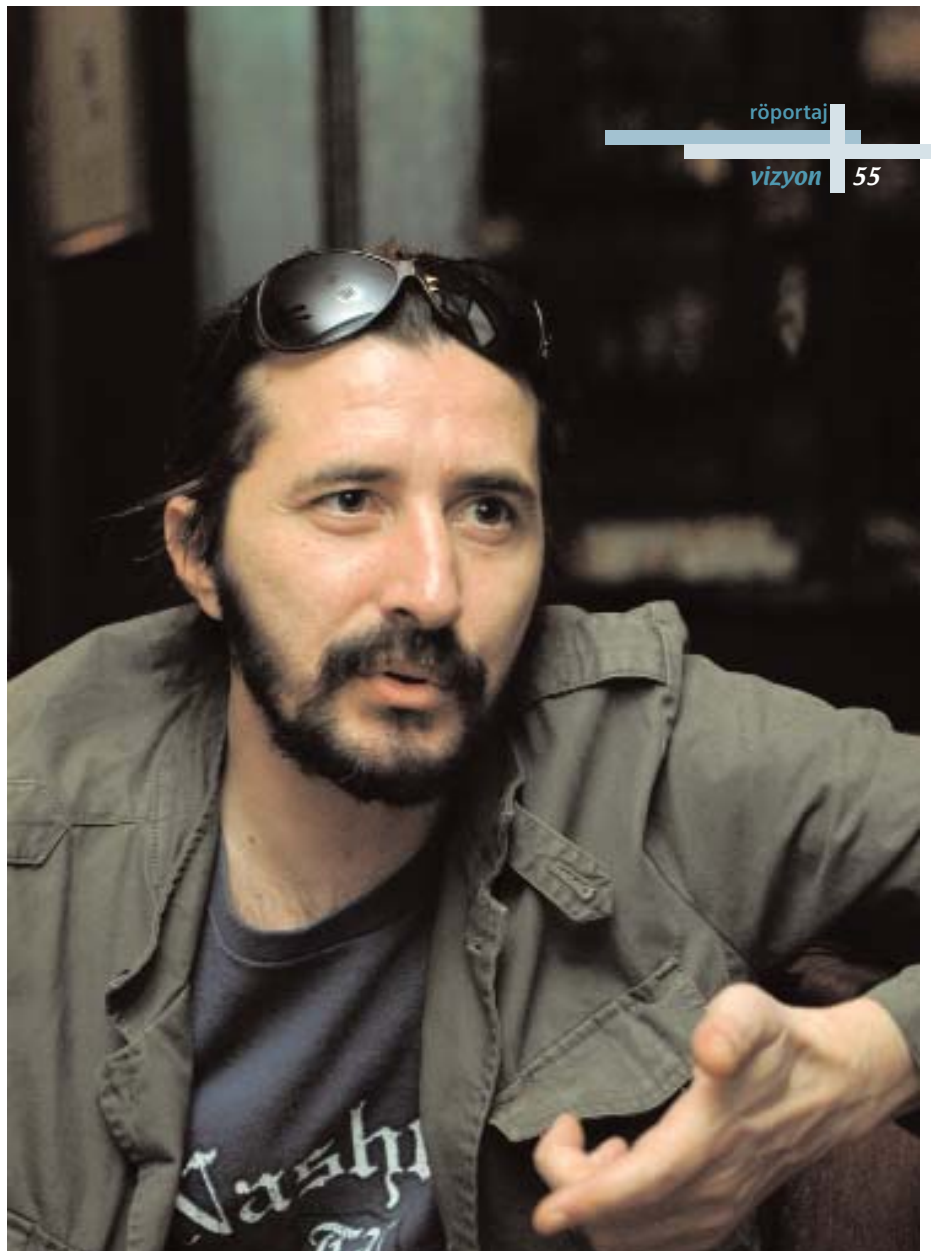
Hayır. Yazıların içinde müzik geçebiliyordu ama Maruz Müşkül içi öfke dolu, problem yumağı, kendi dışında herkesin aptal olduğundan gayet emin aksi bir insan tiplemesiydi. Köprüaltı'nda oturup herkese kızan, Laneth okuyucusunu lanetleyen bir adamdı. Ben de zaten 20'li yaşlarımda başındaydım ve benzer bir ruh hali içindeydim. Ama bayağı benimsenmişti o zamanlar. Hala o sen miydin diye mailler geliyor...

Ben hep senin bir müzik dergisine yayın yönetmeni olacağın günü bekledim, hala da bekliyorum. Böyle bir proje hiç olmadı mı?

Yok olmadı. Ama burada önemli hadise şu ki, ben dergiciliğe dönmek konusunda pek istekli davranmadım. Dergicilikten kopalı 13 sene oldu. Boxer Dergisi'ne falan yazı yazıyorum ama bir dergi çıkarmak farklı. Böyle bir müzik dergisi için önce alıcı oluşması lazım. Bu noktada da zaten başarılı dergiler var: Roll, Bant gibi.... Başka bazı fanzinler var. Piyasa Rolling Stone, gibi ciddi müzik markalarının tekelinde. Şu anda beni heyecanlandıracak müzik dergisi projesi de yok. Ama diğer yandan son beş yıldır eskiye göre çok daha fazla müzik kitabı okuyorum.

Takip ettiğin yabancı müzik yazarları var mı?

Özellikle takip ettiğim biri yok. Greil Marcus'u falan sayabilirim. 90'ların başında grunge'i takip ederken Everett True'yu okumak şarttı mesela.

Kurt Cobain ile Courtney Love'un kankasıydı. Grunge ve Seattle Sound'u en iyi yansıtan kitabı da o yazmıştır. Şu anda dönemselsel olarak hip-hop ilgimi çekiyor ve bu konuda kitaplar okuyorum.

İnternette şarkı indiriyor musun?

Ben hala plak dinleyen bir adamım. Ama cebimde bir IPOD var. USB çıkışlı bir pikap aldım, şarkıları mp3 formatında yükleyip dinliyorum. Ama internette bir şey indirme alışkanlığım yok. Bir de ben hala dijital müziğin ses kalitesi konusunda pek ikna olmadım. Analog müziği tercih ediyorum.

Teknoloji meraklısı olmadığını bildiğim için Facebook'ta sayfanı görünce şaşırmışım.

Evet mesela Last.fm'i seviyorum. Oradan şarkı seçip siteye koyuyorum. 'Sen ne dinliyorsun?' diye soranlar için 600 şarkı koydum. En az 400'ü kafadan kefil olabileceğim şarkılar. 🎧

“Toplama albüm; kendim yapmayı çok sevdiğim bir şey olmasına rağmen ticari olanları kendi içinde yalancı bir hadisedir.”

YUSUF BÜTÜNLEY:

Pop furyası stüdyomda başladı

1960'larda önce sahnede yorumcu kimliğiyle boy gösteren ardından işin mutfağına geçerek stüdyosunda genç sanatçılarla çalışan Yusuf Bütünley Türk pop müziğinin ivme kazanmasına katkıda bulunmuş. Ayrıca tam 39 adet İngilizce sözlü kaset çıkartmış.

Röportaj: Esra Okutan

■■■■ Müziğe başlangıcınız nasıl oldu?

Müzisyenler çoğunlukla "Müzik aşkı çocukluğumda başladı" diye söze başlarlar ya benim hikayem de aynen öyle başladı. Beş yaşında müziğe başladım. İlk sazım da gitardı. İlkokula gitmeden önce gitar çalıyordum. Aslında müzik aşkımın bu kadar erken yaşlarda başlamasında müzisyen bir ailenin içinde olmamın büyük etkisi var. İki ağabeyim de müzisyendi. Kardeşim Halis davul çalıyordu ama bana asıl feyz veren ağabe-

yim Sadık Bütünley'dir. 1960'lı yıllarda müzisyenler için okul niteliğinde olan ve fırtına gibi esen Gökçen Kaynatan Orkestrası vardı. Ağabeyim de bu orkestrada çalıyordu. Ben daha beş-altı yaşlarındaydım. Birinden bahsederken orkestradakilerin "Yusuf bile daha iyi çalıyor" dediklerini duydum, nasıl motive oldum anlatamam. O kadar ki ders çalışayım diye evde annem gitarımı saklıyordu. Okulda müdür beni sürekli odasına çağırır, gitar çalmamı isterdi.

Hep yabancı şarkılar söylüyordunuz değil mi? Nerelerde çaldınız?

İtalyanca ağırlıklı olmak üzere hep yabancı parçalar söylüyorduk. Grubumuzun adı Damla-lar'dı. O yıllardaki en önemli birkaç gruptan biriydi. 1960'ların sonunda Apdi İpekçi Spor Salonu'nun çay bahçesi açıldı ve biz de geceleri burada sahne aldık. Çay bahçesi, 'Ritim 68' gibi o dönemin dikkat çeken gruplarının da ilk sahne aldıkları yerdi. Gerçekten müziğin iyi zamanlarıydı 60'lı yıllar. Ardından 'Goldfinger'da çalışmaya başladık. Şişli'de Kent Sine-ması'nın girişinde yer alan kulüp o yıllarda Or-tadoğu'nun en büyük gece kulübü olmasından ötürü oldukça ünlüydü. Biz de burada Dario Moreno'yla çaldık, hatta Johnny Holiday ve Sylvia Vartan gibi ünlü konuklara da program yaptık. Orkestra dağıldıktan sonra ben stüdyo işine girdim.

Birden bire mi stüdyo işine girdiniz yani?

Halis'le birlikte 1976'da plak, kaset ve elektro-nik aletler üzerine YHB Stüdyo Servis adıyla bir yer açmıştık zaten. Küçüklüğümden beri elek-troniğe merakım vardı. Pikap, ampfi, hoparlör imalatı yapıyordum. İdealim de stüdyo kurmak ve sürekli böyle aletlerin arasında kalmaktı. 1980'de bunu gerçekleştirdik, 1982'de Teşviki-ye'de YHB adıyla ilk stüdyomuzun resmi açılış-ını yaptık. Stüdyoyu açtıktan sonra kapısı hiç kapanmadı desem yeridir. Günün 24 saati çalışıyorduk. İşler yoğunlaşınca bir stüdyo yetmez oldu, ikinci stüdyoyu da Ulus'ta açtık. Halis oranın başına geçti. Müzik piyasasında kriz yaşanmaya başlayınca ortak-lıktan ayrıldık.

İngilizce kaset yaptığınız dönemlere geldik sanırım.

Aynen, tam 39 adet İngilizce sözlü kaset çıkar-dım. Davul, bas, gitar, piyano çalabiliyorum, albümdeki enstrümanları da bu yüzden ben çaldım, üstlerine de vokallerini yaptım. 2007 ortalarında bu albümleri yeniden yapmaya başladım. "Enstrümantal gitar", "İtalyan Gece-leri" ve son olarak da piyanoyla çaldığım bir al-büm çıkarttım. Gayet de güzel satıyor.

Bir de gemilerde şarkı söylediğiniz bir dö-nem var.

1970'lerde "Ankara Gemisi" adıyla savaş gemi-sinden bozma bir gemiyle bir ay süren Akdeniz turlarına çıktım. Hani televizyondaki "Aşk Ge-misi" dizisindekine benzer bir gemiydi. Her yaz haziran başından sonuna kadar bütün Akdeniz sahillerini turlayarak giderdi. Biz de bu gemide çalardık.

Stüdyoya gelen sanatçılara eşlik de ediyor-dunuz herhalde.

Hem aranjmanlarını yapıyor hem de eşlik edi-yordum. Pop furyası benim stüdyomda başla-dı. Kayahan'ın ilk stüdyosuyum. İlginç bir ta-nışmamız oldu onunla. Nilüfer'i tanıyordum, bir gece o Kayahan ile ellerinde "Geceler" in notalarıyla çıkageldiler. Bu parçayla Antalya'da düzenlenen Akdeniz Müzik Yarışması'na katıla-caklarını ve kayıt için geldiklerini söylediler. Son on gündür geceli gündüzlü 30-40 grup bu yarışmaya hazırlanmak için kayıt yapıyorken biz bir gecede kayıt yapmaya çalıştık. Üstelik her enstrümanı bir kişinin kolaylıkla çalmasına imkan veren bilgisayar teknolojisi de yoktu. Ni-lüfer 'Sen gitar çalacaksın ben de okuyacağım' deyince 'Kaydı kim yapacak o zaman?' dedim. Nilüfer de 'Kayahan basar düğmeye' dedi. Ka-yahan o zaman gitar çalmasını filan bilmi-

1960'ların sonunda Apdi İpekçi Spor Salonu'nun çay bahçesi açıldı ve biz de (Damlalar) geceleri burada sahne aldık. Çay bahçesi "Ritim 68" gibi o dönemin dikkat çeken gruplarının da ilk çıktıkları yerdi. Gerçekten müziğin iyi zamanlarıydı 60'lı yıllar.

İlk pop furçasında yer alan Aylın Livaneli başta olmak üzere Suat Suna, Kenan Doğulu, Yıldız Tilbe, Candan Erçetin gibi sanatçıların albümü yaptık. Artık herkesin uğurlu stüdyosu haline gelmiştik.

**Durul Gence Orkestrası
Yusuf Bütünley, Okan Dinçer,
Attila Özdemiroğlu, Durul
Gence, Mehmet Horoz, Selçuk
Başar**

yordu. Neyse kaydı yaptık ve onlar da yarışmada bu parçayla birinci oldular. İşte böylece Kayahan'ın albümlerini yapmaya başladım. Ardından Özdemir Erdoğan'ın albümleri geldi. İlk pop furçasında yer alan Aylın Livaneli başta olmak üzere Suat Suna, Kenan Doğulu, Yıldız Tilbe, Candan Erçetin gibi sanatçıların albümünü yaptık. Artık herkesin uğurlu stüdyosu haline gelmiştik. Kenan Doğulu ve Kayahan'ın üçer albümlerini, Suat Suna'nın beş, Yıldız Tilbe'nin üç-dört albümünü hazırladım.

Albümlerini hazırladığınız sanatçılara beste de veriyorsunuz aynı zamanda değil mi?

Yıldız Tilbe'nin ilk ve ikinci albümlerinde iki bestem var. Zerrin Özer ve rahmetli Kerim Tekin'in yine birinci ve ikinci albümlerinde eserlerim yer alıyor.

Aynı zamanda 'Lüks Hayat' müzikalinin de şarkıları burada yapılmış.

Evet, albümlerin yanı sıra müzikallerin müziklerini ve reklam jingillerini de yapıyoruz, 100'den fazla reklam jingilimiz var. Delial güneş yağlarını hatırlarsınız, o da bizim stüdyodan çıkmadır. Dört kanal kaset devri, ev kayıttır yani.

Bu aralar kimin kayıtlarını yapıyorsunuz?

Şu anda Nilüfer'in orkestrasının şefliğini yapan Buğra Uğur'un albümünün hazırlıkları sürüyor. Albümde Nilüfer bir parça okudu, ayrıca Asya ve ben de ikili bir parça seslendirdik. Vokalist grubu ve Zuhâl Olcay da birer parça seslendirdiler. Tüm parçalar Buğra Uğur'un bestelerinden oluşuyor. Stüdyo prodüksiyonlarının dışında şan, gitar, piyano ve müzik yapma (Q base program) dersleri veriyorum. Q base dersleri daha çok gençlerden, doktor ve pilotlardan ilgi görüyor. Özellikle kariyerlerinde belli bir noktaya gelmiş, zamanında müzik yapmış ama bırakmış kişiler. Şimdi bu teknolojiye ilgi duydukları için ders almaya başlıyorlar.

Sanatçılar arasında bu işe meraklı olanlar var mı?

Asya bir ay Q Base dersi aldı, şimdi kendi parçalarını yapıyor. Bence sanatçıların hepsinin bunu öğrenmesi lazım. Buraya gelip olmayacak şeyler isteniyor bazen, halbuki bu teknolojiyi biraz bilseler onlar da biz de çok rahat edeceğiz.

Demo kayıtlar için ayrı bölüm var galiba.

Demolar için hipposound adında ufak bir stüdyomuz var. Burada hem sanatçılar orkestralarıyla prova yapıyor hem de isteyenlerin demo kayıtları yapılıyor. Bu stüdyonun kiralama bedeli diğerine göre daha makul olduğu için amatörler için de burayı tercih edebiliyor. Büyük stüdyoda ise gitarist Erdem Sökmen, başçı İs-

mail Soyberk, perdesiz gitar üstadı Erkan Oğur gibi dünyaca ünlü isimler çalışıyor.

Peki Ay Production'ın akibeti ne oldu?

1999 yılında kurduğum Ay Production ile bir-iki kaset çıkarttım ama o işte doğrusu çok becerikli olamadım. Yapımcılık çok zor. Üstelik kötü bir de deneyim yaşadım. Birine epey yatırım yaptım, o da beni yüzüstü bırakıp gitti. Ben de bir daha bu işlere girmeme kararı aldım.

Türkiye'deki müzik piyasasının gelişimini nasıl görüyorsunuz?

Müzikte çok kısır bir devir yaşanıyor tüm dünyada. 1960-70'li yıllarda yapılan müziğin kalitesinde bir parça dünyadan çıkmıyor. Aynı parçalar, aranjmanları yenilenerek, modernize edilerek yeniden piyasaya sürülüyor. Bazen küçük kızım yeni çıkan bir parçaya eşlik ettiğimi görünce 'Baba bunu nereden biliyorsun?' diye soruyor. Ben de ona 'Bu 1950'li yılların parçası' diyorum. Hep aynı parçalar dönüp dönüp duruyor, dünyada müzik çok yozlaştı. Türk müziğinde de eskilerde çok iyi besteler var ama şimdi hiçbir şey yok.

Teknoloji ilerledikçe yaratıcılığı öldürüyor mu?

Kesinlikle. Demir boru çıktı, mertlik bozuldu hesabı, bilgisayar çıktı, müzisyenlik bitti. Bir kere yeni genç aranjörler var ki bunlar tamamen teknolojik aranjörler. Eskiden Buğra Uğur, Turhan Yükseler, İsmet Sıralılar gibi isimler vardı, şimdi böyle müzisyenler çıkmıyor. Gençler

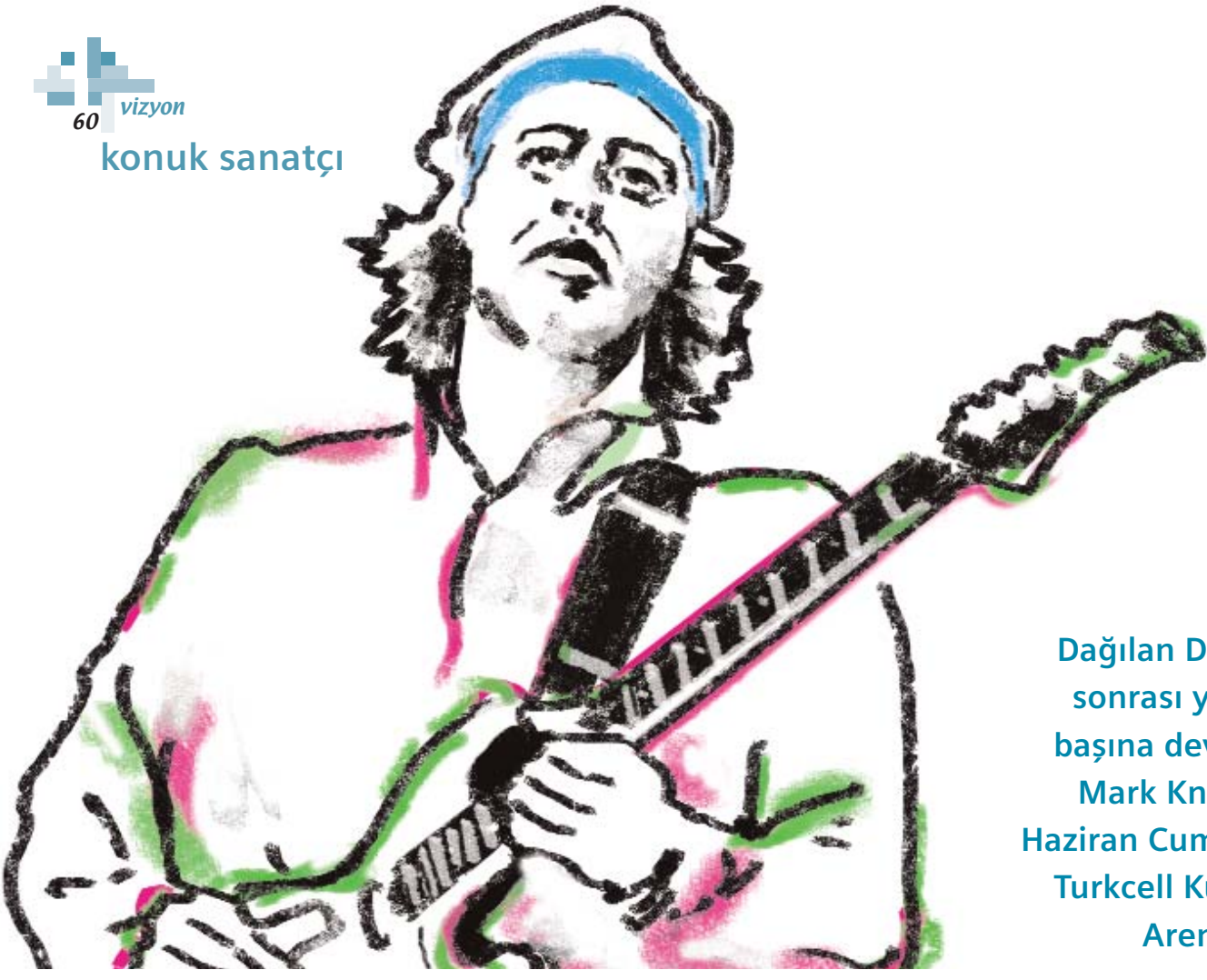
Yusuf Bütünley, Durul Gence, Attila Özdemiroğlu, Erdal Kızılçay gibi dönemin ünlü isimleriyle çeşitli gruplarda çalıştı.

arasında çok iyi enstrüman çalanlar var ama eskiden bir ekol vardı. Bugün "Q base öğreneyim, aranjman yapayım, ismim duyulsun" diyerek işi bitirmeyi düşünenler ağırlıkta. Buraya gelip, bir şeyler yapıyorlar, ne yaptıklarını sorduğumda da "Ben şu tondan çalabilirim parçaları" diyorlar. Bunları canlı olarak sahneye çıkarttığınız zaman hiçbir şey yapamıyorlar. Öyle ki burada çok değişik birtakım efektlerle sesleri düzeltiyoruz yani öyle bir müdahale var ki ürkütücü olan da bu. O zaman şarkıcılık yapmanın ne anlamı kalıyor ki?

Fotoğrafta Photoshop'la kırışıklıkları yok ediyorsunuz. Müzikte nasıl yapıyorsunuz peki?

Burada da Auto-Q diye bir program var. Program sayesinde sesi akord ediyorsunuz yani bir nevi ayar yapıyorsunuz. Bu cihazla şiir olarak söyleneni şarkıya çevirmemiz bile mümkün. Komik tabii esasında. Bu kadarını yapan yok ama bunun bile yapılabileceği bir teknoloji var günümüzde. 🔄

Müzikte çok kısır bir devir yaşanıyor tüm dünyada. 1960-70'li yıllarda yapılan müziğin kalitesinde bir parça dünyadan çıkmıyor. Aynı parçalar aranjmanları yenilenerek, modernize edilerek yeniden piyasaya sürülüyor.

Dağılan Dire Straits sonrası yoluna tek başına devam eden Mark Knopfler, 13 Haziran Cuma akşamı Turkcell Kuruçeşme Arena'daydı...

MARK KNOPFLER:

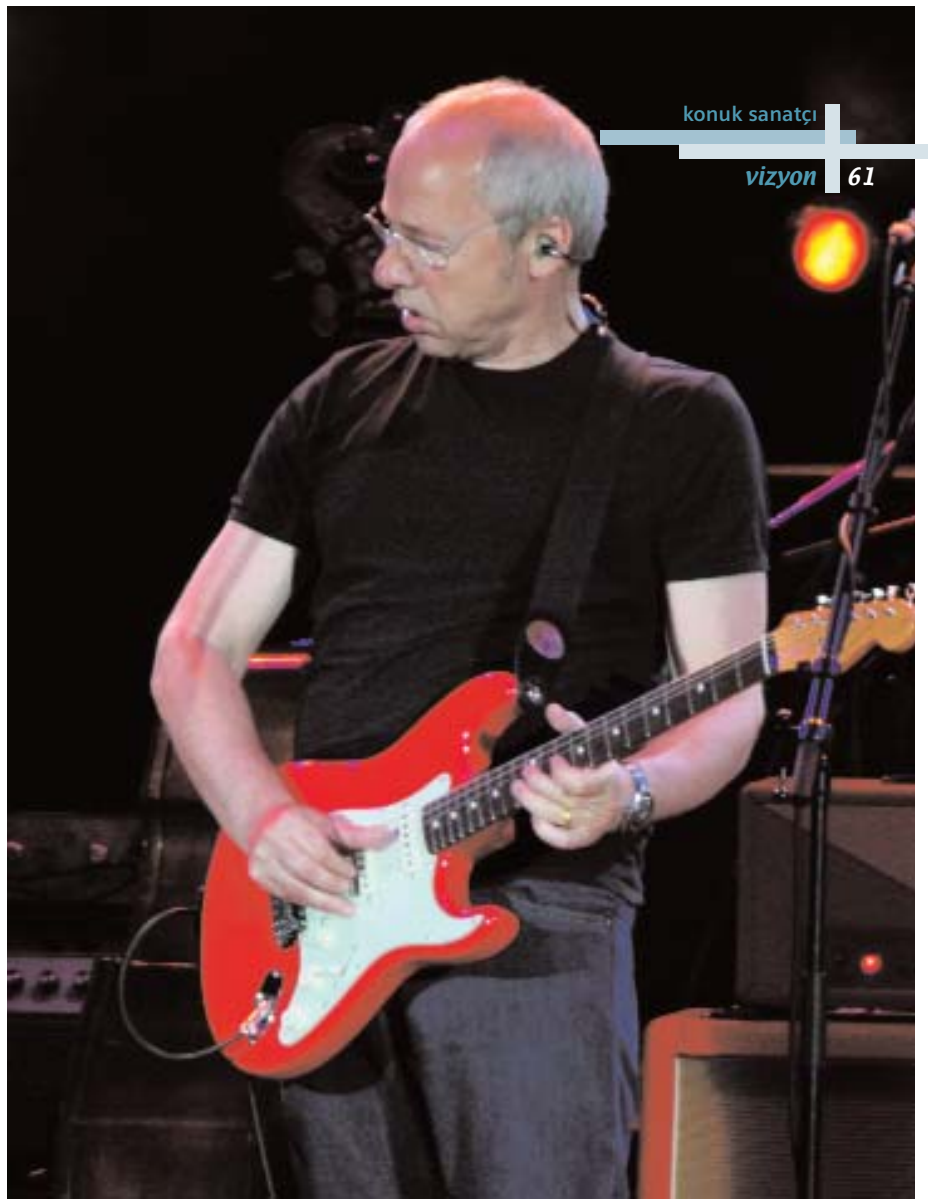
Tüm zamanların en iyi gitaristlerinden

Yazı: Çağlan Tekil

■■■■ '80'li yılların en sevgiyle hatırlanır gruplarından biridir Dire Straits. Şarkılarıyla o yıllarda müziksever olan herkesin hayatına en az bir kere dokunmuştur. Aslında grubun kendi adını taşıyan ilk albümü 1978 yılında yayınlandı ama bu albümün ve grubun farkedilmesi albümden çıkan single "Sultans Of Swing" sayesinde oldu. Albümün erişemediği liste başarılarına bu single ile ulaşabildiler. O andan itibaren de Dire Straits hep benzerlerinden farklı bir konumda oldu zaten. Grubun lideri, vokal ve gitar sorumlusu Mark Knopfler, gitarı elle çalarak değişik bir çalım tekniği geliştirdi ve bu Dire Straits'in bir nevi özgün imzası olarak kabul edildi.

Elle çalım elektro gitar için pek kullanılan bir tarz değil ama Knopfler'in çalım tekniği olmasa da, penasız çalım stili daha sonra birçok isim tarafından taklit edildi. Mark Knopfler'in solak olmasına rağmen gitarı sağ elle çalması da dikkat çeken başka bir nokta. Bu paragrafta son olarak Mark Knopfler'in Amerikan Rolling Stone dergisi tarafından yapılan "Tüm Zamanların En İyi 100 Gitaristi" listesinde 27 numarada bulunduğunu da söylemek gerek.

1949 yılında doğan birinin neredeyse 30 yaşındayken grubuyla ilk albümünü yayınlaması pek alışılmış bir durum değil. Doğal olarak da Dire Straits müziğinde teenage bir etki hiçbir zaman

olmadı. Grubun müzikal yapısı Mark Knopfler'ın gitarı etrafında şekillenen bir modern rock anlayışından ibaretti ve bu yapı tüm basitliğine rağmen her daim kendi özel dinleyicisini buldu. Grubun 1979 tarihli ikinci albümü "Communique" Dire Straits müziğinin ana hatlarının daha belirgin çizildiği bir albümdü. Almanya listelerinde ilk sıraya kadar yükseldiğinde bile aynı listede ilk albüm hala ilk 3'teydi. 1980 yılında çıkan "Making Movies" albümü grubun basit müzik yapısını biraz daha karmaşık hale getiren albüm oldu. Bu albümde Mark Knopfler şarkı sözlerini kişisel hikayelerinden derledi, bu yüzden de "Making Movies" bir grup albümünden çok solo bir proje gibiydi. Bu albüm için her zaman adıyla beraber anılacak olan aşk temalı "Romeo & Juliet" şarkısını yazdı. 1982 tarihli "Love Over Gold" albümü grubun kariyerindeki progresif rock etkili yegane albümdü. Sadece 5 şarkıdan oluşan bu albümde parçaların ortalama uzunluğu 8 dakikaydı. "Private Investigations" bu albümün en

Mark Knopfler, gitarı elle çalarak değişik bir çalım tekniği geliştirdi ve bu Dire Straits'in bir nevi özgün imzası olarak kabul edildi.

tutulan hiti oldu. Grup, "Love Over Gold" için çok duraklı bir dünya turuna çıktı. Bu turnenin İngiltere Hammersmith Odeon'daki iki gecesini kaydedip 1984 yılında "Alchemy: Dire Straits Live" adıyla çift plak olarak piyasaya sundular. Albüm 500 bin adet satarak, bir konser albümünün de tiraj açısından oldukça cazip olabileceğini kanıtladı.

"Alchemy" albümü sonrası Mark Knopfler grup işlerine biraz ara vererek film müziği işine yoğunlaştı ve 1983'te "Local Hero", 1984'te "Cal" ve "Comfort and Joy" filmlerinin tüm müziklerini besteledi. Bu arada 1983'te ikinci evliliğini Lourdes Salamone ile yaptı ve ondan 1987 yılında ikiz çocuk sahibi oldu.

Evlilik ve film müzikleriyle geçen zamandan

**1985 yılında grubun 5.stüdyo albümü
"Brothers In Arms "çıktı. Kapağında alışılmadık
bir gitar resmiyle piyasaya çıkan albüm,
grubun en büyük hiti "Money For Nothing" ile
bir anda geniş kitlelere ulaştı.**

sonra Dire Straits kariyerinin en büyük albümü olacak yeni albümü kaydetmek üzere stüdyoya girdi. O ana kadar Dire Straits yeni albümü merakla beklenen bir rock grubu değil, sadece fanlarının yakın ilgi gösterdiği sıradan bir gruptu. 1985 yılında grubun 5.stüdyo albümü

"Brothers In Arms "çıktı. Kapağında alışılmadık bir gitar resmiyle piyasaya çıkan albüm, grubun en büyük hiti "Money For Nothing" ile bir anda geniş kitlelere ulaştı. Parça Amerika'da bir numara, klibi ise İngiltere'de aynı yıl yayına başlayan İngiliz MTV'sinde yayınlanan ilk klip oldu. O yıllarda müzik piyasasına CD formatı yeni girmişti ve "Brothers In Arms" da CD basıncı yapılan sınırlı albümlerden biriydi. Bir plağın 4'te biri boyutundaki bu formatı cazip kılmak için CD kutuları normal CD'nin iki katı olarak tasarlandı ama bu bile CD'ye olan ilgiyi arttırmadı. Ancak bu kötü gidişi yıkan ilk albüm "Brothers In Arms" oldu ve albüm CD basımıyla 1 milyonluk satışı devirdi. Sırasıyla albümün "Walk Of Life", "So Far Away" ve "Brothers In Arms" şarkılarını da listelere yollayan grup 1985-1986 yılları arasında büyük bir turneye çıktı. 230 şovluk bu turne grubun kariyerinde ilkti.

"Brothers In Arms" yorgunluğunu atmak üzere Mark Knopfler gruba bir süre daha ara verdi. 1988 yılında Nelson Mandela'nın 70.yaşgünü şerefine verilen konsere katıldılar. Konserin Dire Straits dışındaki önemli isimleri Eric Clapton ve Elton John'du. Bu arada Knopfler, Nothing Hillbillies adlı bir country grubu kurdu. Bu grup 1990 yılında "Missing: Presumed Having A Good Time" adlı albümünü yayınladı. Dire Straits'in faal olmadığı dönemde bu grubun yanı sıra Bob Dylan, Bryan Ferry, Eric Clapton, Steely Dan ve Chet Atkins gibi bir çok ismin albümlerinde konuk olarak yer aldı. Tina Turner

ve Bob Dylan için de albümlerinde prodüktörlük yaptı.

1991, Dire Straits'in kariyerini sonlandıracak albüme imza attığı yıl oldu. Dire Straits'in merakla beklenen tek albümü de buydu, çünkü 6 yıl önce yarattıkları başarıyı geçip geçemeyecekleri, o albümdeki kadar iyi şarkılar yazıp yazmadıkları merak konusuydu. "On Every Street" adını taşıyan albüm Eylül ayında yayınlandı. Albüm eleştirmenlere göre "Brothers In Arms"ı aşabilen bir albüm değildi ama bu bile albümün satışını kesmedi ve grup İngiltere albümler listesinde 1 numarayı gördü. 'Heavy Fuel' ve 'Calling Elvis' şarkıları da yüksek liste başarıları gösterdiler. Albümün turnesi 1992 sonuna kadar sürdü. Daha da sürebilirdi ama Mark Knopfler artık uzun süreli turnelerden yorulmuştu. 1993'te bu turnenin kayıtlarından oluşan "On The Night" adlı konser albümü çıktı. Onu 1995'te çıkan bir diğer konser albümü "Live at the BBC" izledi. Bu arada 1993'te Knopfler, karısı Lourdes Salamone'dan ayrıldı. 1996'da Mark Knopfler'in ilk solo albümü "Golden Heart" çıktı. Bu arada oyuncu Kitty Aldridge ile 3.evliliğini yaptı ve bu evlilikten 2 kızı oldu. 1997'de "War The Dog" filminin müziklerini yazdı, 2000 yılında ise ikinci solo albümü "Sailing To Philadelphia" piyasadaydı. 2002 yılında Knopfler, orijinal Dire Straits elemanları John Illsley, Chris White, Danny Cummings ve Guy Fletcher ile bir araya gelerek 4 konsere çıktı. Bu konserlerde eski Dire Straits ve Nothing Hillbillies klasiklerini seslendirdiler. 2002 yılında Knopfler 3.solo albümü "The Ragpicker's Dream" ile tekrar raflardaydı. Yaklaşık 1 yıl sonra motosiklet kazası geçirdi ve vücudundaki kırıklar sebebiyle albüm turnesini iptal etti. Tekrar sahneler dönüşü ise ertesi yıl "Shangri-La" adlı yeni albümüyle oldu. Knopfler yeni kurduğu grubun sahnede Dire Straits şarkılarını eski grup elemanlarından daha iyi icra ettiğini web sitesinden herkese duyurdu. Bu albümün turnesinde ilk kez Hindistan ve Birleşik Arap Emirlikleri'nde konser verdi ve büyük ilgiyle karşılandı. Dire Straits'in kariyerindeki 3. toplama albüm olan "The Best Of Dire Straits & Mark Knopfler: Private Investigations" 2005 yılında yayınlandı.

"All The Roadruning" adını taşıyan parçada Mark Knopfler country müzik sanatçısı Emmylou Harris ile düet yaptı. 2006'da bu şarkıyla aynı adı taşıyan albüm çıktı ve birçok ülkenin listelerinde ilk 3'ü gördü.

Bu albümün daha önce çıkan diğer iki toplama albümden farkı Dire Straits klasikleri kadar Mark Knopfler şarkılarına da yer vermesiydi. Ayrıca albümde Mark Knopfler imzalı hiç yayınlanmamış bir şarkı da yer aldı. "All The Roadruning" adını taşıyan bu parçada Mark Knopfler country müzik sanatçısı Emmylou Harris ile düet yaptı. 2006'da bu şarkıyla aynı adı taşıyan albüm çıktı ve birçok ülkenin listelerinde ilk 3'ü gördü. Albüm, 2007 yılında "En İyi Folk/Amerikan Albümü" dalında aday oldu, Bob Dylan'ın "Modern Times" albümü karşısında yenik düştü.

Harris ve Knopfler albüm turnesine beraber çıktılar ve konserlerden birini "Real Live Roadruning" adı altında CD ve DVD olarak piyasaya sürdüler. Eylül 2007'de yeni Knopfler albümü "Kill To Get Crimson" yayınlandı. Ülkemizi de kapsayan bu albüme ait turne halen devam etmekte. 1985 yılında "Brothers In Arms" çıktığından beri ülkemizde büyük hevesle beklenen Dire Straits'i görmek Türk fanlara nasip olmadı ama Mark Knopfler Dire Straits mirasının üstüne eklediği kişisel müzikal birikimiyle istanbullulara benzersiz bir gece yaşattı. 🌟

mayıs - haziran 2008

18 HAZİRAN ÇARŞAMBA

Ajda Pekkan
İzmir Açık Hava
Tiyatrosu

LİSANSLI

MFÖ

Turkcell
Kuruçeşme
Arena

LİSANSLI

19 HAZİRAN PERŞEMBE

Lukas Vondracek
MKM Atilla İlhan
Salonu

LİSANSLI

İskender Paydaş
Performance
Beyoğlu Hayal
Kahvesi

LİSANSSIZ

20 HAZİRAN CUMA

Uni Rock Festival
Parkorman

LİSANSSIZ

Kremerata
Baltica
Aya İrini Müzesi

LİSANSLI

21 HAZİRAN CUMARTESİ

Efes Pilsen One
Love Festival 7
Santralistanbul

LİSANSLI

Yalın
Turkcell
Kuruçeşme
Arena

LİSANSLI

23 HAZİRAN PAZARTESİ

Klasik,Cazla
Buluşuyor

LİSANSLI

24 HAZİRAN SALI

Kardeş Türküler
Turkcell
kuruçeşme
Arena

LİSANSLI

25 HAZİRAN ÇARŞAMBA

Gil Garburg ve Sivan
Silver Piyano
İkilisi
Akbank Sanat

LİSANSLI

27 HAZİRAN CUMA

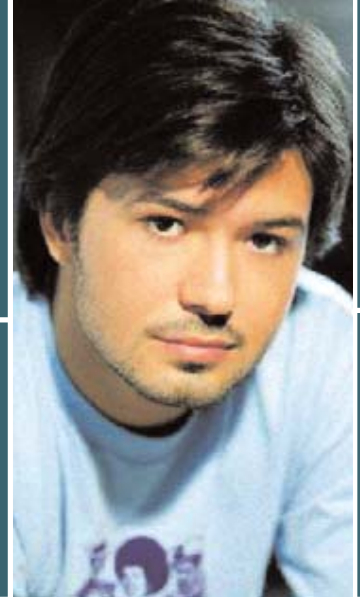
F.P. Z imermann
Aya İrini Müzesi

LİSANSLI

28 HAZİRAN CUMARTESİ

Soul Stuff
Beyoğlu Hayal
Kahvesi

LİSANSSIZ

2 TEMMUZ ÇARŞAMBA

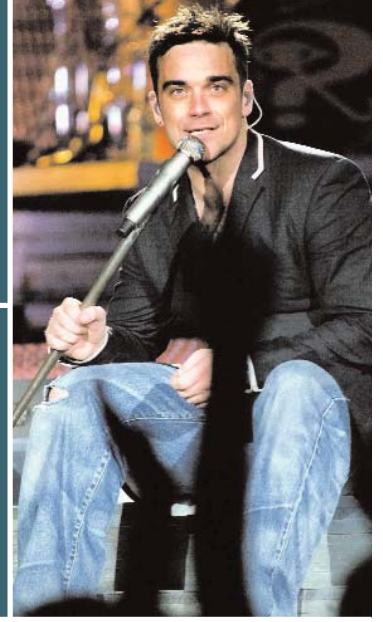
Herbie Hancock, The River Of Possibilities
Cemil Topuzlu Açık Hava Sahnesi

LİSANSLI

5 TEMMUZ CUMARTESİ

Masstival 2008
Parkorman

LİSANSSIZ

6 TEMMUZ PAZAR

Coolbone
Kabataş Vapur İskelesi

LİSANSLI

13 TEMMUZ PAZAR

Massive Attack
Parkorman

LİSANSSIZ

16 TEMMUZ ÇARŞAMBA

Al JARREAU "Love Songs" Dianne Reeves
Cemil Topuzlu Açık Hava Sahnesi

LİSANSLI

18 TEMMUZ CUMA

Sezen Aksu
Cemil Topuzlu Açık Hava Sahnesi

LİSANSLI

23 TEMMUZ ÇARŞAMBA

Haris Alexiou
Cemil Topuzlu Açık Hava Sahnesi

LİSANSLI

27 TEMMUZ PAZAR

Metallica
Ali Sami Yen stadyumu

LİSANSLI

30 TEMMUZ ÇARŞAMBA

Lenny Kravitz
Turkcell Kuruçeşme Arena

LİSANSLI

MESLEK BİRLİKLERİNDEN LİSANS ALMADAN KONSER ORGANİZE ETMEK FİKİR VE SANAT ESERLERİ KANUNUNA AYKIRIDIR. YASA UYARINCA LİSANSSIZ OLARAK KONSER ORGANİZE EDEN KİŞİ VE KURUMLARIN HUKUKİ VE CEZAI SORUMLULUKLARI DOĞMAKTADIR.

Kamu, özel ve finans sektörü çalışanları, profesyoneller*

MAAŞINIZA KAT KAT KREDİ!

Nakit Kredi için maaşınızın

10

katına kadar

Oto Kredisi için maaşınızın

20

katına kadar

Mortgage için maaşınızın

30

katına kadar

Üstelik maaşınız kadar
Kredili Mevduat Hesabı da
emrinizde!

FORTIS

YTL ya da dövizde endeksli olarak kullanabileceğiniz kat kat kredi, Türkiye'de ilk kez İşsizlik Sigortası teminatıyla verilecek. Hemen Fortis Şubelerine başvurun, maaşınız kadar Kredili Mevduat Hesabı da emrinizde olsun. Kat kat krediniz uzmanından! Yani Fortis'ten.